

การสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสและคำหยุดจากเพจเฟซบุ๊กภาษาไทยโดยใช้เอ็นแกรมแบบตัวอักษร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Extraction of Trend Keywords and Stop Words from Thai Facebook Pages using
Character n-Grams

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering in Computer Engineering

Department of Computer Engineering

Faculty of Engineering

Chulalongkorn University

Academic Year 2018

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสและคำหยุดจากเพจเฟซบุ๊ก
	ภาษาไทยโดยใช้เอ็นแกรมแบบตัวอักษร
โดย	นายณัฏฐพงษ์ อู่อริมณีย์ชัย
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี สินธุภิญโญ

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
.....	ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิ นิภาพันธ์)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี สินธุภิญโญ)	
.....	กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ ชินธเนศ)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่นดวง ประดับสุวรรณ)	

ณัฐพงษ์ อู่อสิริมนิชัย : การสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสและคำหยุดจากเพจเฟซบุ๊ก
ภาษาไทยโดยใช้เอ็นแกรมแบบตัวอักษร. (

Extraction of Trend Keywords and Stop Words from Thai Facebook Pages
using Character n-Grams) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.สุกรี สิ้นรุญญโณ

สื่อสังคมออนไลน์สามารถใช้วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้คนในสังคมได้ โดยสื่อสังคมออนไลน์ที่คนไทยนิยมมากที่สุดคือเฟซบุ๊ก ดังนั้นถ้าเราสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้คนในเฟซบุ๊กได้ก็จะสามารถเข้าใจพฤติกรรมของคนไทยส่วนใหญ่ในสังคมได้ ซึ่งหนึ่งในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้คนนั้น เรามักจะวิเคราะห์ผ่านกระแสที่เกิดขึ้นในสังคม ว่าผู้คนในสังคมให้ความสนใจในกระแสนั้นอย่างไร จุดเริ่มต้นของกระแสคือเมื่อไหร่ เป็นต้น ซึ่งการวิเคราะห์กระแสนั้นสามารถทำได้ผ่านการวิเคราะห์คำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกระแสดังกล่าว แต่วิธีการที่ใช้ในการสกัดคำสำคัญในปัจจุบันนั้นจำเป็นต้องใช้เครื่องมือตัดคำภาษาไทย ซึ่งเครื่องมือในปัจจุบันถูกฝึกสอนด้วยคลังข้อมูลภาษาที่ไม่ได้รวมเอาข้อมูลประโยคที่พบในสื่อสังคมออนไลน์อย่างเฟซบุ๊กไว้ ผลจึงทำให้เครื่องมือตัดคำมีปัญหาเมื่อพบคำที่ไม่เป็นมาตรฐาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสกัดคำสำคัญ อีกทั้งวิธีสกัดคำสำคัญในปัจจุบันรองรับการสกัดคำสำคัญที่ความยาวคงที่เท่านั้น ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้พัฒนาวิธีการสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสโดยไม่ใช้เครื่องตัดคำ แต่เลือกใช้อัลกอริทึมเอ็นแกรมแบบตัวอักษรเข้ามาช่วย ซึ่งทำให้สามารถสกัดคำสำคัญที่มีความยาวแบบไม่คงที่ได้ และยังใช้ลักษณะของกระแสในการสร้างฐานข้อมูลคำหยุด และกรองเฉพาะคำที่เป็นกระแสดอกมา โดยเมื่อเปรียบเทียบผลกับวิธีดั้งเดิมอย่างวิธี TF-IDF และวิธี TF พบว่าวิธีที่วิทยานิพนธ์นี้นำเสนอ ได้คะแนน F1 ที่ 0.402 ซึ่งดีกว่าวิธี TF-IDF ที่ได้คะแนน F1 ที่ 0.165 และวิธี TF ที่ได้คะแนน F1 ที่ 0.183 โดยวิธีที่วิทยานิพนธ์นี้นำเสนอเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งสำหรับงานที่ต้องการคำสำคัญที่มีความยาวไม่คงที่ อย่างเช่นการหากระแสในสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก

สาขาวิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์

ลายมือชื่อนิสิต

ปีการศึกษา 2561

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้น นอกจากตัวข้าพเจ้าแล้ว ยังมีบุคคลท่านอื่นที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้นมา

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี สิ้นธุภิญโญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า ที่คอยให้คำแนะนำในการทำวิจัยเป็นอย่างดี จนทำให้ข้าพเจ้าสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วง

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทินี ภาณันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณ์ฐพงษ์ ชินธเนศ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เด่นดวง ประดับสุวรรณ ที่ให้คำแนะนำ และเสนอสิ่งที่ควรเพิ่มเติมลงในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว รวมถึงเพื่อน ๆ ทุกคน ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าเสมอมา

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้สั่งสอนข้าพเจ้ามา ซึ่งความรู้ แนวคิด และกระบวนการต่าง ๆ ที่ได้รับมา ล้วนมีประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ ทุนอุดหนุนการศึกษาอัจฉริยะคืนรัง จากภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ทำให้สนับสนุนให้ข้าพเจ้าได้เรียนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณ นางสาวณภัทร ชิมสมบูรณ์ผล ที่คอยอยู่เคียงข้างข้าพเจ้า และเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าเสมอมา จนทำให้ข้าพเจ้าสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ลุล่วง และสำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ในที่สุด

ณ์ฐพงษ์ อู่สิริมณีชัย

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูปภาพ.....	ณ
บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
ขอบเขตการดำเนินงาน.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	4
ผลงานตีพิมพ์จากวิทยานิพนธ์.....	4
ลำดับการจัดเรียงเนื้อหาในวิทยานิพนธ์.....	4
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	5
คำที่ไม่เป็นมาตรฐานตามพจนานุกรม.....	5
1. คำย่อ (Abbreviation).....	5
- รุ่ยย่อ (Short form).....	5
- ตัวย่อ (Acronym).....	6

2.	คำที่สะกดผิด (Misspelling / Typing error)	6
-	คำที่สะกดผิด (Misspelling).....	6
-	คำที่พิมพ์ผิด (Typing error).....	6
3.	คำที่ถูกตัดตัวอักษรออก (Punctuation omission/error)	7
4.	คำแสลง (Non-dictionary slang).....	7
5.	การเล่นคำ (Wordplay).....	7
6.	คำที่หลบหลีกการจับผิด (Censor avoidance).....	7
7.	สัญลักษณ์อารมณ์ (Emoticons).....	8
	การตัดคำ (Word Segmentation).....	8
1.	การตัดคำโดยใช้พจนานุกรม (Dictionary-based: DCB).....	8
-	การตัดคำแบบเลือกคำที่ยาวที่สุด (Longest Matching) [7]	8
-	การตัดคำแบบเลือกคำที่เหมือนมากที่สุด (Maximum Matching) [9]	9
2.	การตัดคำโดยใช้วิธีการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning-based: MLB)	9
	การแทนข้อความ (Text Representation)	10
1.	ถุงคำ (Bag of Words: BoW).....	10
2.	การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสารส่วนด้วยจำนวนของเอกสารที่คำนั้น ปรากฏ (Term Frequency - Inverse Document Frequency: TF-IDF).....	10
3.	เวกเตอร์วันฮอต (One-hot Vector).....	11
4.	คำฝังตัว (Word Embedding).....	11
	การสกัดคำสำคัญ (Keyword Extraction).....	12
1.	เอ็นแกรม (n-Grams).....	12
2.	คำหยุด (Stop words).....	13
3.	การกำหนดน้ำหนักคำ (Term Weighting)	13

-	การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสารส่วนด้วยจำนวนของเอกสารที่คำนั้นปรากฏ (Term Frequency - Inverse Document Frequency, TF-IDF)	14
-	การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสาร (Term Frequency, TF)....	14
	การจำแนกข้อมูล (Classification)	15
1.	แบบจำลองจากตัวจำแนกเชิงเส้น (Linear Classifiers) [21]	15
2.	แบบจำลองจากซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน (Support Vector Machine: SVM) [22]	16
3.	แบบจำลองจากเพื่อนบ้านใกล้กัน k ตัว (K-Nearest Neighbor: KNN) [23].....	17
4.	แบบจำลองจากการเร่งความสามารถ (Boosting) [24].....	17
5.	แบบจำลองจากต้นไม้ตัดสินใจ (Decision Tree) [25].....	18
6.	แบบจำลองจากป่าสุ่ม (Random Forests) [26]	19
7.	แบบจำลองจากโครงข่ายประสาทเทียม (Neural Networks) [28]	19
	การแบ่งกลุ่มข้อมูล (Clustering)	20
1.	การแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบลำดับชั้น (Hierarchical Clustering) [31].....	21
2.	การแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน (K-means Clustering) [32].....	21
-	วิธีข้อศอก (Elbow Method) [33].....	22
3.	การแบ่งกลุ่มจากโครงข่ายประสาทเทียม (Neural Networks) [29]	23
-	การแปลงข้อมูลแบบจัดการตนเอง (Self-Organizing Map: SOM) [34].....	23
-	ทฤษฎีการสั่นพ้องแบบปรับได้ (Adaptive Resonance Theory: ART) [35]	25
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
	การตัดคำภาษาไทย	26
1.	เลิร์นเล็กโต (LearnLexTo) เครื่องมือตัดคำภาษาไทยโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning-based) สำหรับการถอดรหัสนี้ข้อความภาษาไทย.....	26

2.	เล็กโตพลัส (LexToPlus) เครื่องมือตัดหน่วยคำ (Lexeme) ภาษาไทยและทำให้เป็นมาตรฐาน (Normalization)	27
3.	การตัดคำที่สนใจผลลัพธ์หลายแบบโดยใช้โครงข่ายประสาทเทียมหน่วยความจำระยะสั้นแบบยาวแบบ 2 ทิศทาง (Bi-directional LSTM Neural Networks)	27
การจำแนกข้อความ		28
1.	โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชัน (Convolutional Neural Network) สำหรับการจำแนก (Classification) ข้อความ	28
2.	โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชัน สำหรับการสร้างแบบจำลอง (Modelling) ข้อความ	29
3.	โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันแบบลึก (Deep Convolution Neural Network) สำหรับวิเคราะห์อารมณ์ (Sentiment Analysis) ของข้อความขนาดสั้น	29
4.	โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันระดับตัวอักษร (Character-level Convolutional Neural Network) สำหรับการจำแนกข้อความ	29
5.	โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันระดับตัวอักษรกับความยาวข้อมูลแบบพลวัตสำหรับการจำแนกข้อความภาษาไทย	30
คำหยุด		30
1.	คำหยุดในการประเมินค่าความสามารถในการอ่านข้อความภาษาไทย	31
2.	การสร้างฐานข้อมูลคำหยุดแบบอัตโนมัติสำหรับงานด้านการค้นคืนสารสนเทศ	31
การสกัดคำสำคัญ		31
1.	การสำรวจวิธีการสกัดความรู้ (Knowledge Extraction) ภาษาไทยสำหรับเครื่องมือและงานวิจัยเว็บเชิงความหมาย (Semantic Web)	32
2.	การสกัดคำสำคัญภาษาไทยแบบอัตโนมัติจากคลังข้อมูลของข้อความที่ถูกจำแนกแล้ว	33
3.	การสกัดคำสำคัญที่แสดงถึงเหตุการณ์สำคัญบนสื่อสังคมออนไลน์ทวิตเตอร์ (Twitter) ภาษาไทย	33
ขั้นตอนการสร้างระบบสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสและคำหยุด จากเพจเฟซบุ๊ก		35

ให้คำจำกัดความของกระแสที่ต้องการบนเฟซบุ๊ก.....	35
เก็บข้อมูลโพสต์จากเพจเฟซบุ๊ก.....	37
ทำความเข้าใจข้อความโพสต์.....	51
การทดลองใช้เครื่องมือตัดคำ deepcut และการวิเคราะห์ผลลัพธ์และข้อจำกัดที่เกิดขึ้น.....	51
แบ่งข้อความออกเป็นชุดของตัวอักษร (แกรม).....	53
การวิเคราะห์ปัญหาจากการใช้อัลกอริทึมเอ็นแกรมแบบตัวอักษรแทนที่จะใช้เครื่องมือตัดคำ.....	54
นับความถี่ของแกรม.....	56
หาแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นคำสำคัญของเพจ.....	56
หาแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นคำสำคัญที่ไม่ขึ้นกับเพจใด ๆ.....	57
รวมแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นคำสำคัญที่ไม่ขึ้นกับเพจใด ๆ กลับมาเป็นคำสำคัญ.....	58
สกัดคำหยุดออกจากคำสำคัญที่เป็นกระแส.....	59
สกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสออกจากคำสำคัญ.....	60
การทดลอง และอภิปรายผล.....	61
การทดลองปรับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลคำหยุด.....	62
การวัดความถูกต้องของคำหยุด.....	66
การเพิ่มกฎของคำหยุด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดคำสำคัญ.....	68
การวัดความถูกต้องของคำสำคัญที่เป็นกระแส.....	68
การเปรียบเทียบผลเมื่อใช้วิธี TF-IDF ด้วยเครื่องตัดคำ deepcut แทนวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร.....	74
การทดลองปรับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลคำหยุดเมื่อใช้วิธี TF-IDF.....	74
การทดลองปรับความยาวเริ่มต้นของแกรมเมื่อใช้วิธี TF-IDF.....	78
การเปรียบเทียบผลเมื่อใช้วิธี TF ด้วยเครื่องตัดคำ deepcut แทนวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร.....	82
การทดลองปรับความยาวเริ่มต้นของแกรมเมื่อใช้วิธี TF.....	85

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร กับวิธีที่ใช้เครื่องมือในการ
ตัดคำอย่าง deepcut ได้แก่วิธี TF-IDF และวิธี TF..... 88

บทสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ 100

 สรุปผลการวิจัย..... 100

 ข้อเสนอแนะ 101

ภาคผนวก ก ผลงานตีพิมพ์จากวิทยานิพนธ์ 102

บรรณานุกรม..... 109

ประวัติผู้เขียน..... 114

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงตัวอย่างการใช้เอ็นแกรมแบบตัวอักษรโดยเลือก n ตั้งแต่ 1 ถึง 6	13
ตารางที่ 2 ตารางแสดงตัวอย่างของประโยคทั่วไปในภาษาอังกฤษ และประโยคที่ตัดคำหยุกออก....	13
ตารางที่ 3 ตารางแสดงอันดับของเพลงข่าวบนเฟซบุ๊กเรียงตามยอมผู้ติดตาม	36
ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนโพสต์ที่เก็บได้จากหน้าเว็บไซต์ของเพลงบนเฟซบุ๊ก	37
ตารางที่ 5 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง Khaosod - ข่าวสด.....	38
ตารางที่ 6 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง Workpoint Entertainment	39
ตารางที่ 7 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง เรื่องเล่าเช้านี้	40
ตารางที่ 8 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง Thairath	41
ตารางที่ 9 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง Ch7HD.....	42
ตารางที่ 10 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง Ch7HD (ต่อ)	43
ตารางที่ 11 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง ช่อง one31.....	44
ตารางที่ 12 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง ช่อง one31 (ต่อ)	45
ตารางที่ 13 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง Sanook News.....	46
ตารางที่ 14 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง GMM25Thailand.....	47
ตารางที่ 15 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง Thai PBS	48
ตารางที่ 16 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง Mono 29.....	49
ตารางที่ 17 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพลง Mono 29 (ต่อ)	50
ตารางที่ 18 ตารางแสดงความแตกต่างระหว่างข้อความก่อนทำความสะอาด กับหลังทำความสะอาด	51
ตารางที่ 19 ตารางแสดงข้อความที่ถูกตัดคำโดยใช้เครื่องมือ deepcut.....	52
ตารางที่ 20 ตารางแสดงตัวอย่างของผลลัพธ์ เมื่อใช้วิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรโดยเลือก $n = 5$	53

ตารางที่ 21 ตารางแสดงตัวอย่างการใช้เอ็นแกรมแบบตัวอักษรโดยเลือก n ตั้งแต่ 1 ถึง 6.....	54
ตารางที่ 22 ตารางแสดงตัวอย่างของผลลัพธ์ เมื่อใช้วิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรโดยเลือก $n = 10$	55
ตารางที่ 23 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน	62
ตารางที่ 24 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน	62
ตารางที่ 25 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 90 วัน	63
ตารางที่ 26 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 60 วัน	63
ตารางที่ 27 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน	64
ตารางที่ 28 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน	65
ตารางที่ 29 ตารางแสดงคำหยุดทั้งหมด 132 คำ ที่ถูกสร้างขึ้นโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน โดยใช้ข้อมูลโพสต์ตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562	66
ตารางที่ 30 ตารางแสดงคำหยุดทั้งหมด 103 คำ ที่ถูกสร้างขึ้นโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน โดยใช้ข้อมูลโพสต์ตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562	67
ตารางที่ 31 ตารางแสดงข้อมูลคำหยุดที่หายไปทั้งหมด 29 คำ เมื่อใช้ข้อมูลอ้างอิงย้อนหลัง ช่วง 60 วัน ถึง 120 วัน แทนช่วง 30 วัน ถึง 180 วัน	67
ตารางที่ 32 ตารางแสดงข้อมูลคำสำคัญที่เป็นกระแส โดยใช้เสียงข้างมากจากอาสาสมัครทั้ง 5 คน โดยหากคำใดเป็นกระแสที่มีเสียงโหวตเกินครึ่งจะมีสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) บ่งบอกอยู่.....	71
ตารางที่ 33 ตารางสรุปคำสำคัญที่เป็นกระแส โดยสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) หมายถึง คำที่มีเสียงโหวตตั้งแต่ 3 จาก 5 เสียง และสีเขียว (ตัวเอียง) หมายถึง คำที่มีเสียงโหวต 2 จาก 5 เสียง ที่เป็นคำกำกวม	73
ตารางที่ 34 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF ตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน	75

ตารางที่ 35 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF ตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน	75
ตารางที่ 36 ตารางแสดงคำหยุดทั้งหมด 286 คำ โดยใช้วิธี TF-IDF ที่ถูกสร้างขึ้นโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน โดยใช้ข้อมูลโพสต์ตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562	76
ตารางที่ 37 ตารางสรุปคำสำคัญที่เป็นกระแสด้วยวิธี TF-IDF โดยสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) คือคำที่มีเสียงโหวตตั้งแต่ 3 จาก 5 เสียง และสีเขียว (ตัวเอียง) คือคำที่มีเสียงโหวต 2 จาก 5 เสียง ที่เป็นคำกำกวม	78
ตารางที่ 38 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF ที่ไม่พิจารณาอนุแกรม ตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน	79
ตารางที่ 39 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF ที่ไม่พิจารณาอนุแกรม.....	79
ตารางที่ 40 ตารางแสดงข้อมูลคำสำคัญที่เป็นกระแสโดยใช้วิธี TF-IDF ด้วยฐานข้อมูลคำหยุดที่ใช้ข้อมูลอ้างอิงย้อนหลังตั้งแต่ 30 วัน จนถึง 180 วัน.....	80
ตารางที่ 41 ตารางสรุปคำสำคัญที่เป็นกระแสด้วยวิธี TF-IDF ที่ไม่พิจารณาอนุแกรม โดยสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) คือคำที่มีเสียงโหวตตั้งแต่ 3 เสียง และสีเขียว (ตัวเอียง) คือคำที่มีเสียงโหวต 2 เสียง	81
ตารางที่ 42 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF ตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน	82
ตารางที่ 43 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF ตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน	82
ตารางที่ 44 ตารางแสดงคำหยุดทั้งหมด 110 คำ โดยใช้วิธี TF ที่ถูกสร้างขึ้นโดยอ้างอิงข้อมูล ก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน โดยใช้ข้อมูลโพสต์ตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562...	83
ตารางที่ 45 ตารางแสดงข้อมูลคำสำคัญที่เป็นกระแสโดยใช้วิธี TF โดยสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) คือคำที่มีเสียงโหวตตั้งแต่ 3 จาก 5 เสียง และสีเขียว (ตัวเอียง) คือคำที่มีเสียงโหวต 2 จาก 5 เสียง	84
ตารางที่ 46 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF ที่ไม่พิจารณาอนุแกรม ตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน.....	85
ตารางที่ 47 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF ที่ไม่พิจารณาอนุแกรม.....	85

ตารางที่ 48 ตารางสรุปคำสำคัญที่เป็นกระแสด้วยวิธี TF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม โดยสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) คือคำที่มีเสียงโหวตตั้งแต่ 3 เสียง และสีเขียว (ตัวเอียง) คือคำที่มีเสียงโหวต 2 เสียง	88
ตารางที่ 49 ตารางแสดงคำสำคัญที่เป็นกระแสทั้งหมดจากวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร วิธี TF-IDF และวิธี TF โดยพิจารณายูนิแกรม และไม่พิจารณายูนิแกรม รวม 5 วิธี	90
ตารางที่ 50 ตารางเปรียบเทียบจำนวนคำสำคัญที่เป็นกระแสทั้ง 5 วิธี	91
ตารางที่ 51 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดของทั้ง 5 วิธี บนช่วงวันอ้างอิงย้อนหลังทั้ง 2 ช่วง.....	92
ตารางที่ 52 ตารางแสดงคำหยุดที่หลุดมาเป็นคำสำคัญที่เป็นกระแสทั้งหมดจากวิธีเอ็นแกรม แบบตัวอักษร วิธี TF-IDF และวิธี TF โดยพิจารณายูนิแกรม และไม่พิจารณายูนิแกรม รวม 5 วิธี	95
ตารางที่ 53 ตารางเปรียบเทียบจำนวนคำหยุดที่หลุดจากข้อมูลอ้างอิง ทั้ง 5 วิธี.....	98
ตารางที่ 54 ตารางเปรียบเทียบประสิทธิภาพโดยใช้หน่วยวัดต่าง ๆ	99

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1 สมการการคำนวณค่า TF-IDF ของแต่ละคำ.....	10
รูปภาพที่ 2 รูปภาพตัวอย่างการแปลงคำเป็นเวกเตอร์วันฮอต	11
รูปภาพที่ 3 รูปภาพตัวอย่างคำที่คล้ายคลึงกันเมื่อพิจารณาการสร้างเวกเตอร์แบบคำฝังตัว	12
รูปภาพที่ 4 รูปภาพตัวอย่างของการใช้เอ็นแกรมแบบคำ.....	12
รูปภาพที่ 5 รูปภาพตัวอย่างกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่กับความถี่คุณค่า (ค่าที่ปรากฏในไม่กี่เอกสาร) ซึ่งค่า TF-IDF สะท้อนถึงค่าที่มีความสำคัญได้.....	14
รูปภาพที่ 6 รูปภาพตัวอย่างการใช้ค่า TF ในการสกัดคำสำคัญ โดยลบคำหยุดออก.....	15
รูปภาพที่ 7 รูปภาพตัวอย่างการแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่มโดยใช้เส้นตรง	16
รูปภาพที่ 8 รูปภาพตัวอย่างการใช้เคอร์เนลทริกแปลงข้อมูลทางฝั่งซ้าย ที่ไม่สามารถใช้เส้นตรง ในการแบ่งได้ ไปเป็นข้อมูลทางฝั่งขวา ที่สามารถหาเวกเตอร์เส้นตรงมาแบ่งได้	16
รูปภาพที่ 9 รูปภาพตัวอย่างการหากลุ่มของข้อมูลจุดสีดำ หากเราเลือก $k = 3$ ข้อมูลจุดสีดำจะเป็นข้อมูลในกลุ่มสามเหลี่ยม แต่หากเราเลือก $k = 5$ ข้อมูลจุดสี่เหลี่ยมจะเป็นข้อมูลในกลุ่มสี่เหลี่ยม	17
รูปภาพที่ 10 รูปภาพตัวอย่างการนำผลลัพธ์จากโมเดลมาใช้ในการทำนายผลร่วมกัน.....	18
รูปภาพที่ 11 รูปภาพตัวอย่างการแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่มโดยการใช้ต้นไม้ตัดสินใจ	18
รูปภาพที่ 12 รูปภาพตัวอย่างแบบจำลองจากป่าสุ่ม โดยการนำผลลัพธ์ที่ได้จากต้นไม้ตัดสินใจแต่ละต้นมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อเป็นผลทำนายสุดท้าย	19
รูปภาพที่ 13 รูปภาพตัวอย่างแบบจำลองโครงข่ายประสาทเทียมที่มี 4 ชั้น	20
รูปภาพที่ 14 รูปภาพตัวอย่างลักษณะการแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบลำดับชั้น	21
รูปภาพที่ 15 รูปภาพตัวอย่างการจัดแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน โดยกำหนดให้ $k = 3$	22
รูปภาพที่ 16 รูปภาพตัวอย่างการจัดแบ่งกลุ่มใหม่ของเคมีน หลังพบว่าจุดเซนทรอยด์เปลี่ยนแปลง	22
รูปภาพที่ 17 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนกลุ่มกับค่าความแปรปรวน เพื่อเลือกค่า k	23
รูปภาพที่ 18 รูปภาพตัวอย่างโครงข่ายประสาทเทียมแบบ SOM	24

รูปภาพที่ 19 รูปภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงของแต่ละโหนดที่โดนปรับค่าถ่วงน้ำหนักให้เข้าใกล้ข้อมูล	24
รูปภาพที่ 20 รูปภาพตัวอย่างโครงข่ายประสาทเทียมแบบ ART	25
รูปภาพที่ 21 รูปภาพแสดงวิธีการเลือกจำนวนกลุ่มโดยใช้วิธีข้อศอก โดยแกนนอนแสดงจำนวนกลุ่ม	57
รูปภาพที่ 22 รูปภาพแสดงการพิจารณาตัวอักษร “ค” ว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำสำคัญหรือไม่	58
รูปภาพที่ 23 รูปภาพแสดงการสกัดคำสำคัญจากตัวอักษรที่สำคัญที่ติดกัน	59
รูปภาพที่ 24 รูปภาพแสดงลักษณะของคำหยุด เทียบกับ ลักษณะของคำสำคัญที่เป็นกระแส	59
รูปภาพที่ 25 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุด กับจำนวนเดือนที่ใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคำหยุด โดยแต่ละเส้นกราฟ แทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า	63
รูปภาพที่ 26 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุด กับจำนวนเดือนที่ใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคำหยุด โดยแต่ละเส้นกราฟ แทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า	65
รูปภาพที่ 27 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF กับจำนวนเดือนที่ใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคำหยุด โดยแต่ละเส้นกราฟ แทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า	75
รูปภาพที่ 28 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม กับจำนวนเดือนที่ใช้สร้างฐานข้อมูล โดยเส้นกราฟแทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า	79
รูปภาพที่ 29 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุดด้วยวิธี TF กับจำนวนเดือนที่ใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคำหยุด โดยแต่ละเส้นกราฟ แทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า	83
รูปภาพที่ 30 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุดด้วยวิธี TF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม กับจำนวนเดือนที่ใช้สร้างฐานข้อมูล โดยเส้นกราฟแทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า	86

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ในยุคของข้อมูลและสารสนเทศ การที่เรารู้จักศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลเพื่อตกผลึกข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นความเข้าใจลึกซึ้ง (Insight) ย่อมสามารถช่วยเพิ่มความได้เปรียบทางด้านธุรกิจได้เป็นอย่างดี

เฟซบุ๊ก (Facebook) ถือเป็นหนึ่งในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Platform) ที่ใหญ่ที่สุด และมีผู้ใช้งานเป็นประจำต่อวันเยอะที่สุด โดยข้อมูลต่าง ๆ ในเฟซบุ๊กถือเป็นคลังสมบัติข้อมูลดิบที่มีค่า ล่อตาล่อใจนักการตลาดทั้งหลายเป็นอย่างมาก เพราะข้อมูลเหล่านั้นสามารถวิเคราะห์เพื่อบ่งบอกถึงความเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ใช้งานอันได้แก่ ความสนใจ หรือความสัมพันธ์ของผู้ใช้งาน เป็นต้น รวมถึงยังสามารถใช้บ่งบอกถึงกระแส (Trend) ต่าง ๆ ในสังคมที่กำลังเกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้นในอนาคตได้อีกด้วย

วิธีหนึ่งที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ได้นั้น คือการวิเคราะห์ข้อมูลประโยคที่ผู้ใช้งานพิมพ์ไว้ในสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสกัดเอาความเข้าใจลึกซึ้งจากโพสต์เหล่านั้น เช่น เรื่องที่ต้องการสื่อสาร (Topic) อารมณ์ (Emotion) หรือข้อความสำคัญ (Keyword) ที่ผู้ใช้งานต้องการสื่อ เป็นต้น โดยยังมีอีกหลายวิธีที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ได้ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลรูปภาพ หรือข้อมูลความสนใจของผู้ใช้งาน เป็นต้น แต่ทว่าการวิเคราะห์ข้อมูลในปัจจุบันนั้น ต้องมีการคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้งานด้วย งานวิจัยนี้จึงนำเฉพาะข้อมูลที่ผู้ใช้งานเปิดเผยแบบสาธารณะ (Public) เท่านั้น มาใช้ในการวิเคราะห์

เพจ (Page) เป็นพื้นที่หนึ่งของเฟซบุ๊ก ที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถรังสรรค์เนื้อหาที่อยากเผยแพร่สู่สาธารณะได้ โดยก่อนจะสร้างเพจบนเฟซบุ๊กได้ ผู้สร้างจะต้องกำหนดหมวดหมู่ให้เพจเหล่านั้นก่อน เช่น ธุรกิจ แรนด์ ชุมชน หรือ บุคคลสาธารณะ เป็นต้น โดยผู้ใช้งานทุกคนในเฟซบุ๊กสามารถเข้าถึงเนื้อหาของเพจแบบสาธารณะ รวมถึงสามารถกดชอบ (Like) เพจใด ๆ ก็ได้ เพื่อติดตามเนื้อหาได้อีกด้วย

ผู้สร้างเพจจะรังสรรค์เนื้อหาตามเวลาต่าง ๆ เรียกว่าโพสต์ (Post) โดยหนึ่งโพสต์อาจประกอบไปด้วย ข้อความ สัญลักษณ์อารมณ์ (Emoticon) และแฮชแท็ก (Hashtag) ที่มักใช้เน้นคำสำคัญของข้อความ หรือจัดกลุ่มโพสต์ให้สามารถหาได้โดยง่าย และยังสามารถใส่รูปภาพนิ่ง รูปภาพเคลื่อนไหวสั้นๆ หรือวิดีโอได้อีกด้วย โดยทุกโพสต์นั้นจะมีเวลากำกับอยู่ ซึ่งจะทำให้โพสต์จะถูกเรียงตามเวลาจากปัจจุบันไปยังอดีตเป็นเส้นเวลา (Timeline) เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถค่อย ๆ เลื่อนเพื่อดูเนื้อหาตามเวลาได้ และในแต่ละโพสต์ ผู้ใช้งานยังสามารถกดชอบ แสดงความคิดเห็น (Comment) หรือส่งต่อ (Share) ให้เพื่อน ๆ ของตนเองดูได้ด้วย

เพจจึงเป็นหนึ่งในแหล่งข้อมูล ที่มักจะถูกเลือกนำมาวิเคราะห์กระแสต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในสังคม หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ เนื่องจากมีความเป็นสาธารณะ ทำให้ข่าวหรือเรื่องราวต่าง ๆ มักจะถูกเผยแพร่บนเพจ และผู้ใช้งานมักจะไปแสดงความคิดเห็น หรือส่งต่อให้เพื่อน ๆ ของตนดู จึงทำให้ข่าวแพร่กระจายออกไป เกิดเป็นกระแสขึ้นมา

งานวิจัยฉบับนี้ขอลงลึกถึงการวิเคราะห์กระแสที่เกิดขึ้นบนสื่อสังคมออนไลน์ เนื่องจากหากเราสามารถรู้ถึงกระแสที่กำลังเกิดขึ้นในสื่อสังคมออนไลน์ได้เร็ว เราก็สามารถใช้ประโยชน์จากกระแสที่กำลังเกิดขึ้นได้ก่อน ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบหนึ่งทางธุรกิจและการวิเคราะห์กระแสผ่านช่องทางอื่น ก็ทำได้ยากกว่ามาก ทำให้งานด้านการวิเคราะห์กระแสที่เกิดขึ้นบนสื่อสังคมออนไลน์นั้น เป็นงานที่จำเป็น และมีประโยชน์ต่อธุรกิจต่าง ๆ โดยตรง

กระแสต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนสื่อสังคมออนไลน์ มักจะถูกวิเคราะห์ออกมาในรูปแบบของกลุ่มคำ ที่มักจะถูกพูดถึงหรือถูกพิมพ์ซ้ำอยู่บ่อย ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือกล่าวคือ เราสามารถวิเคราะห์กระแสที่เกิดขึ้นบนสื่อสังคมออนไลน์ได้จากคำสำคัญ (Keyword) บางอย่างที่ถูกซ่อนอยู่ภายในประโยค หรือบางครั้งก็ถูกทำให้เห็นชัดขึ้นโดยผู้ใช้งาน โดยการใส่ป้ายกำกับ (Tag) เน้นคำเหล่านั้นให้เห็นเด่นชัดขึ้นมา ซึ่งคำที่ถูกเน้นในสื่อสังคมออนไลน์ ถูกเรียกว่าแฮชแท็ก (Hashtag) โดยคำสำคัญที่จะเป็นกระแสได้นั้น ต้องเป็นกลุ่มคำที่ถูกพูดถึงในหลากหลาย แต่ก็ต้องไม่ใช่คำธรรมดาทั่ว ๆ ไป โดยเราสามารถจำแนกได้จากการที่กลุ่มคำเหล่านั้นมักไม่เคยปรากฏขึ้นเลย แต่ในช่วงเวลาหนึ่งกลับปรากฏขึ้นมาบ่อยมาก และพอกระแสของคำสำคัญเหล่านั้นเริ่มหมด ก็จะไม่ปรากฏน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด

การวิเคราะห์ข้อมูลประโยค และการสกัดคำสำคัญ (Keyword Extraction) เป็นหนึ่งในงานด้านการวิเคราะห์ข้อมูลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing) ซึ่งหนึ่งในเครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลประโยคคือเครื่องมือที่ใช้สำหรับการตัดคำ (Word Tokenizer) เพื่อช่วยให้คอมพิวเตอร์สามารถเข้าใจข้อมูลด้านภาษาได้ง่ายขึ้น

แต่ทว่า ข้อความบนสื่อสังคมออนไลน์ของคนไทย ไม่ได้ประกอบไปด้วยตัวอักษรภาษาไทยเท่านั้น แต่ยังมีตัวอักษรภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ ปะปนมา รวมถึงยังมี ตัวเลข สัญลักษณ์ และอักขระอื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้ ด้วยการใช้คนบนสื่อสังคมออนไลน์ต้องการแสดงออกซึ่งอารมณ์ของพวกเขาผ่านทางตัวอักษร ทำให้เกิดการแปลงข้อความให้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาอยู่บ่อยครั้ง ทำให้เกิดรูปแบบของคำไม่เป็นทางการต่าง ๆ [1] ที่ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลภาษาธรรมชาติ ทำงานได้ยากขึ้น และเกิดข้อผิดพลาดมากขึ้น อีกทั้งเครื่องมือพื้นฐานอย่างเครื่องมือสำหรับตัดคำ ก็มักไม่ทนทานต่อความผิดพลาดในลักษณะนี้ เช่น หนึ่งในเครื่องมือตัดคำภาษาไทยที่ไม่มีค่าใช้จ่ายในการใช้งาน เล็กซ์โตพลัส (LexToPlus) ซึ่งจัดทำโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) จึงเป็นที่นิยมใช้งานอย่างแพร่หลาย แต่ทว่าเล็กซ์โตพลัสนั้น เป็นเครื่องมือที่ใช้วิธีตัดคำโดยอิงคำตามพจนานุกรม ซึ่งไม่เหมาะสมกับการตัดคำบนสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีการใช้ภาษาที่เพี้ยนไป

บ้าง เพื่อเล่นเสียง และสามารถสื่อถึงอารมณ์ต่าง ๆ ของผู้ใช้งานได้ อีกทั้งยังมีทั้งตัวอักษรภาษาอังกฤษ และตัวอักษรอื่น ๆ ด้วย ทำให้มีความผิดพลาดในการตัดคำมากกว่างานทางภาษาด้านอื่น ๆ ซึ่งทำให้การตัดคำให้ถูกต้องบนสื่อสังคมออนไลน์ยังคงเป็นงานที่ท้าทาย

การสกัดคำสำคัญ (Keyword Extraction) เป็นหนึ่งในวิธีการที่ต้องพึ่งพาเครื่องมือที่ใช้ตัดคำเพื่อใช้ในการสกัดคำสำคัญออกจากประโยคต่อไป โดยบางครั้งเรามักจะใช้ฐานข้อมูลคำหยุด (Stop words) สำหรับการสกัดคำสำคัญด้วย เนื่องจากคำหยุดนั้น เป็นคำที่เกิดขึ้นบ่อยในภาษา แต่ทว่าไม่ได้มีลักษณะของใจความสำคัญอยู่ในนั้น เช่นคำว่า “เลย” “ครับ” หรือ “ค่ะ” เป็นต้น เราจึงมักลบคำหยุดออกจากข้อความก่อนที่จะหาใจความสำคัญ แต่สำหรับภาษาไทยนั้น ฐานข้อมูลคำหยุด มีคำอยู่ค่อนข้างน้อย ซึ่งไม่เพียงพอต่อการใช้งาน

จากเหตุผลดังกล่าว การสกัดคำสำคัญสำหรับข้อมูลภาษาไทยในสื่อสังคมออนไลน์ ยังเป็นงานที่ท้าทาย งานวิจัยนี้จึงขอเสนอวิธีการใหม่ ที่สามารถสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแส และคำหยุด จากเพจเฟซบุ๊กภาษาไทย โดยใช้อัลกอริทึมที่เรียบง่ายอย่าง เอ็นแกรม (n-Grams) มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เราสามารถนำข้อมูลคำสำคัญที่เป็นกระแสเหล่านี้ไปวิเคราะห์ต่อเพื่อหาความเข้าใจลึกซึ้งของกระแสที่เกิดขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อคิดค้นวิธีการสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแส สำหรับสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กที่เป็นภาษาไทย โดยไม่พึ่งพึ่งเครื่องมือตัดคำ และฐานข้อมูลคำหยุดจากแหล่งข้อมูลอื่น โดยผลลัพธ์ที่ได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบกับคนอ่านเพื่อทำความเข้าใจกระแสที่เกิดขึ้นบนสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก

ขอบเขตการดำเนินงาน

สนใจเฉพาะข้อมูลโพสต์จากเพจบนสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กเท่านั้น และสนใจเฉพาะโพสต์ข้อความภาษาไทยเป็นหลัก อาจมีภาษาอื่นหรือตัวอักษรอื่นปนมาได้บางส่วน ซึ่งไม่ส่งผลเมื่อใช้คนมาอ่านคำสำคัญที่เป็นกระแสที่ระบบสกัดออกมาได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้วิธีการที่สามารถสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแส จากเพจเฟซบุ๊กภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ
2. ได้ฐานข้อมูลคำหยุดสำหรับขอบเขตงานด้านนี้ ที่สามารถนำไปใช้งานต่อยอดได้
3. สามารถนำวิธีที่วิจัย ไปปรับใช้เพื่อหาคำสำคัญที่เป็นกระแสในสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ หรืองานด้านอื่น ๆ ที่มีความใกล้เคียงกัน
4. สามารถนำปัญหาที่พบ และวิธีแก้ไขไปปรับใช้ในงานลักษณะเดียวกันได้

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ออกแบบฐานข้อมูล และสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลโพสต์จากเพจเฟซบุ๊ก
3. ออกแบบวิธีที่ใช้ในการสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแส และวิธีที่ใช้ในการวัดผล
4. เก็บรวบรวมข้อมูลโพสต์จากเพจเฟซบุ๊ก
5. ทดลองสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแส และวัดผลการทดลอง
6. ตีพิมพ์ผลงานทางวิชาการ
7. สรุปผลการทดลองและจัดทำวิทยานิพนธ์
8. สอบวิทยานิพนธ์

ผลงานตีพิมพ์จากวิทยานิพนธ์

ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์นี้ได้ถูกตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ International Journal of Machine Learning and Computing 2018 Vol.8(6) เป็นบทความทางวิชาการในหัวข้อเรื่อง Extraction of Trend Keywords and Stop Words from Thai Facebook Pages using Character n-Grams จัดทำโดย Nattapong Ousirimanechai, Sukree Sinthupinyo และถูกนำเสนอในงานประชุมวิชาการ 2018 2nd Asia Conference on Machine Learning and Computing ณ เมืองโฮจิมินห์ ประเทศเวียดนาม ในวันที่ 8 ธันวาคม 2561 ซึ่งแสดงในภาคผนวก ก

ลำดับการจัดเรียงเนื้อหาในวิทยานิพนธ์

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 บทย่อย ตามลำดับดังนี้

บทที่ 1: บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการดำเนินงาน ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีการดำเนินงานวิจัย และผลงานตีพิมพ์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

บทที่ 2: ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึงทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง โดยประกอบด้วย การตัดคำ การสกัดคำสำคัญ และการแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน และอีกส่วนหนึ่งคืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

บทที่ 3: ขั้นตอนการสร้างระบบสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสและคำหยุด จากเพจเฟซบุ๊ก กล่าวถึงกระบวนการต่าง ๆ ในการได้มาซึ่ง คำสำคัญที่เป็นกระแส และคำหยุด จากข้อมูลในเพจเฟซบุ๊ก

บทที่ 4: การทดลอง และอภิปรายผล กล่าวถึง ขั้นตอนการทดลอง การออกแบบตัววัดผลการทดลอง และผลการทดลอง

บทที่ 5: บทสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ กล่าวถึง ข้อสรุปที่ได้จากการวิจัย จุดเด่นจุดด้อยของงานวิจัยฉบับนี้ รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ สำหรับแนวทางการวิจัยในขั้นถัดไป

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีต่าง ๆ อยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนั้น เป็นความรู้พื้นฐานของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย ซึ่งจากความรู้ดังกล่าว เราจะพบปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ รวมถึงวิธีที่น่าจะ สามารถแก้ปัญหาและข้อจำกัดเหล่านั้นได้ โดยมีหัวข้อดังนี้

1. คำที่ไม่เป็นมาตรฐานตามพจนานุกรม
2. การตัดคำ (Word Segmentation)
3. การแทนข้อความ (Text Representation)
4. การสกัดคำสำคัญ (Keyword Extraction)
5. การจำแนกข้อมูล (Classification)
6. การแบ่งกลุ่มข้อมูล (Clustering)

คำที่ไม่เป็นมาตรฐานตามพจนานุกรม

คำในสื่อสังคมออนไลน์ มักจะประกอบด้วยคำที่ไม่เป็นมาตรฐานตามพจนานุกรมจำนวนมาก ซึ่งส่งผลต่อการวิเคราะห์คำด้วยเครื่องมือที่อ้างอิงคำตามพจนานุกรม ซึ่งในภาษาอังกฤษมีคำที่ไม่เป็นมาตรฐานต่าง ๆ ซึ่งถูกจำแนกไว้ดังนี้ [1]

1. คำย่อ (Abbreviation)

คือคำที่ถูกย่อเพื่อให้สามารถพิมพ์สื่อสารกันในสื่อสังคมออนไลน์ได้รวดเร็วขึ้นถูกแบ่งออกเป็น 2 แบบดังนี้

- *รูปย่อ (Short form)*

เกิดจากการย่อคำที่มักใช้บ่อย แต่ต้องการพิมพ์ให้สั้นลงโดยมีการคงลักษณะบางอย่างไว้ เช่นคำว่า “night” ถูกย่อเป็น “nite” หรือคำว่า “saying” ถูกย่อเป็น “sayin” ซึ่งบางครั้งอาจมีการใช้ตัวอักษรอื่นเช่นตัวเลขมาใช้ในการย่อคำ เช่น “great” ถูกย่อเป็น “gr8” หรือคำว่า “Kubernetes” ในแวดวงคอมพิวเตอร์ก็ถูกย่อเป็นคำว่า “K8s” เป็นต้น

สำหรับภาษาไทยก็มีการย่อคำในลักษณะนี้เช่นกัน เช่นคำว่า “ครับ” เป็น “คับ” หรือคำว่า “เธอ” เป็น “เทอ” เป็นต้น โดยภาษาไทยมีการย่อด้วยตัวเลขเช่นกัน เช่นคำว่า “ห้าห้าห้า” ซึ่งแสดงเสียงหัวเราะ ถูกย่อด้วยคำว่า “555” ซึ่งออกเสียงคล้ายกันในภาษาไทย ซึ่งรูปย่อเหล่านี้ ยังไม่เป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการสำหรับภาษาไทย จึงถือว่าเป็นคำที่เขียน/พิมพ์ผิดอยู่

- *ตัวย่อ (Acronym)*

วลีที่ถูกใช้บ่อยในสื่อสังคมออนไลน์ เช่นคำว่า “laugh out loud” มักถูกย่อเป็น “lol” หรือ “If I remember correctly” มักถูกย่อเป็น “iirc” เป็นต้น

สำหรับภาษาไทยก็มีการย่อคำในลักษณะนี้เช่นกัน แต่ย่อถึงระดับคำ เนื่องจากคำมีความยาวมาก เช่นคำว่า “กรุงเทพมหานคร” ถูกย่อเป็น “กทม.” หรือบางครั้งอาจใช้ “ฯ” ต่อท้ายแทนในการย่อแทน “.” ก็ได้เช่นกัน เช่นคำว่า “กรุงเทพมหานคร” ถูกย่อเป็น “กรุงเทพฯ” ซึ่งคำเหล่านี้หากถูกยอมรับอย่างกว้างขวางและเป็นเวลานาน ก็จะถูกยกให้เป็นตัวย่ออย่างเป็นทางการ ซึ่งในภาษาอังกฤษก็มีตัวย่อที่เป็นทางการเช่นกัน เช่นคำว่า “do not” ถูกย่อเป็น “don’t” เป็นต้น แต่ก็มีคำบางครั้งที่ถูกใช้บ่อย แต่ยังไม่ถูกยอมรับอย่างเป็นทางการ เช่นคำว่า “พรุ่งนี้” เป็น “พน.” เป็นต้น

2. คำที่สะกดผิด (Misspelling / Typing error)

คำที่สะกดผิด คือคำที่ผู้สะกดหรือผู้พิมพ์ไม่ได้ตั้งใจสะกดผิด โดยถูกแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- *คำที่สะกดผิด (Misspelling)*

คือคำที่เกิดขึ้นจากผู้สะกดจำตัวอักษรที่ใช้สะกดคำดังกล่าวได้ไม่ถูกต้อง เช่นคำว่า “ridiculous” มักถูกสะกดเป็น “rediculous” หรือคำในภาษาไทยอย่างคำว่า “กงสุล” มักถูกสะกดเป็นคำว่า “กงศุล” ซึ่งคำที่สะกดผิดบางคำ อาจถูกสะกดผิดโดยแพร่หลาย จนทำให้ผู้สะกดไม่รู้ตัวว่าตนเองสะกดคำดังกล่าวผิด

- *คำที่พิมพ์ผิด (Typing error)*

คือคำที่ผู้พิมพ์กดแป้นพิมพ์ผิดพลาดโดยบังเอิญ ซึ่งอาจจะไปโดนตัวอักษรที่อยู่ข้างเคียงกัน เป็นต้น เช่นคำว่า “would” อาจกลายเป็นคำว่า “wouls” เนื่องจากตัวอักษร “d” กับ “s” อยู่ติดกัน หรือในภาษาไทยคำว่า “สำเร็จ” อาจกลายเป็นคำว่า “สำเรีต” เนื่องจากตัวอักษร “จ” กับ “ต” อยู่ติดกันบนแป้นพิมพ์ ซึ่งบางครั้งอาจจะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนเป็นอีกคำหนึ่ง ระบบจึงยากที่จะตรวจจับคำที่พิมพ์ผิดโดยไม่อ้างอิงความหมายจากบริบทโดยรอบ เช่น ผู้พิมพ์อาจต้องการพิมพ์คำว่า “ขอบคุณครับ” แต่ตัวอักษร “ข” กับ “ช” อยู่ติดกัน จึงอาจกลายเป็นประโยคว่า “ขอบคุณครับ” ซึ่งหากไม่มีบริบทอื่นใด ก็ไม่สามารถตีความได้ว่าผู้พิมพ์ พิมพ์ผิดหรือไม่ เป็นต้น

3. คำที่ถูกตัดตัวอักษรออก (Punctuation omission/error)

รูปย่อบางรูป อาจถูกละตัวอักษรที่ใช้อย่างผิด เช่นคำว่า “do not” รูปย่อคือ “don’t” อาจถูกละตัวอักษร “’” อีกจนเหลือแค่ “dont” เป็นต้น ซึ่งสำหรับภาษาไทย ตัวอักษรลงท้ายรูปย่ออย่าง “.” และ “ฯ” ก็มักจะถูกละเช่นกัน เช่นคำว่า “กรุงเทพมหานคร” รูปย่อคือ “กทม.” หรือ “กรุงเทพฯ” ก็มักถูกละตัวอักษรย่อ เหลือแค่ “กทม” หรือ “กรุงเทพ” เป็นต้น

4. คำแสลง (Non-dictionary slang)

คือคำที่มีความหมายในบางสังคม แต่ไม่ถูกบรรจุอยู่ในพจนานุกรม ซึ่งรวมถึงวลีบางอย่าง ที่ไม่สามารถตีความหมายได้ตรงตัว เช่นคำว่า “Cool” อาจถูกพิมพ์เป็นคำแสลงว่า “Wicked” หรือวลีอย่าง “that was very good” อาจถูกพิมพ์แบบแสลงเป็น “that was well mint” หรือคำว่า “แอบแสบ” ในภาษาไทย ซึ่งเป็นคำที่ไม่มีในพจนานุกรม แต่คนในสังคมบางกลุ่มเข้าใจโดยทันทีว่าหมายถึงคำว่า “นาร์ก” เป็นต้น

5. การเล่นคำ (Wordplay)

การเล่นคำเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสื่อสังคมออนไลน์ เนื่องจากการพิมพ์ติดต่อกัน มักจะทำให้ไม่รู้ถึงอารมณ์ของผู้พิมพ์ ผู้พิมพ์จึงอาศัยการเล่นคำ เช่นการเล่นคำพ้องเสียง เพื่อแสดงออกทางอารมณ์ ซึ่งนับรวมถึงคำที่จงใจสะกดผิด (Intentional misspelling) ด้วย ตัวอย่างเช่นข้อความ “that was soooo great” โดยการทำให้คำว่า “so” มีตัวอักษร “o” เยอะขึ้นเพื่อทำให้ผู้อ่าน อ่านออกเสียงคำนี้ยาวขึ้น ซึ่งทำให้ผู้อ่านรู้สึกถึงอารมณ์ของคำนี้เยอะขึ้น ในภาษาไทยก็นิยมใช้ เช่นคำว่า “ชอบมากกกกก” โดยการทำให้คำว่า “มาก” มีตัวอักษร “ก” เยอะขึ้น เพื่อเน้นว่าชอบมากจริง ๆ หรือในบางครั้งอาจมีความหมายในแง่การประชดได้อีกด้วย หรือคำว่า “ถูกจ๊าย” ก็เป็นการเล่นคำมาจากคำว่า “ถูกใจ” ซึ่งแสดงถึงสถานะทางสังคมของผู้พิมพ์ที่แตกต่างบนสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

6. คำที่หลบหลีกการจับผิด (Censor avoidance)

คำบางคำซึ่งเป็นคำหยาบ มักถูกรองออกโดยระบบ ทำให้ผู้พิมพ์หลบหลีกการพิมพ์คำเหล่านั้นตรง ๆ โดยการจงใจสะกดผิด เช่นคำว่า “shit” กลายเป็นคำว่า “shlt” หรือในภาษาไทยคำว่า “มึง” กลายเป็นคำว่า “เมิง” เป็นต้น หรืออาจใช้การเล่นคำโดยการใส่ตัวอักษรที่ระบบใช้กรองคำหยาบแทนเพื่อล่อเลียนและทำให้เข้าใจคำเหล่านั้นได้ เช่นคำว่า “fuck” กลายเป็นคำว่า “f***” โดยหากพิมพ์คำว่า “fuck” จะถูกระบบแทนที่ด้วยตัวอักษร “****” เป็นต้น

7. สัญลักษณ์อารมณ์ (Emoticons)

เป็นตัวอักษรที่ประกอบจากตัวอักษรหรืออักขระอื่น เพื่อแสดงความหมายบางอย่าง โดยมากใช้แทนที่รูปภาพ เช่นตัวอักษร “T^T” ต้องการแทนที่รูปภาพหน้าคนร้องไห้ โดยต้องการให้ผู้อ่านรับรู้อารมณ์ที่กำลังเศร้าหรือกำลังร้องไห้ เป็นต้น ซึ่งจากการที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายบนสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้มีตัวอักษรสัญลักษณ์แบบเฉพาะ ซึ่งมักถูกระบบแสดงผลตัวอักษรเหล่านี้ด้วยภาพขนาดเล็ก โดยต้องการใช้แทนสัญลักษณ์แบบดั้งเดิมที่อาจมีความหลากหลายในการพิมพ์มากกว่า ซึ่งการใช้ตัวอักษรสัญลักษณ์แบบเฉพาะทำให้คอมพิวเตอร์สามารถเข้าใจสัญลักษณ์เหล่านี้ได้มากขึ้น

การตัดคำ (Word Segmentation)

เป็นการแบ่งข้อความเพื่อหาขอบเขตของแต่ละหน่วยคำ โดยสำหรับภาษาไทย ที่ไม่มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการแบ่งคำ ทำให้เราจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ใช้ในการตัดคำ ซึ่งสำหรับงานทางด้านคอมพิวเตอร์ การจัดการกับคำเป็นสิ่งจำเป็น โดยอัลกอริทึมที่ใช้ในการตัดคำ มักจะใช้พจนานุกรม เพื่อหาขอบเขตของคำ โดยมักจะมีการใช้กฎเพิ่มเติมที่ช่วยในการแบ่งขอบเขต เช่น กฎความยาวคำสูงสุด กฎจำนวนคำน้อยสุด เป็นต้น [2]

ซึ่งไม่ใช่แค่ภาษาไทยเท่านั้นที่จำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ช่วยในการแบ่งข้อความ โดยมีงานวิจัยที่พัฒนาเครื่องมือที่ช่วยในการตัดคำบนภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น [3], [4], [5] ซึ่งสามารถจำแนกวิธีที่ใช้ในการตัดคำออกเป็นเป็น 2 วิธีใหญ่ ๆ ได้แก่ [6]

1. การตัดคำโดยใช้พจนานุกรม (Dictionary-based: DCB)

วิธีนี้จะใช้คำที่อยู่ในพจนานุกรมมาอ้างอิงสำหรับการหาขอบเขตของคำ โดยสามารถประยุกต์ใช้คู่กับกฎเพิ่มเติมได้หลากหลายแบบ โดยวิธีที่นิยมได้แก่

- การตัดคำแบบเลือกคำที่ยาวที่สุด (Longest Matching) [7]

วิธีนี้จะพิจารณาคำจากซ้ายไปขวาของประโยค โดยพยายามตัดคำตามคำที่มีอยู่ในพจนานุกรม หากคำที่ตัดออกมา ยังเป็นส่วนหนึ่งของคำอื่นที่ยาวกว่า และยังสามารถตัดเป็นคำที่ยาวกว่าได้อยู่ ก็จะเลือกตัดเป็นคำที่ยาวกว่าก่อน แต่หากตัดคำไปจนจบประโยคแล้ว ปรากฏว่าตัวอักษรที่เหลืออยู่ในประโยคไม่เป็นคำที่อยู่ในพจนานุกรม จะยอมไล่ย้อนกลับไปเลือกคำที่ยาวน้อยกว่าในพจนานุกรมแทน จนสามารถตัดคำทั้งประโยคได้ แต่อย่างไรก็ตามวิธีนี้ก็ยังคงมีปัญหา หากมีคำที่ไม่พบในพจนานุกรมเลย [8]

- การตัดคำแบบเลือกคำที่เหมือนมากที่สุด (*Maximum Matching*) [9]

วิธีนี้จะมีแนวคิดตรงข้ามกับการตัดคำแบบเลือกคำที่ยาวที่สุดที่ลองตัดคำเพียงไม่กี่รูปแบบ หากตัดได้สำเร็จทั้งประโยคตามเงื่อนไขก็จบ เนื่องจากหากเราเลือกคำที่ยาวที่สุดก่อน คำต่อ ๆ มามีโอกาสตัดผิดพลาดสูงมากเกินไป โดยวิธีนี้จะลองตัดคำทุกแบบที่เป็นไปได้ของประโยคนั้น แล้วเลือกคำตอบที่ทำให้จำนวนคำที่ตัดจากประโยคนั้นน้อยที่สุด เนื่องจากภาษาไทยมีคำผสมเป็นจำนวนมาก แต่แลกมาด้วยพลังที่ใช้ในการประมวลผลเพื่อตัดคำในแต่ละประโยค

นอกจากวิธีที่กล่าวข้างต้น ยังมีวิธีอื่น ๆ ที่สามารถใช้ได้ เช่น การตัดคำโดยใช้คำที่มีความยาวน้อยที่สุด (*Shortest Matching*) การตัดคำโดยใช้ความน่าจะเป็นทางสถิติ (*Probabilistic Matching*) และการตัดคำโดยใช้คุณลักษณะ (*Rule-based Matching / Feature-based Matching*) เป็นต้น [10]

2. การตัดคำโดยใช้วิธีการเรียนรู้ของเครื่อง (*Machine Learning-based: MLB*)

การตัดคำรูปแบบนี้จะใช้การเรียนรู้ของเครื่องมาสร้างแบบจำลองที่บอกว่าตัวอักษรไหนของประโยคบ้าง ที่เป็นจุดเริ่มต้นของคำ โดยการจะสร้างแบบจำลองดังกล่าวได้จะต้องมีข้อมูลผลเฉลยจำนวนมาก ของประโยคตัวอย่าง และคำที่ถูกตัดเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เครื่องจักรเรียนรู้ผลเฉลยเหล่านั้น และสร้างแบบจำลองการตัดคำได้ ซึ่งวิธีนี้ไม่จำเป็นต้องใช้ฐานข้อมูลคำจากพจนานุกรมเลย โดยวิธีการเรียนรู้ของเครื่องก็มีหลากหลายวิธีให้เลือกใช้สร้างแบบจำลอง เช่น นาอิวเบย์ (*Naive Bayes: NB*) [11] ต้นไม้ตัดสินใจ (*Decision Tree: DT*) [12] ซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน (*Support Vector Machine: SVM*) [13] คอนดิชันแนลแรนดอมฟิลด์ (*Conditional Random Field: CRF*) [14] และโครงข่ายประสาทเทียม (*Artificial Neural Networks: NN*) [15], [16] โดยความแม่นยำของวิธีการเรียนรู้ของเครื่องแปรผันตามปริมาณและความหลากหลายของข้อมูลผลเฉลย ซึ่งเป็นเรื่องยากที่เราจะสร้างผลเฉลยของประโยคบนสื่อสังคมออนไลน์ที่มีการใช้คำไม่เป็นทางการต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสสังคม

การแทนข้อความ (Text Representation)

ในงานทางด้าน การประมวลผลภาษาธรรมชาติ การประมวลผลตัวอักษร (String) ไม่สามารถกระทำได้กับในงานหลาย ๆ ประเภท โดยมากเรามักจะแปลงข้อความเหล่านั้นในรูปแบบอื่นก่อน แล้วจึงนำไปประมวลผลต่อไป โดยมีวิธีการแปลงข้อความดังต่อไปนี้

1. ถุงคำ (Bag of Words: BoW)

เป็นการแปลงข้อความให้เป็นเวกเตอร์ โดยเปลี่ยนคำทั้งหมดที่มีในข้อความมาเป็นค่ากับความถี่ของคำนั้น โดยเรียงตามลำดับของคำในพจนานุกรม ตัวอย่างเช่น ถ้าเรามีคำในพจนานุกรมดังต่อไปนี้ [กราบ, ของ, คุณครู, นักเรียน, สวัสดิ์] ดังนั้นข้อความ “นักเรียน สวัสดิ์คุณครูของนักเรียน” จะถูกแปลงเป็นเวกเตอร์ดังต่อไปนี้ [0, 1, 1, 2, 1] ซึ่งตีความได้ว่า คำว่า “กราบ” ไม่อยู่ในข้อความ คำว่า “ของ” มีอยู่ 1 คำในข้อความ คำว่า “คุณครู” มีอยู่ 1 คำในข้อความ คำว่า “นักเรียน” มีอยู่ 2 คำในข้อความ และคำว่า “สวัสดิ์” มีอยู่ 1 คำในข้อความ

2. การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสารส่วนด้วยจำนวนของเอกสารที่คำนั้นปรากฏ (Term Frequency - Inverse Document Frequency: TF-IDF)

การแทนข้อความด้วย TF-IDF เป็นวิธีการใช้ถุงคำรูปแบบหนึ่ง แต่แทนที่เราจะแทนที่แต่ละช่องของเวกเตอร์ด้วยความถี่ของคำ เราจะมีการคำนวณค่าความถี่ของคำ (Term Frequency: TF) โดยนับความถี่ของคำนั้นจากจำนวนของคำทั้งหมดในข้อความ เหมือนถุงคำ และคำนวณค่าผกผันของจำนวนเอกสารที่คำนั้นปรากฏ (Inverse Document Frequency: IDF) โดยนับความถี่ว่าคำนั้นปรากฏอยู่ในกี่ข้อความ และนำจำนวนเอกสารทั้งหมด มาส่วนด้วยค่าความถี่ดังกล่าว แล้วนำไปเปลี่ยนให้อยู่ในรูปของค่า log โดยค่า TF-IDF จะมีค่าเท่ากับผลคูณของค่า TF กับค่า IDF ดังสมการในรูปภาพที่ 1 แล้วเมื่อคำนวณค่า TF-IDF ของแต่ละคำในแต่ละข้อความได้แล้ว เราก็สามารถสร้างเวกเตอร์ TF-IDF ของข้อความได้แบบเดียวกับถุงคำนั่นเอง

$$w_{i,j} = tf_{i,j} \times \log\left(\frac{N}{df_i}\right)$$

$$w_{i,j} = \text{ค่า TF-IDF ของคำ } i \text{ ในเอกสาร } j$$

$$tf_{i,j} = \text{จำนวนการปรากฏคำ } i \text{ ในเอกสาร } j$$

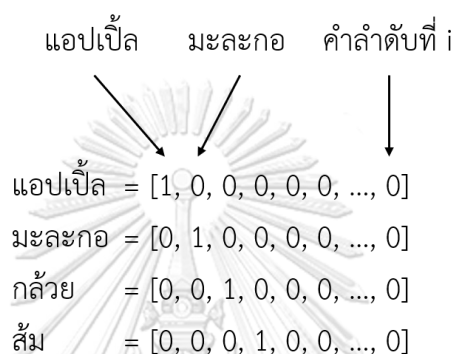
$$df_i = \text{จำนวนของเอกสารที่มีคำ } i \text{ อยู่ในเอกสาร}$$

$$N = \text{จำนวนเอกสารทั้งหมด}$$

รูปภาพที่ 1 สมการการคำนวณค่า TF-IDF ของแต่ละคำ

3. เวกเตอร์วันฮอต (One-hot Vector)

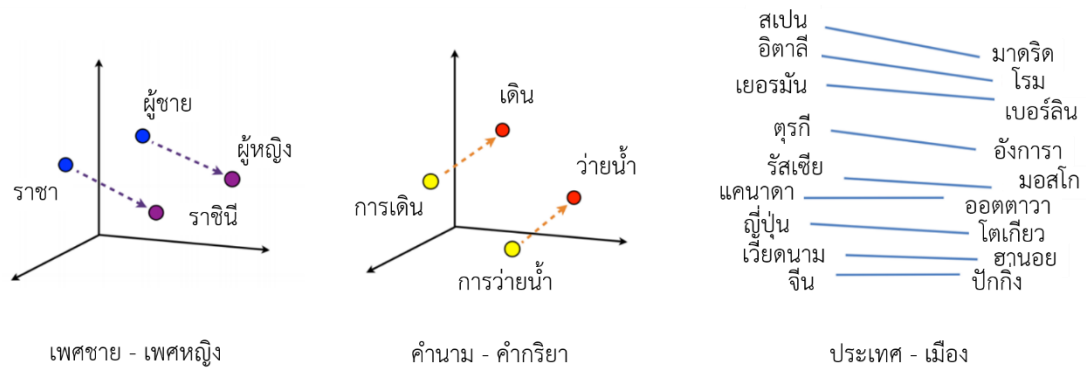
เป็นการแทนที่แต่ละคำด้วยเวกเตอร์หนึ่งหน่วย โดยจำนวนค่าในพจนานุกรม จะมีค่าเท่ากับจำนวนมิติของเวกเตอร์วันฮอต กล่าวคือ ถ้าในพจนานุกรมมี 3 คำ เวกเตอร์วันฮอตก็จะมี - มิติ โดยแต่ละคำ จะถูกแทนด้วยเวกเตอร์ $[1, 0, 0]$, $[0, 1, 0]$, $[0, 0, 1]$ ตามลำดับ ซึ่งมีข้อเสียคือขนาดของเวกเตอร์แต่ละตัวจะใหญ่มาก หากมีค่าในพจนานุกรมจำนวนมาก จึงทำให้ไม่เป็นที่นิยม ดังตัวอย่างที่แสดงในรูปภาพที่ 2

รูปภาพที่ 2 รูปภาพตัวอย่างการแปลงคำเป็นเวกเตอร์วันฮอต

4. คำฝังตัว (Word Embedding)

เป็นการแทนที่แต่ละคำด้วยเวกเตอร์คล้ายเวกเตอร์วันฮอต แต่แก้ไขปัญหาค่าจำนวนมิติของเวกเตอร์วันฮอตที่มีจำนวนมากเกินไป โดยวิธีนี้สามารถกำหนดขนาดมิติของเวกเตอร์ได้เอง โดยการนิยามระยะห่างระหว่างเวกเตอร์ 2 ตัวด้วยค่าความแตกต่าง หาก 2 คำนี้แตกต่างกัน คำระยะห่างก็ควรจะมาก แต่หาก 2 คำนี้คล้ายกัน คำระยะห่างก็ควรจะน้อย โดยค่าความแตกต่างนี้ มีวิธีกำหนดได้หลากหลายแบบ ตัวอย่างที่นิยมเช่น คำที่สามารถสลับใช้ในบริบทเดียวกันได้ควรอยู่ใกล้กัน เช่นคำว่า “ชาย” กับ “หญิง” ควรใกล้กันมากกว่า “ชาย” กับ “ไป” เป็นต้น ดังตัวอย่างที่แสดงในรูปภาพที่ 3 โดยมากมักวิเคราะห์บริบทจากประโยคในฐานข้อมูลว่าคำนี้อยู่ตรงตำแหน่งไหนของประโยคบ้าง แล้วประโยคอื่นที่คล้ายกันที่คำอะไรที่แทนคำนี้ได้บ้าง เป็นต้น โดยเครื่องมือที่นิยมได้แก่ เวกเตอร์เวก (word2vec) และ โกลฟ (GloVe) เป็นต้น

รูปภาพที่ 3 รูปภาพตัวอย่างคำที่คล้ายคลึงกันเมื่อพิจารณาการสร้างเวกเตอร์แบบคำฝังตัว

การสกัดคำสำคัญ (Keyword Extraction)

เป็นงานที่ต้องสามารถระบุ คำ หรือ วลี ที่มีความสำคัญจากเอกสารต่าง ๆ ได้อย่างอัตโนมัติ โดยการสกัดคำสำคัญมักจะถูกใช้สำหรับการค้นคืนสารสนเทศ (Information Retrieval, IR) รวมถึงถูกใช้ในงานต่าง ๆ อีกมากมายที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing, NLP) เช่น การสรุปใจความสำคัญอัตโนมัติ และ การจัดการเอกสาร เป็นต้น [17]

โดยวิธีการในการสกัดคำสำคัญที่นิยมในปัจจุบัน ประกอบไปด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอ็นแกรม (n-Grams)

เป็นอัลกอริทึมอย่างหนึ่ง ที่ใช้หลักการหั่นข้อความออกเป็นชุดตัวอักษร โดยมีจำนวนตัวอักษรในแต่ละชุดตามที่กำหนด [18] แต่เนื่องจากความสามารถของเครื่องมือตัดคำที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้งานหลาย ๆ อย่างมักเริ่มที่หน่วยคำเลย จึงเป็นผลให้อัลกอริทึมนี้มักถูกเปลี่ยนเป็น การหั่นข้อความออกเป็นชุดของคำแทน ดังตัวอย่างในรูปภาพที่ 4 ซึ่งในงานวิจัยนี้ ไม่ได้ใช้งานเครื่องมือตัดคำ จึงจะใช้ความหมายดั้งเดิมของเอ็นแกรม แต่เพื่อความชัดเจนในด้านความหมาย งานวิจัยนี้จึงขอใช้คำว่า เอ็นแกรมแบบตัวอักษร (Character n-Grams) แทน เอ็นแกรม โดยแสดงตัวอย่างไว้ในตารางที่ 1

N = 1:	นี่ คือ ประโยค ตัวอย่าง	ยูนิแกรม: นี่, คือ, ประโยค, ตัวอย่าง
N = 2:	นี่ คือ ประโยค ตัวอย่าง	ไบแกรม: นี่ คือ, คือ ประโยค, ประโยค ตัวอย่าง
N = 3:	นี่ คือ ประโยค ตัวอย่าง	ไตรแกรม: นี่ คือ ประโยค, คือ ประโยค ตัวอย่าง

รูปภาพที่ 4 รูปภาพตัวอย่างของการใช้เอ็นแกรมแบบคำ

n = 1	n = 2	n = 3	n = 4	n = 5	n = 6
ก	กา	กาม	กามเ	กามเท	กามเทพ
า	าม	ามเ	ามเท	ามเทพ	
ม	มเ	มเท	มเทพ		
เ	เท	เทพ			
ท	เทพ				
พ					

ตารางที่ 1 ตารางแสดงตัวอย่างการใช้เอ็นแกรมแบบตัวอักษรโดยเลือก n ตั้งแต่ 1 ถึง 6

2. คำหยุด (Stop words)

คือคำที่ควรลบออกก่อนสกัดคำสำคัญ เนื่องจากคำหยุดนั้นปรากฏขึ้นบ่อยในเอกสาร แต่ไม่ค่อยแสดงถึงใจความสำคัญใด ๆ ของเอกสาร [19] ตัวอย่างเช่นคำว่า “การ” “ความ” “คือ” “ที่” “ซึ่ง” เป็นต้น ซึ่งคำเหล่านี้โดยส่วนใหญ่มักไม่ใช่ประเด็นที่สำคัญของเนื้อความ ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในตารางที่ 2 นอกจากนี้คำบางคำ อาจนับเป็นคำหยุดหรือไม่ก็นั้น มักขึ้นกับลักษณะงานที่ต้องการจะวิเคราะห์ด้วยเช่นกัน

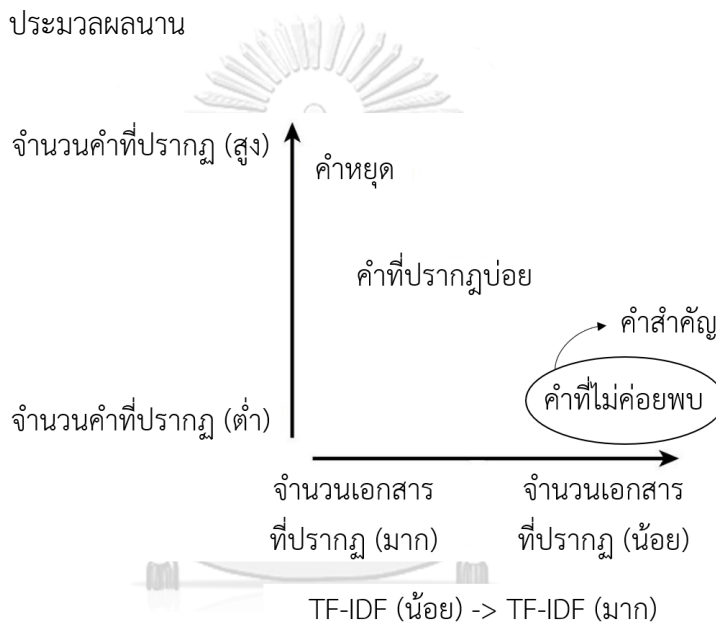
ตัวอย่างประโยคทั่วไป	ตัวอย่างประโยคที่ตัดคำหยุดออก
เว็บไซต์กูเกิ้ล เป็นเว็บไซต์ที่ใช้ค้นหาสิ่งต่าง ๆ จากคำสำคัญ	เว็บไซต์กูเกิ้ล, เว็บไซต์, ค้นหา, สิ่งต่าง ๆ, คำสำคัญ
การทำงานทำให้เหนื่อยใช่ไหม	ทำงาน, เหนื่อย, ใช่ไหม
ฉันชอบการอ่าน ฉันจึงอ่าน	ชอบ, อ่าน, อ่าน

ตารางที่ 2 ตารางแสดงตัวอย่างของประโยคทั่วไปในภาษาอังกฤษ และประโยคที่ตัดคำหยุดออก

3. การกำหนดน้ำหนักคำ (Term Weighting)

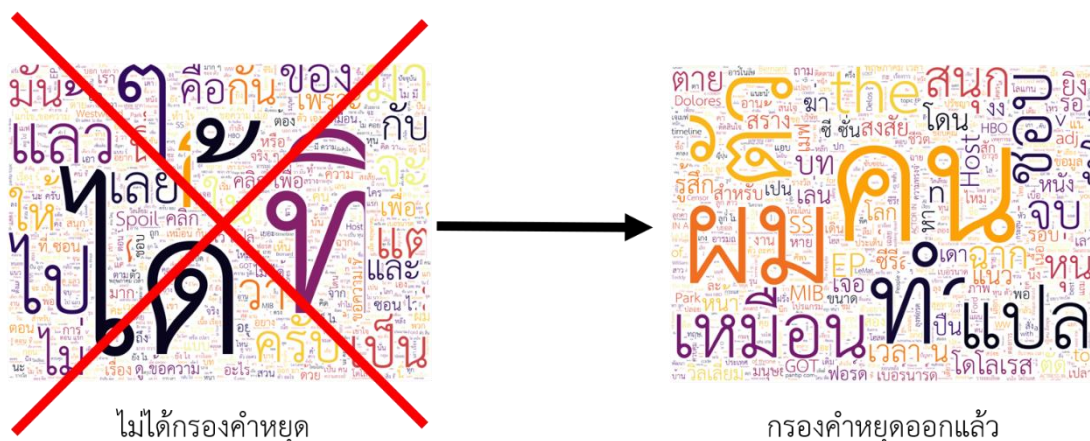
การกำหนดน้ำหนักคำนั้นมักจะถูกใช้ในการหาคำที่ปรากฏขึ้นบ่อย หรือ มีความโดดเด่นกว่าคำอื่น ๆ ในเอกสาร [19] โดยวิธีที่มักใช้ในการกำหนดน้ำหนักคำ ได้แก่

- การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสารส่วนด้วยจำนวนของเอกสารที่คำนั้นปรากฏ (Term Frequency - Inverse Document Frequency, TF-IDF) โดยวิธีนี้หากจะนำมาหาคำสำคัญ มักจำเป็นต้องตัดคำ และใช้คู่กับอัลกอริทึมเอ็นแกรม เพื่อหาความถี่ของแกรม แล้วจำแนกแกรมออกมาเป็นคำสำคัญอีกที ซึ่งผลจากวิธีนี้จะทำให้คำที่น้ำหนักน้อยจะเป็นคำหยุด คำที่น้ำหนักกลาง ๆ จะเป็นคำทั่วไป และ คำที่น้ำหนักสูงจะเป็นคำสำคัญ ดังตัวอย่างที่แสดงในรูปภาพที่ 5 แต่ข้อจำกัดของวิธีนี้คือ มีการใช้หน่วยความจำแปรตามคำและจำนวนเอกสาร และการค้นหาว่ามีคำนั้น ๆ ในเอกสาร หากเอกสารมีคำจำนวนมาก ก็จะใช้เวลาประมวลผลนาน

รูปภาพที่ 5 รูปภาพตัวอย่างกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่กับความมีคุณค่า (คำที่ปรากฏในไม่กี่เอกสาร) ซึ่งค่า TF-IDF สะท้อนถึงคำที่มีความสำคัญได้

- การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสาร (Term Frequency, TF) เป็นวิธีที่เรียบง่ายและประมวลผลได้เร็วกว่าวิธีแรกมาก โดยการไม่คำนวณในส่วนของการหาจำนวนเอกสารที่มีคำนั้น ๆ ปรากฏอยู่ ซึ่งทำให้จำเป็นต้องมีการนำคำหยุดออกจากเอกสารก่อน ซึ่งหากมีฐานข้อมูลคำหยุดสำหรับงานทางด้านนั้นอยู่แล้ว วิธีนี้ก็สามารถสกัดคำสำคัญจากคำที่มีความถี่สูงได้เลย และใช้เวลาประมวลผลรวดเร็วกว่ามาก ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 6

รูปภาพที่ 6 รูปภาพตัวอย่างการใช้ค่า TF ในการสกัดคำสำคัญ โดยลบคำหยุดออก

การจำแนกข้อมูล (Classification)

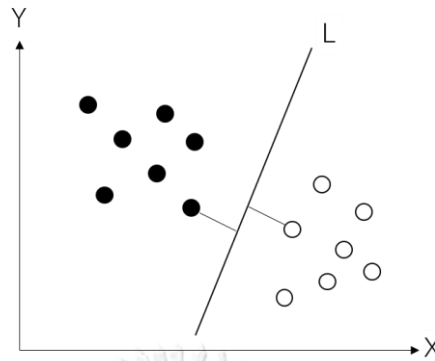
เมื่อเรามีการเก็บข้อมูลปริมาณมาก เราสามารถจำแนกข้อมูลของเราออกเป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ ตามสิ่งที่เราต้องการนำไปใช้งาน เช่นหากเราต้องการหาภาพของสัตว์ เราจึงจำเป็นต้องจำแนกภาพที่เรามีก่อน เพื่อแยกภาพที่มีสัตว์และภาพที่ไม่มีสัตว์ออกจากกัน หรือบางครั้ง เราอาจต้องการจำแนกภาพสัตว์ ว่าเป็นสัตว์ชนิดใด ซึ่งเราอาจกำหนดหมวดหมู่ของภาพเป็น ภาพสุนัข ภาพแมว ภาพปลา และภาพอื่น ๆ เป็นต้น ในงานทางด้านการวิเคราะห์ภาษาธรรมชาติเอง ก็มีงานที่จำเป็นต้องจำแนกข้อมูลเช่นกัน เช่น การจำแนกอารมณ์จากข้อความ การจัดประเภทของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมถึงการสกัดคำสำคัญก็เป็นหนึ่งในงานด้านการจำแนกข้อมูลเช่นกัน

การจำแนกข้อมูลถูกจัดเป็นงานทางด้านการเรียนรู้ของเครื่องแบบมีผู้สอน (Supervised Learning) [20] เนื่องจากการสร้างแบบจำลองที่สามารถจำแนกข้อมูลได้ จำเป็นต้องมีชุดข้อมูลฝึกสอน (Training set) ที่เป็นข้อมูลที่เป็นผลเฉลยของแต่ละหมวดหมู่ สำหรับสอนเครื่องจักรให้สามารถเข้าใจหมวดหมู่ต่าง ๆ ก่อน โดยจำนวนข้อมูล ที่ใช้สอนมีผลต่อความแม่นยำของแบบจำลอง ยิ่งมีข้อมูลเยอะและหลากหลาย แบบจำลองที่ได้จะยิ่งมีประสิทธิภาพ โดยมีวิธีสร้างแบบจำลองที่นิยมสำหรับการจำแนกข้อมูลดังนี้

1. แบบจำลองจากตัวจำแนกเชิงเส้น (Linear Classifiers) [21]

เป็นแบบจำลองการจำแนกข้อมูลบนข้อมูล 2 กลุ่ม โดยใช้เส้นตรงในการแบ่ง โดยแบบจำลองนี้จะพยายามหาเส้นตรงที่ใช้แบ่งกลุ่มข้อมูลจากชุดข้อมูลฝึกสอน เมื่อได้เส้นตรงที่ใช้แบ่งกลุ่มข้อมูลแล้ว เราก็สามารถนำเส้นตรงนั้นมาทำนายข้อมูลใหม่ได้ ว่าอยู่ในกลุ่มใด ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 7 โดยมีแบบจำลองที่นิยมดังนี้ แบบจำลอง

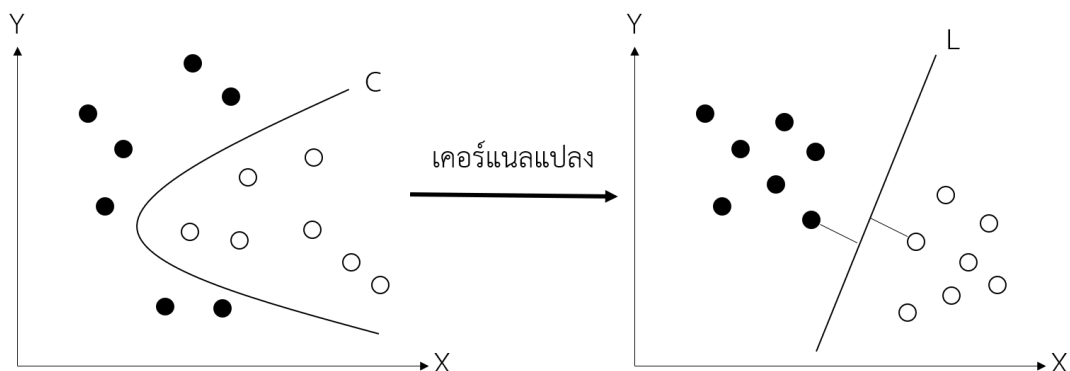
โลจิสติกส์ถดถอย (Logistic Regression) แบบจำลองตัวจำแนกเบย์อย่างง่าย (Naïve Bayes Classifier) และแบบจำลองเพอร์เซ็ปตรอน (Perceptron) เป็นต้น

รูปภาพที่ 7 รูปภาพตัวอย่างการแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่มโดยใช้เส้นตรง

2. แบบจำลองจากซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน (Support Vector Machine: SVM) [22]

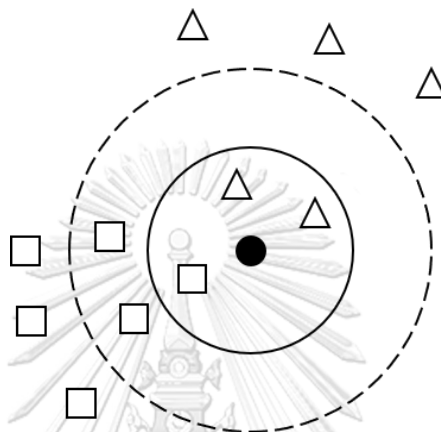
เป็นวิธีที่พัฒนามาจากตัวจำแนกเชิงเส้น โดยแบบจำลองนี้จะใช้เวกเตอร์ในการแบ่งข้อมูล ซึ่งหากเรามีข้อมูล n มิติ เวกเตอร์ที่ใช้ในการแบ่งข้อมูลก็จะมีขนาด $n-1$ มิติ และยังแก้ข้อจำกัดของแบบจำลองจากตัวจำแนกเชิงเส้น ที่ไม่สามารถแบ่งข้อมูลโดยตัวแบ่งไม่เป็นเส้นตรงได้ ซึ่งหากข้อมูลฝึกสอนไม่สามารถแบ่งได้โดยใช้เส้นตรง ก็จะได้ความแม่นยำของแบบจำลองต่ำนั่นเอง โดยในแบบจำลองนี้มีการใช้เคอร์เนลทริก (Kernel Trick) ที่พยายามหาฟังก์ชันที่ใช้แปลงข้อมูลก่อน เพื่อให้สามารถใช้เวกเตอร์เส้นตรงแบ่งข้อมูลที่ถูกแปลงแล้วได้ ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 8 ทำให้แบบจำลองนี้สามารถแก้ข้อจำกัดดังกล่าวได้ และยังมีการนำไปประยุกต์ใช้กับข้อมูลที่เราต้องการจำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม โดยมีการใช้จำนวนเวกเตอร์เพิ่มขึ้นเพื่อแบ่งข้อมูลออกเป็นหลายกลุ่มอีกด้วย

รูปภาพที่ 8 รูปภาพตัวอย่างการใช้เคอร์เนลทริกแปลงข้อมูลทางฝั่งซ้าย ที่ไม่สามารถใช้เส้นตรงในการแบ่งได้ ไปเป็นข้อมูลทางฝั่งขวา ที่สามารถหาเวกเตอร์เส้นตรงมาแบ่งได้

3. แบบจำลองจากเพื่อนบ้านใกล้กัน k ตัว (K-Nearest Neighbor: KNN) [23]

แบบจำลองนี้จะใช้ชุดข้อมูลฝึกสอนในการทำนายข้อมูลใหม่ โดยดูว่าข้อมูลใหม่อยู่ใกล้กับข้อมูลฝึกสอน k ตัวใดมากที่สุด แล้วจะพิจารณาว่าในบรรดาข้อมูล k ตัวนั้นมีจำนวนข้อมูลในหมวดหมู่ใดมากที่สุด ก็จะได้ผลทำนายว่าข้อมูลใหม่เป็นข้อมูลในหมวดหมู่ดังกล่าว ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 9

รูปภาพที่ 9 รูปภาพตัวอย่างการหากลุ่มของข้อมูลจุดสีดำ

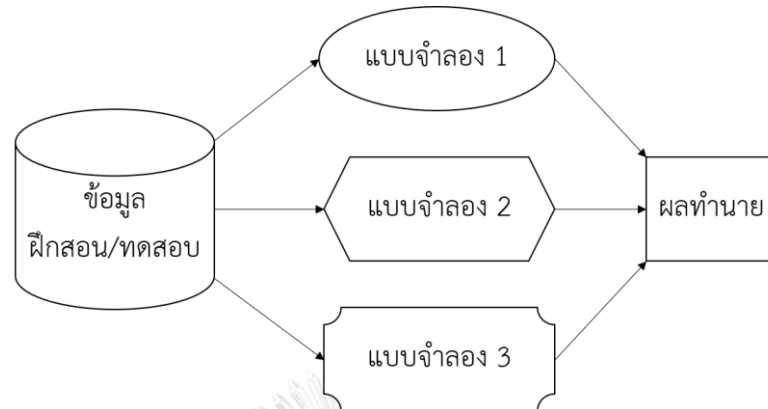
หากเราเลือก $k = 3$ ข้อมูลจุดสีดำจะเป็นข้อมูลในกลุ่มสามเหลี่ยม
แต่หากเราเลือก $k = 5$ ข้อมูลจุดสีดำจะเป็นข้อมูลในกลุ่มสี่เหลี่ยม

ซึ่งแบบจำลองนี้ เราจำเป็นต้องนิยามระยะทางระหว่างข้อมูลใด ๆ เพื่อให้สามารถบอกได้ว่าข้อมูลแต่ละตัว อยู่ห่างกันเท่าใดนั่นเอง ซึ่งข้อเสียหลักของแบบจำลองนี้คือขนาดของแบบจำลองที่ได้จะมีขนาดแปรตามขนาดของชุดข้อมูลฝึกสอนที่ใช้ในการสร้างแบบจำลอง ทำให้ไม่เหมาะที่จะใช้กับชุดข้อมูลฝึกสอนปริมาณมาก ซึ่งแตกต่างจากซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนที่ขนาดของแบบจำลองที่ได้แปรตามจำนวนเวกเตอร์ที่ใช้แบ่งกลุ่มข้อมูลของแบบจำลอง ซึ่งทำให้ได้แบบจำลองที่มีขนาดเล็กกว่ามาก

4. แบบจำลองจากการเร่งความสามารถ (Boosting) [24]

เป็นแบบจำลองที่เกิดขึ้นโดยมีแนวคิดที่ว่า เราสามารถพัฒนาแบบจำลองหลาย ๆ แบบจำลองที่ไม่ค่อยแม่นยำได้หรือไม่ โดยถ้านำพวกมันมาช่วยกันทำนายข้อมูล เราน่าจะได้แบบจำลองที่แม่นยำขึ้น โดยแบบจำลองนี้จะนำผลลัพธ์จากแบบจำลองอื่น ๆ มารวมกัน โดยอาจใช้ค่าเฉลี่ย หรือการโหวตเสียงข้างมากในการสรุปผลลัพธ์ โดยมีตัวถ่วงน้ำหนักว่าแบบจำลองใดน่าเชื่อถือกว่ากัน และพยายามปรับตัวถ่วงน้ำหนักดังกล่าวตามชุดข้อมูล

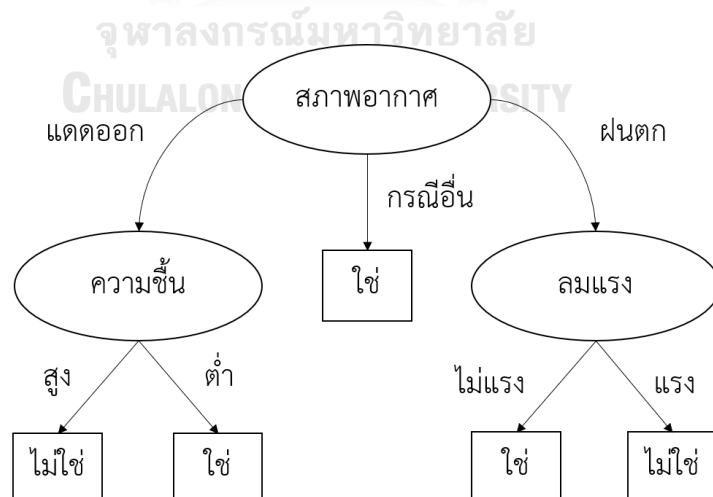
ฝึกสอน ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 10 ทำให้แบบจำลองนี้มีความซับซ้อนขึ้นแต่ได้ความแม่นยำสูงกว่าการใช้แบบจำลองที่ไม่แม่นยำเพียงแบบจำลองเดียวนั่นเอง

รูปภาพที่ 10 รูปภาพตัวอย่างการนำผลลัพธ์จากโมเดลมาใช้ในการทำนายผลร่วมกัน

5. แบบจำลองจากต้นไม้ตัดสินใจ (Decision Tree) [25]

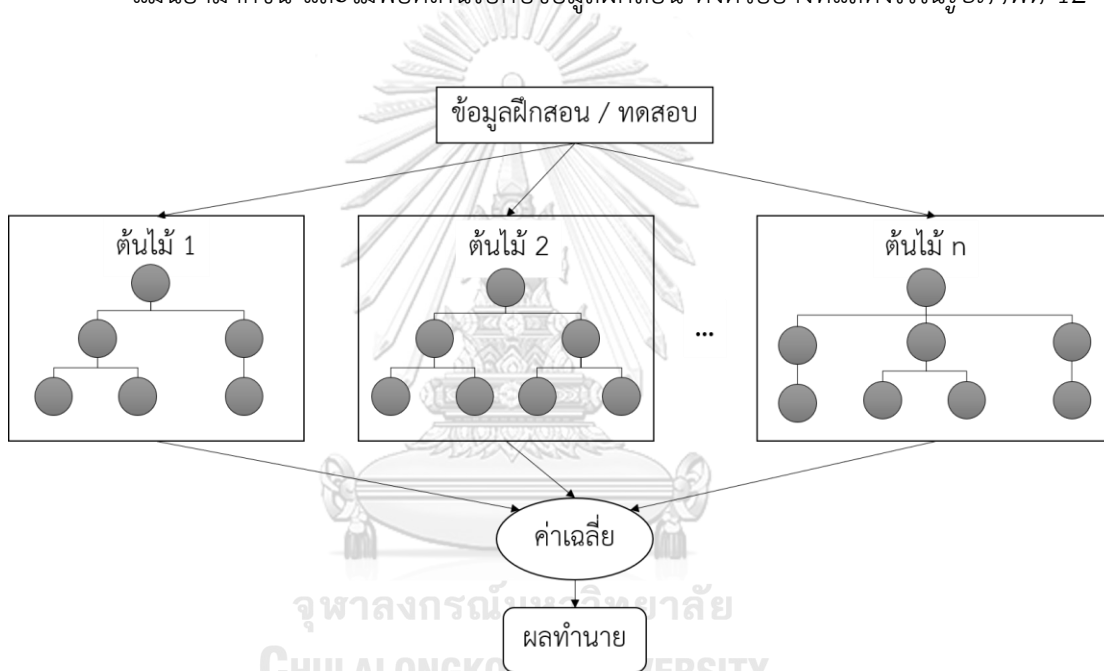
เป็นแบบจำลองที่อาศัยการตั้งเงื่อนไขให้กับข้อมูล เพื่อแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ตามเงื่อนไข โดยแต่ละเงื่อนไขที่แบบจำลองตั้งจะพยายามให้แบ่งชุดข้อมูลฝึกสอนออกเป็น 2 กลุ่มที่สมาชิกในกลุ่มตรงกับกลุ่มของผลเฉลยมากที่สุด เพื่อลดจำนวนเงื่อนไขที่ต้องใช้ในการแบ่งข้อมูล โดยหากข้อมูลทั้งกลุ่มย่อยตรงกับกลุ่มของผลเฉลยแล้ว ก็จะหยุดสร้างเงื่อนไขที่ใช้แบ่งกลุ่ม ทำให้เราได้แบบจำลองที่มีลักษณะเป็นต้นไม้ของเงื่อนไขต่าง ๆ สำหรับจำแนกข้อมูล ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 11

รูปภาพที่ 11 รูปภาพตัวอย่างการแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่มโดยใช้ต้นไม้ตัดสินใจ

6. แบบจำลองจากป่าสุ่ม (Random Forests) [26]

เป็นแบบจำลองที่พยายามลดความพอดีเกินไป (Overfit) กับชุดข้อมูลฝึกสอน [27] ของแบบจำลองต้นไม้ตัดสินใจ เนื่องจากแบบจำลองต้นไม้ตัดสินใจมักได้ทำนายได้แม่นยำมากกับชุดข้อมูลฝึกสอน แต่ทำให้เงื่อนไขของต้นไม้เยอะมากเช่นกัน ซึ่งไม่เหมาะสำหรับไปใช้ทำนายข้อมูลใหม่ ๆ จึงทำให้เราพยายามตัดต้นไม้เหล่านั้นให้เตี้ยลง โดยการกำหนดชั้นความลึกสูงสุดของต้นไม้ แล้วสร้างต้นไม้เหล่านั้นหลายต้นแทน โดยผลลัพธ์ที่ได้จากแต่ละต้นจะถูกโหวตแบบถ่วงน้ำหนักคล้ายแบบจำลองแรงความสามารถ จึงทำให้แบบจำลองมีลักษณะคล้ายป่า คือประกอบจากต้นไม้หลาย ๆ ต้นรวมกัน ซึ่งทำให้แบบจำลองมีความแม่นยำมากขึ้น และไม่พอดีเกินไปกับข้อมูลฝึกสอน ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 12

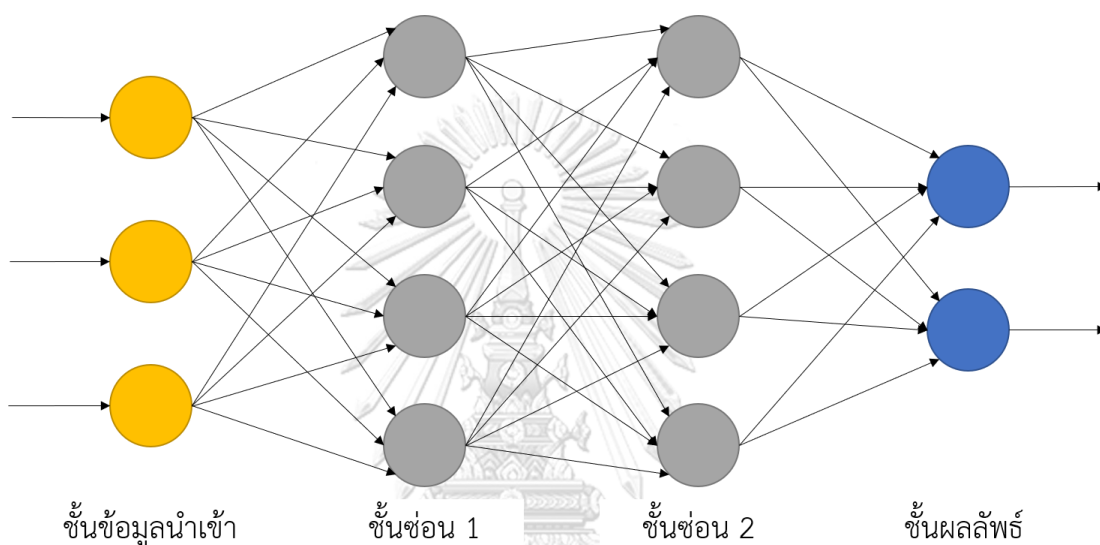
รูปภาพที่ 12 รูปภาพตัวอย่างแบบจำลองจากป่าสุ่ม

โดยการนำผลลัพธ์ที่ได้จากต้นไม้ตัดสินใจแต่ละต้นมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อเป็นผลทำนายสุดท้าย

7. แบบจำลองจากโครงข่ายประสาทเทียม (Neural Networks) [28]

แบบจำลองจากโครงข่ายประสาทเทียมนั้นสามารถนำมาใช้ในการจำแนกข้อมูลได้ โดยแบบจำลองดังกล่าวเลียนแบบการทำงานของเส้นใยประสาทของมนุษย์ โดยมีการแบ่งออกเป็นชั้น ๆ ในแต่ละชั้นประกอบไปด้วยโหนดของเพอร์เซ็ปตรอนที่ถูกถ่วงน้ำหนัก โดยชั้นแรกสุดเป็นชั้นของข้อมูลนำเข้า ที่ต้องการจะจำแนก และข้อมูลดังกล่าวจะถูกส่งไปยังชั้นถัดไปที่มีอาจทำหน้าที่ได้หลายอย่าง เช่น บีบอัดข้อมูล กรองข้อมูล หาลักษณะเฉพาะของข้อมูล สรุบบข้อมูล เป็นต้น โดยชั้นสุดท้ายของโครงข่ายประสาทจะเป็นชั้นผลลัพธ์ที่ใช้

บอกว่าข้อมูลเป็นหมวดหมู่ใด โดยแบบจำลองนี้จะเรียนรู้โดยการปรับตัวถ่วงน้ำหนักของแต่ละชั้นตามความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการทำนายชุดข้อมูลฝึกสอน จนได้แบบจำลองที่มีความแม่นยำเพียงพอ จึงหยุดการฝึกสอน โดยแสดงตัวอย่างแบบจำลองไว้ในรูปภาพที่ 13 โดยข้อเสียของแบบจำลองนี้ คือต้องการข้อมูลฝึกสอนปริมาณมาก ถึงจะทำให้แบบจำลองดังกล่าวเข้าใจลักษณะของข้อมูล และทำนายข้อมูลได้แม่นยำ เนื่องจากแบบจำลองมีความซับซ้อนและยืดหยุ่นสูง

รูปภาพที่ 13 รูปภาพตัวอย่างแบบจำลองโครงข่ายประสาทเทียมที่มี 4 ชั้น

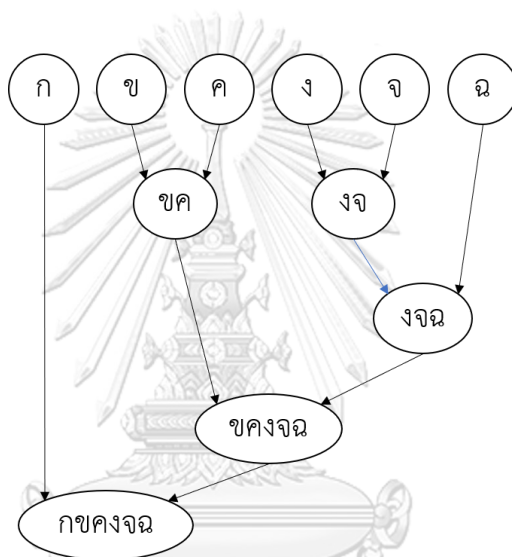
การแบ่งกลุ่มข้อมูล (Clustering)

ข้อมูลบางอย่างมีลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งเราสามารถแบ่งกลุ่มข้อมูลตามลักษณะเฉพาะตัวเหล่านั้นได้ ซึ่งบางครั้งอาจทำให้เราเข้าใจข้อมูลที่เรามีมากยิ่งขึ้น เช่น ข้อมูลที่ได้รับจากเซ็นเซอร์ หากเรานำมาแบ่งกลุ่มข้อมูลดู อาจพบว่ามีข้อมูลบางค่ามีลักษณะแตกต่างกับข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งทำให้เราสามารถพิจารณาข้อมูลเหล่านั้นได้ง่ายขึ้น โดยการแบ่งกลุ่มข้อมูลนี้สามารถนำมาประยุกต์กับงานทางด้านการจำแนกข้อมูลที่เราไม่รู้จำนวนหมวดหมู่ เช่นการจำแนกประเภทของผู้ใช้งาน ในตอนแรกเราอาจจะแบ่งผู้ใช้งานออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามลักษณะของการใช้งาน แล้วจึงคิดชื่อกลุ่มของผู้ใช้งานขึ้นมา เพื่อใช้ในการจำแนกผู้ใช้งานในครั้งถัดไป เป็นต้น

การแบ่งกลุ่มข้อมูลจึงแตกต่างกับการจำแนกข้อมูลในด้านการสร้างแบบจำลอง เนื่องจากไม่จำเป็นต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องของแต่ละกลุ่มก่อน ทำให้การแบ่งกลุ่มข้อมูลถูกจัดเป็นงานทางด้าน การเรียนรู้ของเครื่องแบบไม่มีผู้สอน (Unsupervised Learning) [29] ซึ่งทำให้ไม่มีวิธีตายตัวในการแบ่งกลุ่ม [30] โดยมีวิธีที่นิยมสำหรับการแบ่งกลุ่มข้อมูลดังนี้

1. การแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบลำดับขั้น (Hierarchical Clustering) [31]

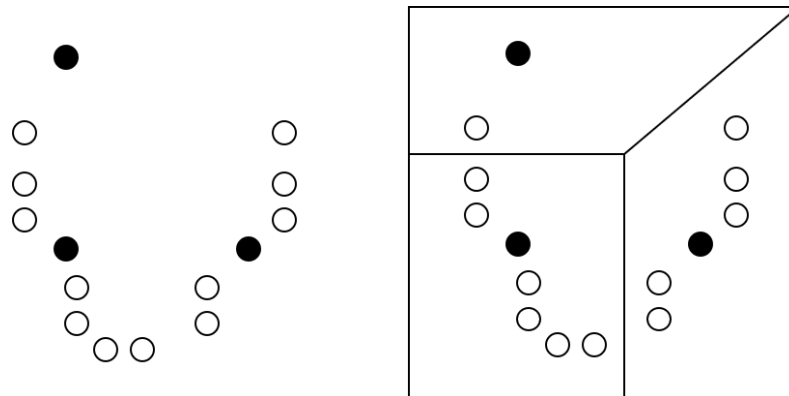
เป็นวิธีที่ใช้สำหรับการแบ่งข้อมูลออกเป็นลำดับขั้น กล่าวคือหากเรามีข้อมูล n ตัว ในขั้นแรกสุด เราจะแบ่งข้อมูลออกเป็น n กลุ่ม และในขั้นสุดท้ายเราจะรวมข้อมูลทุกกลุ่มเข้าด้วยกันเหลือ 1 กลุ่ม โดยในแต่ละขั้นย่อย เราจะพยายามรวมข้อมูลที่ละ 2 กลุ่มเข้าด้วยกันโดยมีวิธีการรวมได้หลายวิธี เช่น ใช้ระยะห่างของจุดเซนทรอยด์ (Centroid) ของแต่ละกลุ่มที่ใกล้กันมากที่สุด เป็นต้น โดยวิธีนี้ เราสามารถเลือกได้ว่าเราอยากแบ่งข้อมูลออกเป็นกี่กลุ่ม เราก็หยุดการรวมกลุ่มที่ระดับขั้นที่มีจำนวนกลุ่มเท่ากับที่เราต้องการ ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 14

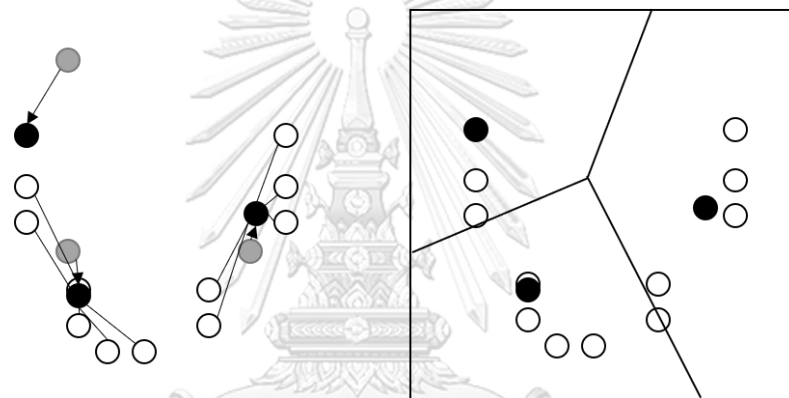
รูปภาพที่ 14 รูปภาพตัวอย่างลักษณะการแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบลำดับขั้น

2. การแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน (K-means Clustering) [32]

เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้แบ่งกลุ่มข้อมูลออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ โดยเราต้องกำหนดจำนวนกลุ่มที่ต้องการจะแบ่ง โดยการแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีนนั้น จะใช้จุดเซนทรอยด์เป็นตัวแทนของกลุ่ม โดยเริ่มแรก เราจะสุ่มหยิบข้อมูลมา k ตัว แทนตัวแทนของกลุ่มและใช้เป็นจุดเซนทรอยด์ของกลุ่มตอนเริ่มต้นด้วย หลังจากนั้นเราจะพิจารณาข้อมูลแต่ละตัว ว่าอยู่ใกล้ตัวแทนกลุ่มไหนมากที่สุด ก็จะจัดให้อยู่กลุ่มนั้น เมื่อข้อมูลถูกจัดกลุ่มเสร็จแล้ว เราก็จะหาจุดเซนทรอยด์ของกลุ่มใหม่ และจัดข้อมูลลงกลุ่มใหม่ไปเรื่อย ๆ ซึ่งข้อมูลแต่ละตัวก็就会被เปลี่ยนกลุ่มไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะไม่มีข้อมูลในกลุ่มใดถูกเปลี่ยนกลุ่มใหม่อีกแล้ว ก็จะจบกระบวนการ ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 15 และ 16 ซึ่งทำให้การสุ่มหยิบข้อมูลที่ใช้แทนตัวแทนของกลุ่มในขั้นตอนแรกมีผลต่อผลลัพธ์ที่ได้หลังจบกระบวนการเช่นกัน

รูปภาพที่ 15 รูปภาพตัวอย่างการจัดแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน โดยกำหนดให้ $k = 3$

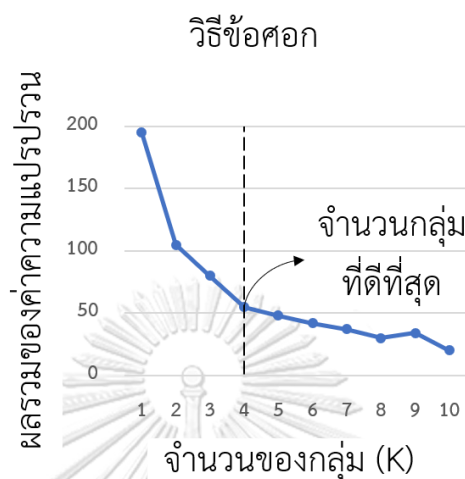
รูปภาพที่ 16 รูปภาพตัวอย่างการจัดแบ่งกลุ่มใหม่ของเคมีน หลังพบว่าจุดเซนทรอยด์เปลี่ยนแปลง

บางครั้ง เราก็ไม่รู้ว่าคุณสมบัติที่เราควรจะแบ่งออกเป็นกี่กลุ่ม ซึ่งในปัจจุบันก็มีวิธีที่ช่วยในการหาจำนวนกลุ่มของข้อมูล ซึ่งหนึ่งในวิธียอดนิยมก็คือ วิธีข้อศอก (Elbow Method)

- วิธีข้อศอก (Elbow Method) [33]

เป็นอัลกอริทึมหนึ่งที่ใช้ในการหาจำนวนกลุ่ม สำหรับการแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน เนื่องจากงานบางอย่าง เราไม่รู้ว่าคุณสมบัติควรจะถูกแบ่งออกเป็นกี่กลุ่มย่อย อัลกอริทึมนี้จึงทดลองแบ่งกลุ่มจาก 1 กลุ่ม 2 กลุ่ม 3 กลุ่ม ไปเรื่อย ๆ แล้วเริ่มสังเกตค่าความแปรปรวน เนื่องจากหากยังมีกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง สามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้อย่างมีนัยสำคัญ ค่าความแปรปรวนก็จะลดลงมาก แต่หากทำการแบ่งกลุ่มเพิ่มแล้ว กลุ่มย่อยที่แบ่งออกมา นั้นมีค่าความแปรปรวนลดลงเพียงเล็กน้อย หมายความว่ากลุ่มย่อยดังกล่าว ไม่ได้มีนัยสำคัญ เราจึงควรยุบรวมกลุ่มนั้น กลับเป็นกลุ่มใหญ่มากกว่า ซึ่งจังหวะที่ค่าความแปรปรวนเริ่มเปลี่ยนจากลดลงมากมาเป็นลดลงเพียงเล็กน้อย จะทำให้กราฟค่าความแปรปรวนมีลักษณะหักคล้ายข้อศอก

และจุดที่กั้นเอง เป็นจุดที่แทนจำนวนกลุ่มที่เหมาะสม ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 17

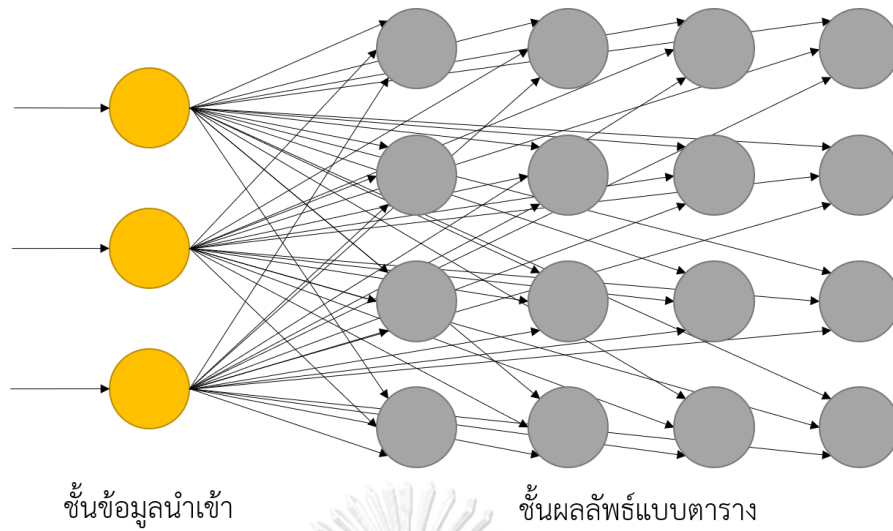
รูปภาพที่ 17 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนกลุ่มกับค่าความแปรปรวน เพื่อเลือกค่า k

3. การแบ่งกลุ่มจากโครงข่ายประสาทเทียม (Neural Networks) [29]

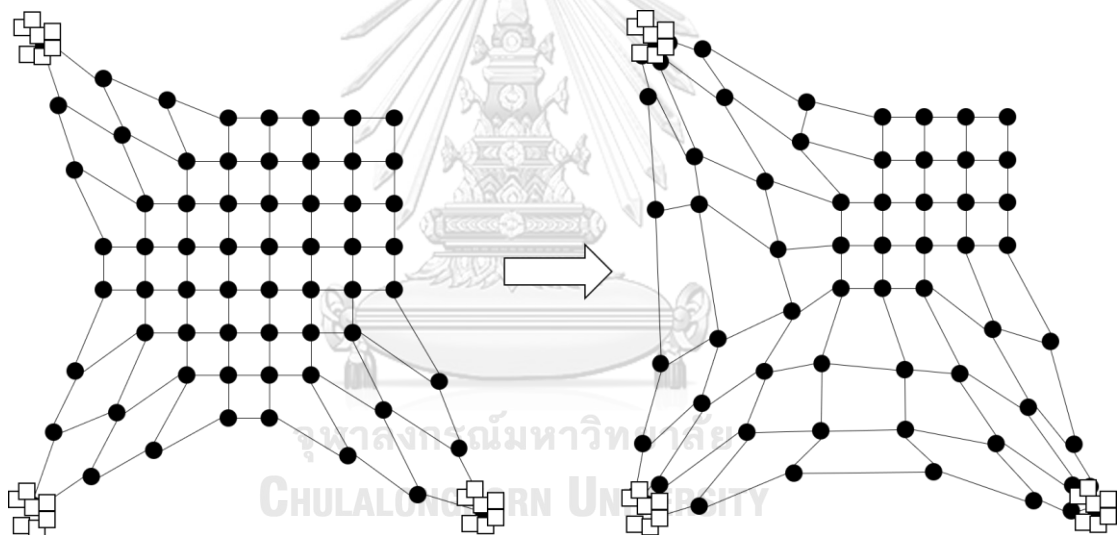
โดยปกติโครงข่ายประสาทเทียมมักนิยมนำมาใช้กับการจำแนกข้อมูล เนื่องจากการฝึกสอนโครงข่ายประสาทเทียมจำเป็นต้องมีผลเฉลยของข้อมูล แต่เราสามารถนำโครงข่ายประสาทเทียมมาใช้ในการแบ่งกลุ่มข้อมูลได้เช่นกัน เนื่องจากโครงข่ายประสาทเทียมมีความสามารถในการบีบอัดข้อมูลเพื่อลดจำนวนมิติของข้อมูล เราจึงนำความสามารถดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ โดยวิธีที่นิยมได้แก่

- การแปลงข้อมูลแบบจัดการตนเอง (Self-Organizing Map: SOM) [34]

วิธีนี้จะสร้างโครงข่ายประสาทเทียมแบบตารางขึ้นมาในชั้นของข้อมูลผลลัพธ์ โดยลักษณะของโครงข่ายประสาทเทียมคือสามารถปรับค่าถ่วงน้ำหนักของแต่ละโหนดได้ ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 18 ผลทำให้ตารางดังกล่าวสามารถยืดหยุ่นได้ ต่อมาเราก็พยายามสอนโหนดในตารางดังกล่าวให้รู้เข้าใจข้อมูลที่มี โดยโหนดที่อยู่ใกล้กับข้อมูลจะโดนดึงเข้าหาข้อมูล โหนดที่อยู่ไกลก็จะถูกปรับแรงดึงให้เข้าใจข้อมูลน้อยกว่าโหนดที่อยู่ใกล้ หลังจากการปรับค่าถ่วงน้ำหนัก เราสามารถใช้ความหนาแน่นของโหนดแทนแต่ละกลุ่มของข้อมูลได้ ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 19

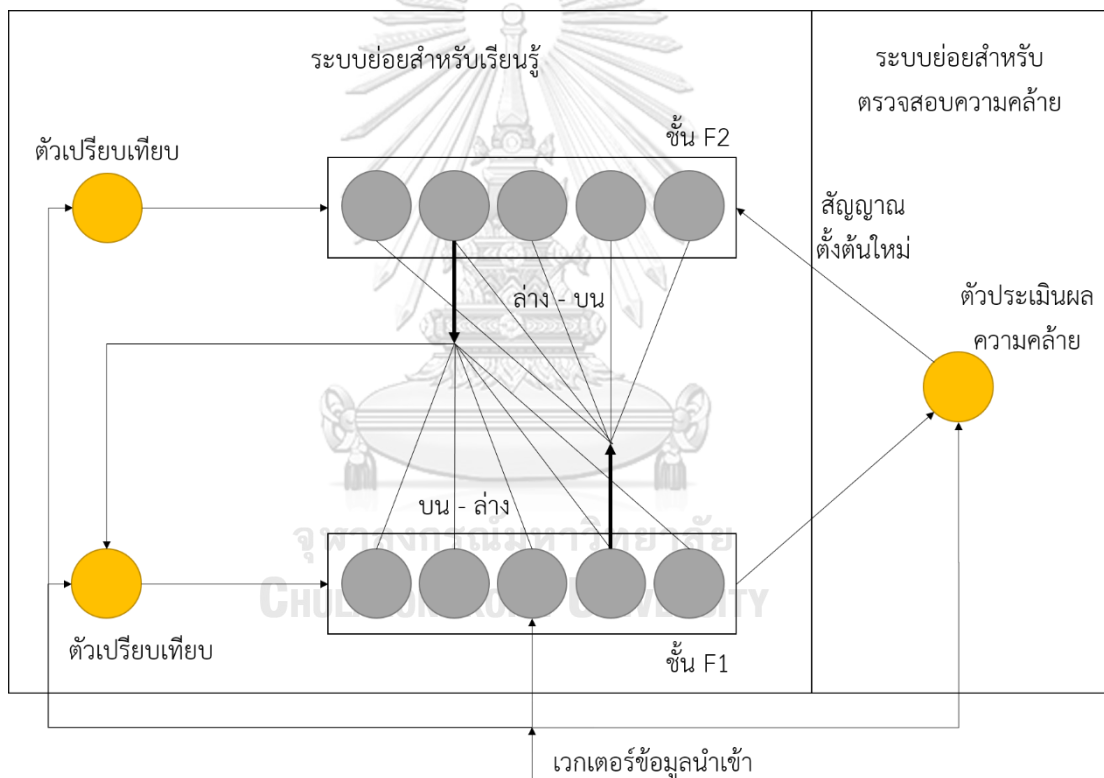
รูปภาพที่ 18 รูปภาพตัวอย่างโครงข่ายประสาทเทียมแบบ SOM

รูปภาพที่ 19 รูปภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงของแต่ละโหนดที่โดนปรับค่าถ่วงน้ำหนักให้เข้าใกล้ข้อมูล

- ทฤษฎีการสั่นพ้องแบบปรับได้ (Adaptive Resonance Theory: ART) [35]

วิธีตั้งกล่าวหาเหมาะข้อมูลที่ต้องการจัดกลุ่มโดยไม่สนใจจำนวนกลุ่ม แต่สนใจว่าข้อมูลนี้คล้ายกับข้อมูลใด กล่าวคือวิธีนี้จะสร้างโครงข่ายประสาทเทียมที่ใส่ข้อมูล 2 ตัวเข้าไป แล้วให้โครงข่ายประสาทเทียมพยายามเปรียบเทียบเพื่อตอบว่าข้อมูลทั้ง 2 เหมือนหรือไม่เหมือนกัน โดยเราอาจฝึกสอนโมเดลโดยการนำข้อมูลเดียวกันมาใส่เพื่อบอกผลเฉลยว่าข้อมูลดังกล่าวเหมือนกัน และนำข้อมูลคนละตัวมาใส่เพื่อบอกว่าข้อมูลดังกล่าวแตกต่างกัน โดยเราสามารถปรับค่าความผิดพลาดที่ยอมรับได้ เพื่อให้เราแบ่งกลุ่มข้อมูลที่คล้ายกันได้ วิธีนี้จึงมักถูกนำไปใช้กับงานการตรวจจับใบหน้า โดยแสดงตัวอย่างของแบบจำลองไว้ในรูปภาพที่ 20

รูปภาพที่ 20 รูปภาพตัวอย่างโครงข่ายประสาทเทียมแบบ ART

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ รวมถึงบางงานวิจัยสามารถนำมาต่อยอดและพัฒนาให้สามารถแก้ไขข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ โดยมีหัวข้อดังนี้

1. การตัดคำภาษาไทย
2. การจำแนกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อความ
3. คำหยุด
4. การสกัดคำสำคัญ

การตัดคำภาษาไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการตัดคำภาษาไทยมีอยู่ปริมาณหนึ่ง ในที่นี้ขอยกตัวอย่างงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ทดลองใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการตัดคำ ได้แก่ การตัดคำโดยใช้พจนานุกรม และการตัดคำโดยใช้วิธีการเรียนรู้ของเครื่อง ดังต่อไปนี้

1. เลิร์นเล็กโต (LearnLexTo) เครื่องมือตัดคำภาษาไทยโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning-based) สำหรับการทำตรรกะข้อความภาษาไทย

งานวิจัยของ C. Haruechaiyasak และคณะ [36] ได้ศึกษาวิธีการตัดคำภาษาไทย โดยใช้อัลกอริทึมคอนดิชันนอลแรนดอมฟิลด์ส (Conditional Random Fields: CRF) ซึ่งเป็นหนึ่งในแบบจำลองทางสถิติที่ให้ผลดีสำหรับการฝึกฝนแบบจำลองด้านภาษาธรรมชาติ ในเวลานั้น โดยข้อเสียของวิธีการเรียนรู้ของเครื่องคือจำเป็นต้องมีคลังข้อมูล (Corpus) การใช้งานภาษาที่เพียงพอ ถ้าเรามีข้อมูลด้านการใช้งานภาษาแค่เฉพาะด้านใดด้านหนึ่งแบบจำลองที่ถูกฝึกฝนขึ้นมา ก็จะทำงานได้ดีเฉพาะด้านนั้น ๆ เท่านั้น ซึ่งถ้าหากเราต้องการให้แบบจำลองทำงานได้ดีในทุก ๆ ด้าน ก็จำเป็นต้องมีข้อมูลที่ใหญ่มากเพียงพอสำหรับใช้ในการฝึกฝน รวมถึงต้องใช้เวลาในการฝึกฝนแปรตามปริมาณข้อมูลที่ใช้ฝึกฝนอีกด้วย โดยหลังจากการศึกษาและทดลองใช้ในการตัดคำภาษาไทย ผู้วิจัยค้นพบว่าวิธีดังกล่าวยังไม่สามารถตัดคำได้ถึงหน่วยที่เล็กเพียงพอ จึงได้เสนอวิธีการใช้คลังพจนานุกรมเข้ามาช่วยตัดคำเพิ่มเติม แล้วให้ผลที่ดีกว่าเทียบกับการใช้คลังพจนานุกรมในการตัดคำอย่างเดียว และใช้อัลกอริทึมคอนดิชันนอลแรนดอมฟิลด์สอย่างเดียว

2. เล็กโตพลัส (LexToPlus) เครื่องมือตัดหน่วยคำ (Lexeme) ภาษาไทยและทำให้เป็นมาตรฐาน (Normalization)

งานวิจัยของ C. Haruechaiyasak และคณะ [37] ได้ศึกษาและพัฒนาเครื่องมือตัดคำใหม่จากเครื่องมือเดิม เลิร์นเล็กโต เนื่องด้วยความต้องการในการใช้เครื่องมือตัดคำในงานหลาย ๆ อย่าง รวมถึงงานทางด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมักจะมี ความผิดพลาดทางภาษาที่ทำให้ประโยคมีการใช้คำที่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทต่าง ๆ ซึ่ง จากปัญหาที่ตนเอง ที่ทำให้เครื่องมือเดิม เลิร์นเล็กโต ที่ถูกพัฒนาด้วยวิธีการเรียนรู้ของเครื่อง ไม่สามารถแก้ไขข้อจำกัดนี้ได้ เนื่องจากไม่มีคลังข้อมูลเพียงพอ จึงทำให้นักวิจัยเลือกใช้ วิธีการตัดคำโดยใช้คลังพจนานุกรมเป็นหลัก (Dictionary-based) และเสริมด้วยกฎทาง ภาษา (Rule-based) ซึ่งให้ผลที่ดีกว่าในการรับมือกับปัญหาเหล่านี้เทียบกับวิธีการเรียนรู้ ของเครื่อง โดยข้อจำกัดของวิธีนี้คือจำเป็นต้องมีการเพิ่มคลังคำศัพท์ลงในพจนานุกรมให้ เพียงพอ เพื่อให้สามารถรับมือกับคำใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นได้ แต่คลังคำศัพท์ที่มีอยู่ในปัจจุบันก็ ยังไม่เพียงพอ และวิธีนี้ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความผิดพลาดทางภาษาอีกหลาย ๆ อย่างได้

3. การตัดคำที่สนใจผลลัพธ์หลายแบบโดยใช้โครงข่ายประสาทเทียมหน่วยความจำระยะสั้น แบบยาวแบบ 2 ทิศทาง (Bi-directional LSTM Neural Networks)

งานวิจัยของ T. Lapjaturapit และคณะ [38] ได้ศึกษาการตัดคำในหลายภาษา ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และไทย โดยพบว่าโครงข่ายประสาทเทียมแบบลึกลับกำลังเป็นที่นิยมในการ แก้ปัญหาการตัดคำ โดยโครงข่ายประสาทเทียมหน่วยความจำระยะสั้นแบบยาว (Long Short-term Memory: LSTM) ได้รับความสนใจมากที่สุด เนื่องจากมีการใช้ลำดับของคำ ก่อนหน้ามาใช้ในการวิเคราะห์คำถัด ๆ ไปด้วย โดยเลือกเก็บคำที่มีความสำคัญในลำดับ ก่อนหน้าไว้วิเคราะห์ต่อ และที่ได้รับความสนใจรองลงมาคือ โครงข่ายประสาทเทียมแบบ ววนซ้ำ (Recurrent Neural Network: RNN) เนื่องจากมีการใช้ลำดับของคำในการฝึกสอน โมเดล โดยโครงข่ายประสาทเทียมแบบ LSTM ก็เป็นหนึ่งในโครงข่ายประสาทเทียมแบบ ววนซ้ำที่มีการพัฒนาเพิ่มเติมมา โดยได้มีการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการตัดคำเพิ่มเติมทั้ง แบบที่ใช้พจนานุกรมและแบบที่ไม่ใช้พจนานุกรม รวมถึงเครื่องมือที่ตัดคำที่ใช้โครงข่าย ประสาทเทียมแบบลึกลับ

ดีพคัต (Deepcut) เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ใช้โครงข่ายประสาทเทียมแบบลึกลับที่ ฝึกสอนเพื่อใช้สำหรับตัดคำในภาษาไทยโดยใช้คลังข้อมูลภาษา BEST2009 [39] ซึ่งเป็น เครื่องมือตัดคำที่มีประสิทธิภาพสูงโดยมีค่า F1 ถึง 98.1% อีกทั้งเครื่องมือ Deepcut ได้

ถูกเปิดเป็นโอเพนซอร์ส (Opensource) บนเว็บไซต์กิตฮับ (Github) ทุกคนสามารถนำมาใช้งานได้

หลังจากที่ได้ศึกษาเครื่องมือตัดคำจำนวนมาก พบว่าเครื่องมือทั้งหมดได้ผลลัพธ์สุดท้ายเพียงแบบเดียว ซึ่งคำในภาษาต่าง ๆ บางคำนั้นเกิดจากการรวมกันของคำมากกว่า 1 คำ ในบางงานเราอาจต้องการให้คำเหล่านั้นโดนตัดออกเป็นคำย่อย ๆ แต่ในบางงานเราอาจต้องการให้คำเหล่านั้นไม่โดนตัดออกจากกัน งานวิจัยนี้จึงพัฒนาเครื่องมือตัดคำโดยใช้โครงข่ายประสาทเทียมแบบ LSTM โดยมีการประยุกต์ใช้ค่าขีดแบ่ง (Threshold) ตามความมั่นใจของแบบจำลอง โดยหากค่าขีดแบ่งสูง เราจะได้ผลลัพธ์เป็นคำที่โดนตัดเป็นคำย่อย ๆ มากขึ้น แต่หากค่าขีดแบ่งต่ำลงเรื่อย ๆ เราจะได้ผลลัพธ์เป็นคำ เป็นวลี หรือเป็นประโยค ทำให้เราสามารถเลือกปรับใช้ค่าขีดแบ่งได้ตามลักษณะงานที่เราต้องการ

การจำแนกข้อความ

งานวิจัยเกี่ยวกับการจำแนกข้อความมีปริมาณมาก ในที่นี้ขอยกตัวอย่างงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งเป็นงานวิจัยที่มีการใช้โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันในการจำแนกข้อความ โดยมีทั้งแบบระดับคำ และแบบระดับตัวอักษร ซึ่งเป็นการต่อยอดในเงื่อนไขของการไม่พึ่งพาเครื่องมือที่ใช้ในการตัดคำ ดังต่อไปนี้

1. โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชัน (Convolutional Neural Network) สำหรับการจำแนก (Classification) ข้อความ

งานวิจัยของ Y. Kim และคณะ [40] ได้ศึกษาการจำแนกของข้อความ โดยเสนอวิธีการใช้แบบจำลองโครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชัน (Convolutional Neural Network: CNN) ในระดับคำ โดยงานวิจัยนี้ ได้มีการตัดคำจากประโยค และแปลงคำให้เป็นเวกเตอร์ ก่อนจะนำเวกเตอร์ของคำทั้งประโยค ใส่ในแบบจำลอง โดยจะแบบจำลองดังกล่าว มีการวางชั้นตัวกรองเพื่อเลือกคำเพียงบางคำจากประโยค ทำให้เราได้เวกเตอร์ขนาดคงที่ ก่อนจะนำไปสู่ชั้นที่เชื่อมโยงโครงข่ายแบบเต็มรูปแบบ ทำให้แบบจำลองนี้สามารถรับประโยคที่มีความยาวเท่าใดก็ได้ ซึ่งแบบจำลองนี้ได้ผลลัพธ์ดีกว่าแบบจำลองอื่น ๆ ได้แก่ ซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน และโครงข่ายประสาทเทียมแบบอื่น ๆ ในการจำแนกข้อความไปถึง 4 ใน 7 ชุดข้อมูล โดยชุดข้อมูลดังกล่าวเป็นการจำแนกข้อความประเภทต่าง ๆ ได้แก่ รีวิวภาพยนตร์ด้านบวก รีวิวภาพยนตร์ด้านลบ รีวิวสินค้า และประโยคคำถาม

2. โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชัน สำหรับการสร้างแบบจำลอง (Modelling) ข้อความ

งานวิจัยของ N. Kalchbrenner และคณะ [41] ได้ศึกษาการสร้างแบบจำลองข้อความ โดยเสนออีกวิธีการหนึ่ง คือแบบจำลองโครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันแบบพลวัต (Dynamic Convolutional Neural Network: DCNN) ในระดับคำ โดยงานวิจัยนี้ได้มีการตัดคำจากข้อความ และแปลงคำให้เป็นเวกเตอร์ เหมือนงานวิจัยก่อนหน้า แต่ขั้นตอนการรวมคำมีความแตกต่างจากเดิม โดยมีการกำหนดค่า K เพื่อรวมคำจำนวน K คำเข้าด้วยกัน คล้ายเอ็นแกรมของคำ โดยเราจำเป็นต้องมีการกำหนดค่า L คือจำนวนชั้นที่ใช้การรวมคำ และค่า S คือจำนวนคำที่เหลืออยู่ก่อนจะไปสู่ชั้นที่เชื่อมโยงโครงข่ายแบบเต็มรูปแบบ ทำให้เมื่อเรารู้จำนวนคำของประโยค ค่า L และ ค่า S เราจะสามารถคำนวณหาค่า K ได้ และนำไปสู่แบบจำลองดังกล่าว โดยแบบจำลองนี้ได้ผลลัพธ์ดีกว่า แบบจำลองอื่นๆ ได้แก่ ซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน นาอูฟเบย์ เอนโทรปีมากที่สุด และโครงข่ายประสาทเทียมแบบห้วงเวลา โดยชุดข้อมูลที่ใช้เป็นการจำแนกข้อความด้านอารมณ์จากรีวิวภาพยนตร์ และจากข้อความบนสื่อสังคมออนไลน์ทวิตเตอร์ (Twitter) และจำแนกของประเภทคำถามในภาษาอังกฤษ ทั้งนี้แบบจำลองนี้ให้ผลลัพธ์ใกล้เคียงกับแบบจำลองของ Y. Kim และคณะ โดยสามารถชนะในการจำแนกอารมณ์ของข้อความ

3. โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันแบบลึก (Deep Convolution Neural Network) สำหรับวิเคราะห์อารมณ์ (Sentiment Analysis) ของข้อความขนาดสั้น

งานวิจัยของ C. N. d. Santos และคณะ [16] ได้ศึกษาการวิเคราะห์อารมณ์ของข้อความขนาดสั้น และเสนอการใช้โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันจากตัวอักษรเป็นประโยค (Character to Sentence Convolutional Neural Network: CharSCNN) โดยแบบจำลองดังกล่าว จะมีการตัดข้อความออกเป็นคำก่อน แล้วจึงแปลงตัวอักษรแต่ละตัวของคำเป็นเวกเตอร์ แล้วนำกลับมารวมกันเป็นเมทริกซ์ของคำ ที่ประกอบไปด้วยเวกเตอร์ของแต่ละตัวอักษร จากนั้นจึงนำเมทริกซ์ดังกล่าว ไปใส่แบบจำลองโครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันแบบคำต่อไป จากวิธีการดังกล่าวทำให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าการใช้เวกเตอร์ของคำเพียงอย่างเดียว ในการจำแนกอารมณ์จากข้อความรีวิวภาพยนตร์ และจากข้อความบนสื่อสังคมออนไลน์ทวิตเตอร์ ในภาษาอังกฤษ

4. โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันระดับตัวอักษร (Character-level Convolutional Neural Network) สำหรับการจำแนกข้อความ

งานวิจัยของ X. Zhang และคณะ [15] ได้ศึกษาการจำแนกข้อความ โดยเสนอการใช้โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชัน ระดับตัวอักษร (Character-level Convolutional Neural Network: Char-CNN) ซึ่งแบบจำลองดังกล่าว รับข้อมูลนำเข้า

เป็นลำดับของเวกเตอร์ของตัวอักษรเลย โดยแบบจำลองที่เสนอนี้จำกัดความยาวของตัวอักษรที่ 1014 ตัวอักษร โดยไม่มีชั้นตัวกรองเพื่อกรองตัวอักษรออกให้สามารถรับตัวอักษรขนาดเท่าใดก็ได้ โดยหากมีตัวอักษรเกินมา แบบจำลองนี้จะตัดตัวอักษรที่เกินมาทิ้งทันที โดยแบบจำลองนี้มีชั้นกรองเพื่อรวมเวกเตอร์ของตัวอักษรเหล่านี้เป็นเมทริกซ์ขนาดคงที่ ก่อนจะนำไปสู่โครงข่ายชั้นที่เชื่อมโยงเครือข่ายแบบเต็มรูปแบบ โดยแบบจำลองดังกล่าวถูกนำไปทดสอบเทียบกับโครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันระดับคำและหน่วยความจำระยะสั้นแบบยาว (Long Short-term Memory: LSTM) โดยได้ผลลัพธ์ดีกว่าแบบจำลองอื่น 4 ใน 8 ของชุดข้อมูลทั้งหมด

5. โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันระดับตัวอักษรกับความยาวข้อมูลแบบพลวัตสำหรับการจำแนกข้อความภาษาไทย

งานวิจัยของ T. Koomsubha และคณะ [42] ได้ศึกษาการจำแนกข้อความภาษาไทย โดยเสนอการใช้โครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันระดับตัวอักษรแบบพลวัต (Dynamic Character-level Convolutional Neural Network: Dynamic Char-CNN) ซึ่งแบบจำลองที่เสนอมีพื้นฐานจากโครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันระดับตัวอักษร และมีการพัฒนาต่อยอดให้สามารถรับความยาวของตัวอักษรแบบพลวัตได้ โดยใช้ความรู้จากโครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันแบบพลวัต ซึ่งมีการกำหนดค่า K คล้ายในชั้นตัวกรอง เพื่อรวมตัวอักษรจำนวน K ตัวเข้าด้วยกัน คล้ายเอ็นแกรม และบีบอัดตัวอักษรทั้งหมด L ชั้นจนเหลือเวกเตอร์ขนาด S ตัว ก่อนจะนำไปสู่ชั้นเชื่อมโยงเครือข่ายแบบเต็มรูปแบบ โดยงานวิจัยดังกล่าวได้เปรียบเทียบผลลัพธ์กับแบบจำลองเดิมที่ไม่สามารถเพิ่มขนาดของข้อความได้ในชุดข้อมูลข่าวในภาษาไทย พบว่าหากข้อความมีความยาวไม่เกิน 1014 ตัวอักษร แบบจำลองแบบเดิมให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า แต่หากข้อความมีตัวอักษรมากกว่านั้น แบบจำลองแบบพลวัตจะให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า แต่เมื่อเทียบกับโครงข่ายประสาทเทียมคอนโวลูชันระดับคำแบบพลวัต พบว่าแบบจำลองดังกล่าวให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าระดับอักษรแบบพลวัต

คำหุุด

ฐานข้อมูลคำหุุดเป็นหนึ่งในสิ่งที่สำคัญสำหรับงานด้านการสกัดคำสำคัญ จึงจำเป็นอย่างยั้งที่ควรมีการเก็บฐานข้อมูลคำหุุด หรือพัฒนาระบบที่สามารถสร้างฐานข้อมูลคำหุุดได้อย่างอัตโนมัติ โดยในที่นี้ขอยกงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดังต่อไปนี้

1. คำหยุดในการประเมินค่าความสามารถในการอ่านข้อความภาษาไทย

งานวิจัยของ P. Daowadung และคณะ [43] ได้ศึกษาคำหยุดว่ามีผลอย่างไรต่อความสามารถในการอ่านของเด็กประถม 1 ถึงประถม 6 หากถูกนำออกไปจากบทความ โดยมีการสร้างคำหยุดภาษาไทยจากใช้แบบจำลองทางสถิติควบคู่กับแบบจำลองทางสารสนเทศ เพื่อหาความน่าจะเป็นที่คำเหล่านั้นจะเป็นคำหยุด โดยได้มีการศึกษาถึงคำหยุดที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้ในงานทางด้านการหาใจความสำคัญในคลังข้อมูล การจัดแบ่งประเภท (Classification) และงานทางด้านการค้นคืนสารสนเทศ (Information Retrieval) โดยคำหยุดนั้นขึ้นกับขอบเขตของงาน เช่นสำหรับงานด้านการท่องเที่ยว คำว่า “จาก” และ “ถึง” มีความสำคัญมาก ในขณะที่งานอีกหลาย ๆ ด้าน 2 คำนี้มักจะไม่มี ความสำคัญจนถือว่าเป็นคำหยุด โดยผลสรุปว่าการนำคำหยุดออกไปจากบทความ จะทำให้นักเรียนประถมต้น อ่านจับใจความได้ยากขึ้น ในขณะที่นักเรียนประถมปลาย อ่านจับใจความได้ดีขึ้น

2. การสร้างฐานข้อมูลคำหยุดแบบอัตโนมัติสำหรับงานด้านการค้นคืนสารสนเทศ

งานวิจัยของ R. T. Lo และคณะ [44] ได้เสนอหนึ่งในวิธีที่สามารถสร้างฐานข้อมูลคำหยุดได้ดีกว่าแบบเดิม โดยตั้งแต่นั้น ฐานข้อมูลคำหยุด จะถูกสร้างจากการนับความถี่ของคำ (Term Frequency, TF) เนื่องจากคุณสมบัติของคำหยุด คือคำที่ปรากฏขึ้นบ่อยครั้ง ในภาษา ซึ่งเมื่อเราได้ความถี่ของแต่ละคำแล้ว เราก็กำหนดค่าขีดแบ่ง (Threshold) เพื่อใช้แบ่งแยกคำหยุด กับ คำที่ไม่ใช่คำหยุดออกจากกัน แต่ในงานวิจัยนี้พวกเขาได้ประยุกต์ใช้วิธีประเมินค่าที่มีชื่อว่า Kullback-Leibler divergence มาเสริมกับวิธีนับความถี่ของคำแบบเดิม ซึ่งสามารถให้ความน่าจะเป็นที่คำนั้นจะเป็นคำหยุดได้ดีกว่าวิธีดั้งเดิม แต่ทว่าวิธีนี้ความแม่นยำยังขึ้นกับลักษณะของภาษา และใช้เวลาในการประมวลผลค่อนข้างนาน

การสกัดคำสำคัญ

งานทางด้านการสกัดคำสำคัญมีประโยชน์ในการจำแนกข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงสามารถหาคำสำคัญที่ใช้แทนกระแส หรือเหตุการณ์สำคัญบนสื่อสังคมออนไลน์อีกด้วย โดยขอยกตัวอย่างงานที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดังต่อไปนี้

1. การสำรวจวิธีการสกัดความรู้ (Knowledge Extraction) ภาษาไทยสำหรับเครื่องมือและงานวิจัยเว็บเชิงความหมาย (Semantic Web)

ผลสำรวจของ P. Netisopakul และคณะ [45] ได้สำรวจงานทางด้านการสกัดคำสำคัญและการสกัดสารสนเทศภาษาไทย จากการสำรวจพบว่างานวิจัยทางด้านนี้ของไทย ยังคงมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับญี่ปุ่น โดยมีจำนวนงานวิจัยแตกต่างกันถึง 5-7 เท่า อีกทั้งงานวิจัยทางด้านนี้ส่วนใหญ่มาจากมหาวิทยาลัยไทยไม่กี่แห่ง และนักวิจัยคนไทยไม่กี่คน โดยนักวิจัยคนไทยหลัก 4 คน มีจำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการสกัดคำสำคัญและการสกัดสารสนเทศภาษาไทยในฐานข้อมูล scopus ถึง 68%

สำหรับเครื่องมือทางด้านการวิเคราะห์ภาษาธรรมชาติภาษาไทยนั้นค่อนข้างจำกัดมาก เนื่องจากเครื่องมือเด่น ๆ อย่าง GATE หรือ NLTK ไม่รองรับภาษาไทย จะมีเพียงเครื่องมือที่รองรับการตัดคำและการบอกชนิดของคำอย่าง PyThai, PyThaiNLP, WordCut, RDRPOSTagger เป็นต้น ซึ่งมีความแม่นยำในการตัดคำอยู่ที่ประมาณ 90% แต่ก็ยังคงมีข้อจำกัดหลาย ๆ ด้าน

สำหรับงานวิจัย การสำรวจนี้แบ่งงานทางด้านการสกัดสารสนเทศ ออกเป็น 9 หมวด ได้แก่ การสกัดคำสำคัญหรือการสกัดหัวเรื่อง (Topic and Keyword Extraction), การสกัดคำศัพท์เฉพาะทาง (Terminology Extraction), การสกัดอนุกรมวิธาน (Taxonomy Extraction), การสกัดความสัมพันธ์ทวิภาค (Binary Relation Extraction), การรู้จำชื่อที่มีเอกลักษณ์ (Named Entity Recognition), การเชื่อมต่อชื่อที่มีเอกลักษณ์ (Named Entity Linking), การติดป้ายความหมายของคำ (Supersense Tagging), การติดฉลากบทบาทเชิงความหมาย (Semantic Role Labeling) และการสกัดเหตุการณ์ (Event Extraction) โดยมีการเปรียบเทียบงานวิจัยต่าง ๆ ว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใดในแต่ละด้าน และยังเทียบกับขอบเขต (Domain) ที่วิจัย เช่น สื่อสังคมออนไลน์ การแพทย์ และการเกษตร เป็นต้น อีกทั้งได้มีการเปรียบเทียบวิธีที่ใช้ในงานวิจัย ไม่ว่าจะเป็น การเรียนรู้ของเครื่อง (Dictionary) รูปแบบ (Pattern) และ พจนานุกรม เป็นต้น

ผลคืองานวิจัยประมาณครึ่งหนึ่งของทั้งหมด อยู่ในหมวดหมู่การสกัดคำสำคัญ การสกัดหัวเรื่อง และการสกัดคำศัพท์เฉพาะทาง ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับญี่ปุ่น โดยเมื่อพิจารณาด้านสื่อสังคมออนไลน์แล้ว งานส่วนใหญ่มักจะเป็นด้านการสกัดคำสำคัญหรือการสกัดหัวเรื่อง โดยยังไม่มียางงานทางด้านการสกัดเหตุการณ์มากนัก อีกทั้งวิธีที่มักจะถูกใช้ในงานเหล่านี้ มักจะเป็นการเรียนรู้ของเครื่อง หรือ ใช้รูปแบบในการจำแนกคำสำคัญออกมา

2. การสกัดคำสำคัญภาษาไทยแบบอัตโนมัติจากคลังข้อมูลของข้อความที่ถูกจำแนกแล้ว

งานวิจัยของ C. Haruechaiyasak และคณะ [46] ได้เสนออัลกอริทึมที่ใช้ในการสกัดคำสำคัญโดยไม่ใช้วิธีตัดคำ โดยใช้หลักการต่อสายอักขระ (String) จากความยาว 1 ขึ้นไปเรื่อย ๆ โดยระหว่างทางที่ต่อสายอักขระ ก็จะมีการตรวจสอบค่าการปรากฏของสายอักขระนี้ในจำนวนเอกสารทั้งหมด ว่าเกิน 10% หรือไม่ และตรวจสอบค่าเอนโทรปีของสายอักขระนี้กับเอกสารที่จำแนกแล้ว เพื่อดูว่าสายอักขระนี้ ปรากฏบนหลายเอกสารหรือไม่ หากมีค่าไม่เกิน 2.5 ถือว่าดี เพราะหากมากกว่านั้น ค่าเหล่านั้นน่าจะเป็นคำหยุดมากกว่าคำสำคัญ เพราะปรากฏขึ้นในเอกสารหลายหมวดหมู่มากเกินไป แล้วจึงนำสายอักขระดังกล่าวไปต่อความยาวเพิ่ม จนกระทั่งไม่มีสายอักขระที่ผ่านเงื่อนไข จึงเลิกต่อความยาว โดยยังมีการใช้แถวลำดับคำต่อท้าย (Suffix Array) ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหาสายอักขระจากเอกสารอีกด้วย

หลังจากที่ได้เซตของสายอักขระที่ผ่านเงื่อนไขดังกล่าว จึงนำสายอักขระเหล่านั้นมารวมกันเป็นคำสำคัญ โดยหากสายอักขระ มีค่าการปรากฏเท่ากัน และสายอักขระนั้นทับซ้อนกันได้พอดี จึงจะนำมารวมกัน ผลคือเราจะได้คำสำคัญที่สามารถบอกรวมหมู่ได้ ว่ามาจากเอกสารหมวดหมู่ใดด้วย

แต่ข้อเสียของวิธีนี้คือมีการใช้พื้นที่หน่วยความจำค่อนข้างมาก และ เวลาประมวลผลที่นาน เนื่องจากเราต้องค่อย ๆ สร้างเซตของสายอักขระจากความยาว 1 ขึ้นไป และเปรียบเทียบกับเอกสารทั้งหมดที่เรา มี รวมถึงต้องมีการจำแนกเอกสารไว้ก่อนอีกด้วย อีกทั้งการรวมกันของสายอักขระให้เป็นคำสำคัญ ก็มีโอกาสที่จะรวมกันแล้ว ได้คำสำคัญมากกว่า 1 แบบ หรือ รวมกันไม่ได้ ทำให้คำสำคัญหายไป จึงทำให้วิธีนี้ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก

3. การสกัดคำสำคัญที่แสดงถึงเหตุการณ์สำคัญบนสื่อสังคมออนไลน์ทวิตเตอร์ (Twitter) ภาษาไทย

งานวิจัยของ A. Piyatumrong และคณะ [47] ได้เปรียบเทียบวิธีการ 5 วิธี ที่ออกแบบมาเพื่อใช้หาคำสำคัญที่แสดงถึงเหตุการณ์สำคัญ ได้แก่ แชนแท็ก แชนแท็ก 5 (แทนแฮชแท็กที่ยาวตั้งแต่ 5 ตัวอักษร) ยูนิแกรม ไบแกรมแบบไม่ตัดคำหยุด และ ไบแกรมแบบตัดคำหยุด โดย ยูนิแกรม และ ไบแกรมในงานวิจัยนี้ คือ ชุดของคำที่มีความยาว 1 คำ และ 2 คำ ตามลำดับ โดยเปรียบเทียบทั้ง 5 วิธี โดยนำทั้ง 5 วิธีนี้ มาประมวลผลโดยใช้ การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสาร (Term Frequency, TF) และ การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสารส่วนด้วยจำนวนของเอกสารที่คำนั้นปรากฏ (Term Frequency - Inverse Document Frequency, TF-IDF) ผลปรากฏว่า วิธีที่ได้

ค่า F1 สูงที่สุดคือ แชชแท้ก5 ซึ่งมากกว่าแชชแท้กปกติ และวิธีอื่น ๆ แต่เมื่อเราพิจารณาไบแกรมแบบตัดคำหยุด และ ไบแกรมแบบไม่ตัดคำหยุด วิธีทั้งคู่ได้ค่า F1 ใกล้เคียงกัน ซึ่งมากกว่ายูนิแกรม แต่เนื่องจากการใช้เพียงแค่แชชแท้กไม่สามารถครอบคลุมคำสำคัญบางอย่างที่อยู่ในข้อความได้ จึงทำให้วิธีอย่าง ไบแกรม ดูเป็นทางเลือกที่เหมาะสมกว่า โดยหากพิจารณาวิธีที่ใช้ประมวลผลทั้ง 2 แบบ พบว่า การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสาร (TF) มีค่าไม่ต่างจาก การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสารส่วนด้วยจำนวนของเอกสารที่คำนั้นปรากฏ (TF-IDF) แต่ประมวลผลได้เร็วกว่ามาก และใช้ทรัพยากรเครื่องน้อยกว่าด้วย งานวิจัยนี้จึงแนะนำให้ใช้เพียง การพิจารณาความถี่ของคำที่ปรากฏในเอกสาร (TF) ก็เพียงพอแล้ว

โดยเมื่อพิจารณาถึงวิธีวัดผลของงานวิจัยนี้ พบว่ามีการวัดผลโดยพยายามให้ผลลัพธ์ที่ได้จากการวัดผลไม่ขึ้นกับบุคคลหรือพื้นฐานความรู้ดั้งเดิมของคนเพียงกลุ่มเดียว จึงได้วัดผลโดยอาศัยอาสาสมัครคนไทยมาตอบแบบสอบถามว่าคำที่ระบบสกัดออกมาได้นั้น เป็นคำที่ตนเองคิดว่าเป็นคำสำคัญที่แสดงถึงเหตุการณ์หรือไม่ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 162 คน โดย 89% อยู่ในกลุ่มอายุ 20-40 ปี และ 74.6% มีการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มากกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน

ขั้นตอนการสร้างระบบสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสและคำหยุด จากเพจเฟซบุ๊ก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้นำเสนอขั้นตอนการสร้างระบบสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสและคำหยุด จากเพจเฟซบุ๊ก โดยมีการวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นเมื่อทดลองใช้เครื่องมือตัดคำ โดยมีหัวข้อดังนี้

1. ก่อนเริ่มสร้างระบบสกัดคำสำคัญ
 - a. ให้คำจำกัดความของกระแสที่ต้องการบนเฟซบุ๊ก
 - b. เก็บข้อมูลโพสต์จากเพจเฟซบุ๊ก
 - c. ทำความสะอาดข้อมูลโพสต์
 - d. การทดลองใช้เครื่องมือตัดคำ deepcut และการวิเคราะห์ผลลัพธ์และข้อจำกัดที่เกิดขึ้น
2. ขั้นตอนการสกัดคำสำคัญ
 - a. แบ่งข้อความออกเป็นชุดของตัวอักษร (แกรม)
 - b. การวิเคราะห์ปัญหาจากการใช้อัลกอริทึมเอ็นแกรมแบบตัวอักษรแทนที่จะใช้เครื่องมือตัดคำ
 - c. นับความถี่ของแกรม
 - d. หาแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นคำสำคัญของเพจ
 - e. หาแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นคำสำคัญที่ไม่ขึ้นกับเพจใด ๆ
 - f. รวมแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นคำสำคัญที่ไม่ขึ้นกับเพจใด ๆ กลับมาเป็นคำสำคัญ
3. ขั้นตอนการจำแนกคำสำคัญที่เป็นกระแส และคำหยุดออกจากกัน
 - a. สกัดคำหยุดออกจากคำสำคัญที่เป็นกระแส
 - b. สกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสออกจากคำสำคัญ

ให้คำจำกัดความของกระแสที่ต้องการบนเฟซบุ๊ก

เนื่องจากกระแสคือเรื่องที่ถูกพูดถึงบ่อย ๆ โดยคนจำนวนมากในช่วงเวลาสั้น ๆ ดังนั้นกระแสจึงมีหมวดหมู่จากกลุ่มคนที่พูดถึง เช่นหากเราต้องการรู้ว่ามือถือเครื่องไหนกำลังเป็นกระแส เราอาจต้องไปสำรวจดูว่าในกลุ่มคนที่พูดถึงเรื่องมือถือ เขาพูดถึงมือถือรุ่นไหนกันอยู่ เป็นต้น

งานวิจัยนี้ต้องการวิเคราะห์กระแสที่เกิดขึ้นทั่ว ๆ ไปในสังคมไทย จึงอาจกล่าวได้ว่า กระแสที่งานวิจัยนี้ต้องการ คือกระแสที่เกิดขึ้นจากข่าวต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นในสังคม โดยในงานวิจัยนี้เราจะนำข้อมูลเพจเฟซบุ๊กซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะบนเฟซบุ๊กที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ มาใช้ในการวิเคราะห์กระแสดังกล่าว ทำให้งานวิจัยนี้จำเป็นต้องเลือกเพจเฟซบุ๊กที่เป็นเพจข่าวที่มียอด

ผู้ติดตามสูงสุดในไทย เพื่อให้รู้ว่าผู้คนในสังคมไทยที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กนั้น กำลังสนใจอะไร อยู่ ผ่านทางเรื่องที่เพจข่าวเหล่านั้นโพสต์ออกมา อีกทั้งเพจข่าวยังสะท้อนกระแสที่เกิดขึ้นในสังคมได้ดี เนื่องจากหากเรื่องใดกำลังเป็นกระแสในสังคมอยู่ ก็จะมีข่าวเกี่ยวกับเรื่องเหล่านั้นเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน โดยในงานวิจัยนี้ใช้ข้อมูลอ้างอิงยอดผู้ติดตามของเพจข่าวบนเฟซบุ๊กจากเว็บไซต์ Socialbakers (<https://www.socialbakers.com>) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่มีการจัดอันดับเพจต่าง ๆ ที่อยู่บนสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก โดยในงานวิจัยนี้ได้เลือกเก็บข้อมูลโพสต์จากเพจข่าวไทยที่มียอดผู้ติดตามสูงสุด 10 อันดับแรกบนเฟซบุ๊ก โดยมีรายชื่อเพจแสดงไว้ในตารางที่ 3

อันดับ	ชื่อเพจ	ไอดีเพจ	ยอดผู้ติดตาม
1	Khaosod - ข่าวสด	khaosod	13 248 101
2	Workpoint Entertainment	workpoint	12 948 074
3	เรื่องเล่าเช้านี้	MorningNewsTV3	11 929 770
4	Thairath	thairath	10 965 794
5	Ch7HD	Ch7HD	10 802 256
6	ช่อง one31	one31Thailand	6 848 780
7	Sanook News	SanookNews	5 865 920
8	GMM25Thailand	GMM25Thailand	5 600 078
9	Thai PBS	ThaiPBSFan	4 784 047
10	Mono 29	Mono29TV	3 911 405

ตารางที่ 3 ตารางแสดงอันดับของเพจข่าวบนเฟซบุ๊กเรียงตามยอดผู้ติดตาม

หมายเหตุ ข้อมูลยอดผู้ติดตามเป็นข้อมูลเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2562

เก็บข้อมูลโพสต์จากเพจเฟซบุ๊ก

ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลโพสต์นั้น เดิมเฟซบุ๊กมี API สำหรับเข้าถึงข้อมูลโพสต์ของเพจต่าง ๆ ผ่านทาง Facebook Graph API แต่เนื่องด้วยสถานการณ์ปัจจุบัน ที่เฟซบุ๊กมีปัญหาเกี่ยวกับการเปิดให้บุคคลภายนอกเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้งานได้โดยไม่มีการควบคุมที่ดีพอ ทำให้เฟซบุ๊กตัดสินใจเปลี่ยนกฎระเบียบใหม่ในการเข้าถึงข้อมูลผ่าน Facebook Graph API ซึ่งทำให้การดึงข้อมูลโพสต์ของเพจที่เป็นสาธารณะย้อนหลังทำไม่ได้อีกต่อไป

งานวิจัยนี้จึงอาศัยการดึงข้อมูลโพสต์ผ่านทางเว็บไซต์ของเพจเฟซบุ๊กโดยตรงแทน ซึ่งงานวิจัยนี้ทำได้โดยการเขียนสคริปต์ภาษา Python สำหรับดึงข้อมูลโพสต์ของเพจต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องมือชื่อ BeautifulSoup ซึ่งทำให้เราสามารถแปลงภาษา HTML ที่เว็บไซต์ใช้สำหรับแสดงผลให้เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้งานต่อได้ง่ายขึ้น โดยเราสามารถเลือกดึงข้อมูลเฉพาะส่วนที่เราสนใจออกมาจากภาษา HTML ได้ และงานวิจัยนี้ได้เลือกใช้ฐานข้อมูล MongoDB สำหรับเก็บข้อมูล เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย ติดตั้งง่าย และมีความยืดหยุ่นสูง

งานวิจัยนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลโพสต์ของทั้ง 10 เพจตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 จนถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2562 ตามเวลาประเทศไทย (กล่าวคือตั้งแต่ Unix timestamp วินาทีที่ 1514739600 จนถึงก่อน Unix timestamp วินาทีที่ 1554051600) โดยมีรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 4 ถึง 17

อันดับ	ชื่อเพจ	ไอดีเพจ	จำนวนโพสต์
1	Khaosod - ข่าวสด	khaosod	876
2	Workpoint Entertainment	workpoint	850
3	เรื่องเล่าเช้านี้	MorningNewsTV3	853
4	Thairath	thairath	874
5	Ch7HD	Ch7HD	253
6	ช่อง one31	one31Thailand	417
7	Sanook News	SanookNews	884
8	GMM25Thailand	GMM25Thailand	980
9	Thai PBS	ThaiPBSFan	786
10	Mono 29	Mono29TV	843

ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนโพสต์ที่เก็บได้จากเว็บไซต์ของเพจบนเฟซบุ๊ก

หมายเหตุ เนื่องจากข้อจำกัดในการเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ของเพจโดยตรง ซึ่งได้ข้อมูลโพสต์เพียงบางส่วนของเพจเท่านั้น เพราะเฟซบุ๊กมีการป้องกันไม่ให้อ่านย้อนหลังข้อมูลโพสต์ทั้งหมดได้

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
1	🎯 Live! ร่วมนับถอยหลัง เคาท์ดาวน์ส่งท้ายปีเก่า 2561 เข้าสู่ปีใหม่ 2562 ในงาน “AIS Bangkok Countdown 2019” พร้อมเฉลิมฉลองด้วยพลุ 6,130 นัด ที่หน้าลานหน้า ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ #ข่าวสดบันเทิง
2	2โจรอำมหิต ลวงวินมาฆ่า เขยี่ร้องขอชีวิต "อย่าทำผมเลย" สุดท้ายไม่รอด #ข่าวสด #ทุกทิศทั่วไทย
3	แป้งแพนเค้กใครว่าทำยาก!! เคยกินไหม "แพนเค้กข้าว" ทำเองได้ที่บ้าน #happydish #แพนเค้กข้าว
4	Live ! เกาะติดสถานการณ์ เจ้าหน้าที่เร่งเตรียมเจาะถ้ำ เพื่อระบายน้ำออกจากถ้ำหลวง #ข่าวสดไลฟ์สตรีม #khaosod #ทีมหมูป่า #ถ้ำหลวง
5	ข่าวสดท่องเที่ยว: หากคุณชื่นชอบผลไม้ ทั้งทุเรียน เงาะ ลองกอง ยังมีเวลาสำหรับวันว่าง ในช่วงสุดสัปดาห์ ไปเที่ยวเมืองระยอง ลิ้มรสทุพเพ็ดผลไม้แบบไม่อื่น แวะชมวัดโบราณ พร้อมสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของเมืองระยอง และพักโรงแรมที่ได้มาตรฐาน เพื่อการพักผ่อนอย่างเต็มที่ #ข่าวสดท่องเที่ยว #ทุพเพ็ดผลไม้ #หมอนทอง
6	ถ้ำ "ตูนีเซีย" เล่นเหมือนนัดเจออังกฤษ จะถูก "เบลเยียม" ฉีกกระจายกระจายแน่! #ข่าวสดบอลโลก #ข่าวสดมติชนบอลโลก2018 #เชียร์ทีมชอบเมนต์ทีมใช่ #Worldcup2018 #ฟุตบอลโลก2018 #Russia2018
7	Live “อัม-พัชราภา” แจงกรณีจ่อฟ้องเว็บข่าว หลังบอกตนขึ้นศาลคดียกยอก 39 ล้านบาท! #ข่าวสดบันเทิง
8	Live ! บรรยายภาคบวงสรวงละคร 2 เรื่อง "เงา" และ "ทีมล่าทรชน" นำทีมโดย พี่ฉอด-สายทิพย์ ,เอส-วรฤทธิ์ ,อัม-อิชาติ ,แก้ว-จิรายุ ,แป้ง-อรจิรา ,แพตตี้-อังศุมาลิน ,ออย-ธนา ,จำ-ณัฐฐาวีรนุช ,ยิปซี-ศิริติ ฯลฯ ที่ จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ #ข่าวสดบันเทิง
9	Live ตร. คุ่มตัว เสก โลโซ ส่งศาลฝากขัง หลังถูกรวบที่บ้านเมื่อวันก่อน จากกรณียิงปืนขึ้นฟ้า 10 นัด #เสกเลโซ #10นัด #ส่งศาล #ข่าวสดไลฟ์สตรีม
10	เพื่อเมื่อคืนนี้ใครพลาด ชมอีกครั้งดอกไม้พระยิบระยับริมแม่น้ำเจ้าพระยา ที่เอเชียทีค #NewYear2018

ตารางที่ 5 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ Khaosod - ข่าวสด

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
1	LIVE! มาร่วมชมงาน “สวดมนต์ข้ามปี ถวายพระราชกุศล เสริมสิริมงคลทั่วโลก ส่งท้ายปีเก่า วิถีไทย ต้อนรับปีใหม่วิถีธรรม พุทธศักราช ๒๕๖๒” ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง
2	Live!! Victory BNK48 สงครามความน่ารักของเหล่า BNK48 ละลายหัวใจเหล่าไอตะด้วย กิจกรรมที่ทรมาณใจน้อยๆ #VictoryBNK48 #Workpoint23
3	กาแฟเขาช่อง ฉลองครบรอบ 59 ปี แจกทอง 59 บาท ! . เพียงแค่คุณเขียน ชื่อ-ที่อยู่ และ เบอร์โทรศัพท์ ด้วยลายมือให้ชัดเจนใส่กระดาษ ติดลงบนฉลากผลิตภัณฑ์กาแฟ หรือ ครีมเทียม เขาช่อง ทุกชนิดทุกขนาด ยกเว้นซองสตีก . ส่งมาที่ ตู้ ปณ.10 รังสิต ปทุมธานี 12130 ตั้งแต่ววันนี้ - 12 ธ.ค.2561 . ฉีกซองมาก มีสิทธิ์ได้ทองมากนะจ๊ะ ติดตาม ราย ละ เอี ย ด เฝื ม เติ ม ได้ ที่ Facebook Khao Shong Coffee Thailand #KhaoShongCoffee #กาแฟเขาช่อง #รสแท้กาแฟไทย
4	#ณัชชาแอนด์เดอะแก๊ง วันอาทิตย์นี้ ลุ้นระทึกไปกับเรื่องหมู หมู แต่! ไม่หมูอย่างที่คิดหละสิ! รับชมความน่ารักไปกับพี่น้องแก๊งนี้กัน เข้าวันอาทิตย์ เวลา 8.30 น. #WorkPoint23
5	Live อายุน้อยร้อยล้าน ทำอย่างไรถึงประสบความสำเร็จในธุรกิจ ติดตามชมได้ที่นี้เลยคะ #อายุน้อยร้อยล้าน #Workpoint23 ติดตามรายการย้อนหลังได้ทาง WorkpointOfficial กดที่นี่ > https://goo.gl/NtpNjQ
6	Facebook Live บรรจงชงข้าว วันนี้ติดตามประเด็น - ตามทีมโรยตัวสำรวจพบปล่องที่ 3 ต้น! - แก๊งหนุ่ม เผย เคยเข้าถ้ำหลวง ทำสัญลักษณ์ ไว้ที่ทางตัน - รวบแล้ว! หิน ไข่มืดจี้- ช่มจีนสาวท้อง 5 เดือน - เคลียร์ สิบล้อตัมพ์ชนป้ายบอกทางแล้ว เสียหายล้านบาท . #WorkpointNews #บรรจงชงข้าว
7	พี่หอย... คือมันไม่ใช่อะ #TheMaskSinger #Workpoint23
8	รัศมีแซ ราชาแห่งแม่น้ำ... 'คิงคลองงง' อู อู อู #ปริศนาฟ้าแลบ #Workpoint23 ===== ติดตามรายการย้อนหลังได้ทาง WorkpointOfficial กดที่นี่ > https://goo.gl/NtpNjQ
9	เสียงแต่คงต้องยิ้มต้องสู้กันไป ไม่น่าเชื่อว่าพี่จ่อยจะเปลี่ยนแนว และไม่น่าเชื่อว่า กัปตัน แสตมป์ และ ผู้ช่วยกัปตันไอ้ตจะ ใสวิกแบบนี้!! น่ารักผุดๆ #ทีมชาย #TheShow #ศึกชิงเวที #TheShowTH #Workpoint #กดเลข23
10	ไฟไหม้บ้านรับปีใหม่ เจ้าของเผยจุดรูปเทียนไหว้พระล้มดับ #ตลาดข้าวช่วงที่ 2

ตารางที่ 6 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ Workpoint Entertainment

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานข้อมูล
1	(คลิป) แห่งเที่ยวปีใหม่คึกคักทั่วไทย ชัยนาทปลูกเสกข้าวหลาม 4,500 กระบอกแจก - ลำปางยอดชายซีฟู้ดฟุ้ง #เรื่องเล่าเช้านี้
2	[Live] เรื่องเล่าหน้าหนึ่ง วันที่ 21 ธ.ค.61 สรุปล่าวเด่นประจำวันจากรื่องเล่าเช้านี้ และสื่อหลัก ก่อนไปตามชมกันเต็มๆได้ใน เรื่องเล่าเช้านี้ 6.00 - 8.00 น.ทางช่อง 3HD ติดตามเพิ่มเติมได้ที่ https://bit.ly/2T7Q5Zp และ https://bit.ly/2PQijpf
3	(คลิป) อุตุฯเตือนฝนตกยาวถึง 26 ก.ย. ชี้นี้เห็นอฝนหมดไว หนาวมาเร็ว #เรื่องเล่าเช้านี้
4	ชาวเน็ตแห่แชร์คลิป เครื่องบินสหรัฐฯ ปล่อยฝูงปลาหมากสาละลงทะเลสาบห่างไกล #ต่างประเทศ #เรื่องเล่าเช้านี้
5	ดร.รวบสาวโพสต์แอบอ้างเป็นครอบครัวน้อง13คนติดในถ้ำ ขอรับบริจาคเงิน สารภาพไม่ตั้งใจจะเป็นมิชชันนารี แต่จะนำเงินมาช่วย พบมียอดบริจาคพันกว่าบาท นำไปซื้ออาหารมาแจก #เรื่องเล่าเช้านี้
6	[[LIVE] ฟังเสียง! ผบ.ทบ. ให้สัมภาษณ์ ระบุมีทหารร่วมค้นหา 13 ผู้สูญหายในถ้ำเพียงพอไม่จำเป็นต้องเพิ่มกำลัง #ถ้ำหลวง #เรื่องเล่าเช้านี้
7	'โป๊ป - เบลล่า' คงคู่เปิดใจหลังแฟนคลับเชียร์ให้คบกัน พร้อมเผยเตรียมไปงานแฟนมีตติ้งที่ต่างประเทศ
8	ควรเลี่ยง! อุบัติเหตุบนทางหลวงหมายเลข 9 (บางปะอิน > บางพลี) กม. 34+300 รถกระบะยางแตก พลิกตะแคง เลี้ยวลง ถ.ลำลูกกา หรือ ถ.รังสิตนครนายก รถติดหนักท้ายแถว 16.30 น. ถึงด่านธัญบุรี #NewsUpdate #เรื่องเล่าเช้านี้
9	สด! ตำรวจคุมตัวครูปริชา คาดว่าจะไปที่กองปราบปราม หลังถูกออกหมายจับ ผู้สื่อข่าว #เรื่องเล่าเช้านี้ รายงานสดจาก จ.กาญจนบุรี
10	สวัสดีปีใหม่ 2561 🎉🎊 ขอให้ปีใหม่นำความสุขใหม่ ๆ ความสำเร็จ ความเบิกบาน ขอให้ปีใหม่เป็นปีที่พิเศษสำหรับแฟนข่าวทุกท่าน 🎊

ตารางที่ 7 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ เรื่องเล่าเช้านี้

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
1	Live! ชาวใส่ไข่ สดใหม่ ไข่เยอะ
2	Thairath Talk แรงแปดใจ ‘หมู อาซาว่า’ เสียงวิจารณ์การทำชุดนางงาม #ThairathTalk #เรื่องน่าขยี้แบบนี้ต้องคุย #ไทยรัฐ #interview #หมูอาซาว่า #Asava #นึ่งโศภิตา #มิสยูนิเวิร์ส2018 #missuniverse2018
3	ระทึก! 📹 พายุไต้ฝุ่น ‘จ่ามี’ ถล่มเกาะโอกินาวา ประเทศญี่ปุ่น ความเร็วลมใกล้ศูนย์กลาง 216 กิโลเมตรต่อชั่วโมง พบบ้านเรือนพังเสียหาย บาดเจ็บ 17 ราย
4	☀️ ชาวเข้าไทยรัฐ เล่าชัด ดูสบาย 📺 -คิงคองยักษ์ ห้วยตึงเฒ่า แลนด์มาร์คใหม่ -ชื่นชมพนักงานรถไฟ ผลักขายขวางทางรถ -ชุดเฉพาะกิจพังงารวบแก๊งทวงหนี้โหด -วินจยย.มินิร่วมแกร็บแม่ได้เงินเพิ่ม
5	ข่าวด่วน มาแรง อัปเดตทุกสถานการณ์โลก วันนี้ ✨ เกาะติดปฏิบัติการ 13 ชีวิตต้องรอด การค้นหา 13 ชีวิต เด็กติดถ้ำหลวง ยังเดินทางต่อ แม่ฝนกระหน่ำ ล่าสุดทีมทหารสหรัฐสำรวจพื้นที่เจาะถ้ำ ด้านนายก เตรียมไปถ้ำหลวงให้กำลังใจผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ที่พุ่งนี้ ติดตาม #ไทยรัฐนิวส์โชว์ วันนี้ 20.10 น. #ไทยรัฐทีวี32
6	ข่าวด่วน มาแรง อัปเดตทุกสถานการณ์โลก ในไทยรัฐนิวส์โชว์ วันนี้ ☆ แก๊ง“ยันหว่าง” เข็มอีก ถ่ายคลิปแทงคน แก๊งยันหว่าง ออกอาจ บุกรายรายนุ่มคาบ้าน อ้างถูกคุ้มครองหาเรื่องก่อนจึงตอบโต้ ☆ โวยจับใบขับขี่ใส่กุญแจมือ ตร.แจ่งชัดขึ้น! ดราม่าสนั่น ยึดใบขับขี่ก่อนถูกใส่กุญแจมือ แจ่ง 2 ข้อหา ขับผิดเลนและขับขวางเจ้าพนักงาน ด้านนครบาล ยันทำตามกฎหมาย ติดตามได้ใน #ไทยรัฐนิวส์โชว์ คืนนี้ 20.10 น. เป็นต้นไป ทาง #ไทยรัฐทีวี32
7	ละคร “บุพเพสันนิวาส” แรงแจริง!! นายกฯ เลยให้ รมต. ท่องจำคนละบท หนังสือ ‘จินดามณี’ วร.ชงใส่ ‘ชุดไทย’ ทำงาน
8	นาที 63 สโลวะเกีย ยิง แต่ล้ำหน้า! ดูสด #คิงส์คัพ ทาง #ไทยรัฐทีวี ช่อง 32 📺 เว็บไซต์ thairath.co.th/tv/live 📺 FB LIVE https://goo.gl/bjQ1dt 📺 ยู ทู บ https://youtu.be/3Umw3xvAwZ0 #KingsCup2018 #บอลไทย #bnk48xchangsuek #ข้างศึก #ไทยรัฐ #ไทยรัฐทีวี32
9	อยากกินต้มเลือดหมูร้านนี้ต้อง รอคิวนะจ๊ะ
10	ในหลวง ร.10 ทรงมีพระราชดำรัส เนื่องในวาระดิถีวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2561 แก่ประชาชนชาวไทย

ตารางที่ 8 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ Thairath

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
1	[Live] 7 สีส่งสุขวิถีไทย รับปีใหม่วิถีธรรม ๒๕๖๒ 🙏 #Ch7HD #Ch7HDNews #7สีส่งสุขวิถีไทยรับปีใหม่วิถีธรรม #ปีใหม่2562
2	[LIVE] สด!! บรรยากาศหลังเกมฟุตบอลซูซูกิคัพ 2018 ไทย พบ สิงคโปร์ เช็กผลและตารางคะแนน >> https://www.bugaboo.tv/sport/affsuzukicup2018 #เชียร์บอลไทยกับช่อง7HD #ซูซูกิคัพ2018 #ทีมชาติไทย #Ch7HD
3	<p>พุดดิ้งนมถั่วเหลือง สูตรเด็ดจากรายการ #VeryEasy มีส่วนผสมหลักมาจากนมถั่วเหลืองที่มีคุณสมบัติมากมาย และยังมีผลไม้ต่าง ๆ ที่นำมากินด้วยกันได้อย่างลงตัวสุด ๆ 🍌 ส้ม : มีวิตามินซีช่วยกระตุ้นการสร้างคอลลาเจน ช่วยให้ผิวพรรณสดใส และยังช่วยในระบบย่อยอาหารและระบบขับถ่ายทำงานดีขึ้นอีกด้วย 🍌 กีวี : ช่วยเสริมความแข็งแรงให้ระบบภูมิคุ้มกัน มีสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยฟื้นฟูเซลล์ผิว รักษาความอ่อนเยาว์ของผิวให้นานขึ้น แยมยังมีแคลอรีน้อยมาก 🍌 แก้วมังกร : ช่วยในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ช่วยลดระดับคอเลสเตอรอลชนิดที่ไม่ดีในเลือด และช่วยเพิ่มระดับคอเลสเตอรอลชนิดดีในร่างกาย 🍌 สตรอว์เบอร์รี่ : วิตามินซีสูง ช่วยป้องกันโรคหวัด ช่วยลดอาการภูมิแพ้ เป็นผลไม้ที่ให้พลังงานต่ำ อีกทั้งยังมีซูเปอร์ไฟเบอร์เพกทิน ที่มีส่วนช่วยในการลดระดับคอเลสเตอรอลได้ 🍌 มะม่วง : มีวิตามินเอและซี ที่มีส่วนช่วยให้ผิวพรรณเปล่งปลั่งสดใส นอกจากนี้ วิตามินซีกับสารเพคตินที่มีอยู่ในมะม่วง ยังสามารถช่วยลดระดับคอเลสเตอรอลชนิดไม่ดีในร่างกายได้อีกด้วย วิธีทำคลิก http://s.bugaboo.tv/399310 #Ch7HD</p>
4	<p>ผมรอให้คุณสารภาพรักผมไม่ไหวแล้ว... 😡🙄 คุณเขตคิดแต่เรื่องดี ๆ จึ้งจึ้งงง #คุณเขตสายมโน ใครฟินขอให้ยกมือขึ้น! 🙌👏 #เจ้าสาวจำยอม 🎉👏 ทุกวันศุกร์ 20.05 น. เสาร์ อาทิตย์ 20.15 น. ✅ #ช่อง7HD #กต35 🎯 LIVE สด Fanpage : @Ch7HD 📱 แอปพลิเคชั่น Ch7HD และเว็บไซต์ http://www.ch7.com/live ----- #ละครย้อนหลังรับชมได้ก่อนใคร ▶️ https://minisite.bugaboo.tv/chaosaochamyom #Ch7HD #ไฮไลท์ละคร</p>
5	<p>#ไฮไลท์ละคร ท้องกับ 'ชีพ ชูชัย' หินเขียวดูหน้าพี่ชีพด้วยค่า 😂😂😂 #เล็บครุฑ 🙌👏 #ช่อง7HD ชมสด #กต35 ใครยังไม่จุใจ เข้านี้ไปชมย้อนหลังกันได้ !! ▶️ https://minisite.bugaboo.tv/lepkhnut เลยนะจ๊ะ #Ch7HD</p>

ตารางที่ 9 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ Ch7HD

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
6	[LIVE] สนามข่าว 7 สี วันที่ 27 มิถุนายน 2561 - ปฏิบัติการค้นหา 13 ชีวิตในถ้ำหลวงฯ - กรมทรัพยากรธรณี ขี้ปล่องถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน - ร้องถูกโกงแชร์ทองสุเงินกว่า 500 ล้านบาท - เร่งหาสาเหตุปีทีเอสขัดข้อง ทันข่าวช่อง 7 สี http://news.ch7.com #Ch7HDnews
7	รวมไฮไลท์มวยไทย7สี #ซูเปอร์สโว์ #มวยไทย7สี #muaythai (3 มิถุนายน 2561) #ฉีกทุกความมันส์ อัปเดตโปรแกรม คลิปย้อนหลัง มวยไทย7 สี คลิก >> https://goo.gl/oFdXzC
8	#วันวิสาขบูชา สำหรับผู้ที่ต้องการทำบุญถวายของให้กับพระสงฆ์ หรือที่เรียกว่า การถวายสังฆทาน ควรเลือกซื้อข้าวของเครื่องใช้ที่มีประโยชน์ต่อพระสงฆ์อย่างแท้จริง 🙏 🌸 #BBTVCH7 #ช่อง7HDความสุขครบสกดเบอร์เดียว35
9	#ที่นี้หมอชิด คินัน พาสัมผัสบรรยากาศดินเนอร์สุดหรูเด็ดฟ้า พร้อมอัปเดตชีวิตพระเอกหน้าใสตลอดกาล 'นิว วงศกร' ห้ามพลาด !! เวลา 22.45 น. ทาง #ช่อง7HD #กต35 นะคะ 🙏 🌸 #BBTVCH7 #ช่อง7HDความสุขครบสกดเบอร์เดียว35
10	🙏 🌸 วันนี้ห้ามพลาด !! #เจาะประเด็นบันเทิง ทุกวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 16.00 น. ทาง ช่อง 7 HD กต 35 #BBTVCH7 #ช่อง7HDความสุขครบสกดเบอร์เดียว35

ตารางที่ 10 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ Ch7HD (ต่อ)

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
1	 Live คьюแช่บshow 28 ธ.ค. 61 เปิดใจ “เมญา นนธวรรณ” จากนางงามสู่ความเป็นแม่!! พร้อมควงสามีและลูกชาย เปิดตัวที่แรก!! #คьюแช่บshow #one31
2	3หนุ่มจากตระกูล "จิระอนันต์" มาชวนดูละคร #เลือดข้นคนจาง คีนี่!! 20:45 น. ทาง #ช่องวัน31 .. บ้างจริงบรรยากาศนี้นั้นเหมือน นั่งฟังแจแจร้องเพลงผู้สาวขาละ ประทับใจที่เล่นกีตาร์ แล้วมีแจ้ก็นั่งเขย้าน้ำอยู่ข้างๆ
3	เข้มข้นกว่าเดิม! แรงกว่าเดิม! เพื่อค้นหาสุดยอด "เชฟที่ดีที่สุด" #TOPCHEFTHAILAND ซีซั่น2 เริ่มวันอาทิตย์ที่ 7 ตุลาคมนี้ 18:20 น. #ช่องวัน31 อย่าลืมน!! "กตโลก์เพจ" เพื่อติดตามละครข่าวสารและความบันเทิง ติดตามได้ที่ กลุ่ม one VARIETY - รายการวาไรตี้ช่องวัน กต -> http://bit.ly/2L8oGly ----- ดูฟรี คมชัด ทั่วประเทศ ดูช่องวัน กตหมายเลข 31 ชม Online สด ๆ ได้ทาง : http://bit.ly/2Kw2P7c ดูย้อนหลังได้ที่ : http://bit.ly/2OfZSKf ติดตามข่าวสารจากช่องวัน31 ดาวนโหดแอปพลิเคชัน one31 : http://www.bit.ly/one31app Instagram : http://bit.ly/2OJODuB Twitter : http://bit.ly/2MiUwgK #one31 #ช่องวัน #ช่อง31 #ดูช่องวัน31 #กตหมายเลข31
4	#วันเมียแห่งชาติ คีนี่ตอนอวสาน เมื่ออรุณถามหัวใจตัวเองจริงๆ เธอจะเลือกใคร? ห้ามพลาด ดูสด มีเซอร์ไพรส์! #เมีย2018 #รักเลือกได้ คีนี่เวลา 21.30 น. #ช่องวัน31 อย่าลืมน!! "กตโลก์เพจ" เพื่อติดตามละครข่าวสารและความบันเทิง ติดตามได้ที่ กลุ่ม one LAKORN - ละครช่องวัน กต -> http://bit.ly/2w86kM2 ----- ดูฟรี คมชัด ทั่วประเทศ ดูช่องวัน กตหมายเลข 31 ชม Online สด ๆ ได้ทาง : http://bit.ly/2Kw2P7c ดูย้อนหลังได้ที่ : http://bit.ly/2OfZSKf ติดตามข่าวสารจากช่องวัน31 ดาวนโหดแอปพลิเคชัน one31 : http://www.bit.ly/one31app Instagram : http://bit.ly/2OJODuB Twitter : http://bit.ly/2MiUwgK #one31 #ช่องวัน #ช่อง31 #ดูช่องวัน31 #กตหมายเลข31
5	เส้นทางพิชิตหนุ่มโสด... เคยไหม.. คบกันมานาน แต่พอหมดใจ ต่อให้เราจะทำดีสักแค่ไหน ถ้าเขาไม่รัก ก็คือไม่รัก.. ยังมีอยู่จริงใช่ไหม คนที่จริงๆ จะอยู่เคียงข้างเราตลอดไป #รู้ไหมใครโสด2018 ทุกวันอาทิตย์ 2ทุ่มตรง ทาง #ช่องวัน31 รับชม #ช่องone31 ได้ที่ทีวี หมายเลข 31 หรือดู Live ได้ 24 ชั่วโมง ทาง www.one31.net/live รับชมย้อนหลังได้ทาง > https://youtu.be/j_R1EHtWQw

ตารางที่ 11 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ ช่อง one31

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานข้อมูล
6	#จียอน กับ #อาร์เดอะสตาร์ เจอกันอีกครั้ง! #นี่แหละความรัก StarWarสงครามดวงดาว เย็นนี้ 18:20 น. #ช่องวัน31
7	ถ่ายทอดสดการชั่งน้ำหนัก มวยรอบ MX CHAMPION
8	คุยแชะshow 14 มี.ค.61 - เปิดตัวสองบ่าวสุดฮ็อต “อีผิน อีแย้ม” ชีวิตจริงยิ่งกว่าละคร! - เปิดใจคุณพ่อสุดแชะ"สิงโต นำโชค" ส้มเปียปิดอู๋ หลังมีลูกตก - Max หมูกะทะ” เปิดประสบการณ์ใหม่ของร้านหมูกระทะ! #คุยแชะshow #One31
9	🎯 LIVE #รักล้นๆคนเต็มบ้าน(บ้านสรายุแลนด์) 22 กุมภาพันธ์ 2561 one31 #รักล้นๆคนเต็มบ้าน ... ผากบ้านไว้กับพ่อฮ็อต 📺 รับชม #ช่องone31 ได้ที่ทีวี 📺 หมายเลข 31 หรือดู Live ได้ 24 ชั่วโมง ทาง www.one31.net/live #one31 Youtube Link >> https://youtu.be/GWPvQG7pils
10	เข็มขัดแชมป์ และ เงินรางวัลรวม อีก 600,000 บาท!! ใครจะได้ไปครอง? คืนนี้ลุ้นพร้อมกัน #MXMUAYXTREME Presented by #OMG เวลา 20:45 น. #ช่องวัน31 รับชม #ช่องวัน31 ได้ที่หมายเลข 31 หรือดู Live ได้ทาง www.one31.net/live

ตารางที่ 12 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ ช่อง one31 (ต่อ)

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
1	คำอวยพรปีใหม่ ความหมายดี เซฟหรือแชร์ให้คนที่คุณรักได้ในวันปีใหม่นี้ #สวัสดิ์ปีใหม่2562 #HappyNewYear2019
2	#ทรมัปโปะแตก คู่แข่ง #มิงโปะแตก
3	เรียงข่าวเล่าเรื่อง 17 ธันวาคม 2561 - สาวงามจาก "ฟิลิปปินส์" คิวงามกุฎ "มิสยูนิเวิร์ส 2018" นิ่ง โศภิตา" เข้ารอบ 10 คนสุดท้าย - โทด! ลุงอัมพฤษ์ถูกไม้เท้าตีลูกตาหลุด ข้าปลักลงน้ำ-เมียปัดทำ เอื่อมอีฉี่เรียวด - พ่อแฟนสาว "บอล บางแก้ว" ปล่อยโฮ ไม่เชื่อลูก ส้าลักควันตายในบ้านหรุ - ร่วมพูดคุย และ Chat สดๆกับรายการ ทาง VOOV sanook.com Channel - ** ดาวน์โหลด VOOV ได้ที่>> goo.gl/l049vb
4	ผู้ใช้ Facebook 50 ล้านบัญชีถูกแฮก บังคับล็อกอินใหม่
5	เรียงข่าวเล่าเรื่อง 28 มิถุนายน 2561 - ส่งปรับสาวโพสต์ขอเงิน ซื้ออาหารเลี้ยง จนท.ช่วย 13 ชีวิตติดถ้ำหลวง - “โอห่ม KPN” ถูกถล่มและหลังโพสต์คิดต่าง การช่วยเหลือ 13 ชีวิตติดถ้ำหลวง - อาถรรพ์แชมป์เก่า! เกาหลีใต้ ช็อกโลกยิงเบิ้ลทดเจ็บ 2-0 เซี่ย เยอรมนี ตกรอบแรก - อินเดียครองแชมป์ ประเทศอันตรายที่สุดในโลกสำหรับผู้หญิง - ร่วมพูดคุย และ Chat สดๆกับรายการ ทาง VOOV sanook.com Channel - ** ดาวน์โหลด VOOV ได้ที่>> goo.gl/l049vb
6	เกิดมาเพิ่งเคยเห็น
7	คลื่นลูกใหม่กำลังมา Sanook Sport
8	ถอดหน้ากาก กล้วย-ยมทูต อึ้งกับความหล่อ The Mask Singer 4
9	สวยกว่ากล้องก๊นางแบบชุดนี้ รวมภาพนางแบบซูเปอร์โมเดล กับการลองกล้อง Sony A7 Mark III บนเรือหรุ (อัลบั้ม)
10	19 เทคนิคง่ายๆ ที่ช่วยให้มือถือ Android ของเราทำงานเร็วและดีขึ้น

ตารางที่ 13 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ Sanook News

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
1	Live #เที่ยงข่าวใหญ่ 12.00-14.15 น. ประจำวันจันทร์ที่ 31 ธันวาคม 2561 เที่ยงนี้อยู่กับ หมอเอ็ง อังศัรวรา และ คุณแอน ทวีรัตน์ พร้อมด้วย ดีเจดาว ณัฐภัสสร และ ดีเจดาต้า วรินดา ค่ะ
2	เจ้าหน้าที่นับพันคน บุกจับแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย . #ข่าวใหญ่ไทยแลนด์ จันทร์-พฤหัสบดี 16.00-18.00 น. / ศุกร์ 16.00-18.20 น. ทางช่อง 25 #GMMnews #GMM25
3	บะหมี่เกี่ยวหมูกรอบหมูแดง ที่หมูกรอบชิ้นใหญ่มากกก พิเศษด้วยเส้นบะหมี่แบบวางตั้ง เด็ดดวงขนาดนี้ เห็นแล้วน้ำลายไหล 🍲 บะหมี่หัวโต หลังตลาดศรียาน #TEAMGIRL ทีมกิน #TEAMGIRL #GMMพาเที่ยว #เที่ยวกันวันเสาร์ #GMM25
4	เลี้ยงภูเขาไฟ...ระเบิดความแซ่บไซส์ยักษ์ ขายได้เดือนละ 60 ตัน ----- ----- #ข่าวใหญ่ไทยแลนด์ จันทร์-พฤหัสบดี 16.00-18.00 น. / ศุกร์ 16.00-18.20 น. ทางช่อง 25 #GMMnews #GMM25
5	ใครที่กำลังมี #ปัญหาของหัวใจ เข้ามาใกล้ๆ พี่อ้อยจะบอกวิธีแก้ไขให้ฟัง #ปัญหาของหัวใจ #GMM25
6	"อัจฉริยะ" เตือน "ทนายตั้ม" ต้องมีอุดมการณ์ ... สุดท้ายใช้คำว่าละ! #ซื้อมันดีดี #ข่าวใหญ่ไทยแลนด์ #GMMnews #GMM25
7	คนบางคน ไม่จำเป็นต้องรู้จักดีพอ ก็สมควรโดนเกลียดได้แล้วแหละ #สัมผัสรัตติกาล #GMM25 #viu /// ชมย้อนหลังทาง http://bit.ly/2u0twvB ///
8	สวัสดีวันปีใหม่ไทย สงกรานต์นี้อย่าลืมรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่กันด้วยน้ำา :) ขอให้แฟนๆช่อง GMM25 มีความสุขทุกวัน อยู่ด้วยกันทุกเวลานะคะ #สงกรานต์ #GMM25
9	ไปเที่ยวด้วยกันในฐานะแฟนครั้งแรกอะเนอะ มันก็เกร็งๆอะเนอะ 😊😊😊 #แหวนดอกไม้ #GMM25
10	น้องยังนอนไม่อึมเลยนะจ๊ะพี่จ๋า

ตารางที่ 14 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ GMM25Thailand

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
1	[Live] #เที่ยวไทยไม่ตกยุค 15.30 น. (31 ธ.ค. 61) เที่ยวไทยไม่ตกยุควันนี้ พาหนีความวุ่นวาย มาเที่ยวแบบเรียบง่าย ที่ปากน้ำประแส จ.ระยอง มาสูดอากาศบริสุทธิ์ให้ชุ่มปอด ล่องเรือชมธรรมชาติ ย้อนวันวานไปกับของโบราณสมัยคุณพ่อคุณแม่ยังเด็ก แล้วมาลิ้มรสเมนูเด็ด ***ชมออนไลน์ได้ทาง www.thaipbs.or.th/Live ***ชมย้อนหลัง www.thaipbs.or.th/Thailandintrend #ThaiPBS #ช่องหมายเลข3
2	ไปดูลีลาการเล่นมายากลฟรี ที่จัดแสดงให้ดูในรถไฟใต้ดินของรัสเซีย #ThaiPBS #สี่สันทันโลก
3	#รู้สู้ภัย วิเคราะห์ เกาะติดทุกสถานการณ์ด้านภัยต่าง ๆ กับผู้เชี่ยวชาญที่จะมาร่วมแบ่งปันความรู้ ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 20.00-21.00 น. เริ่ม 27 ก.ย. นี้ สดเฉพาะออนไลน์ ทาง Facebook www.facebook.com/ThaiPBSFan และ Youtube www.youtube.com/ThaiPBS #ThaiPBS
4	การทิวทัศน์ธรรมชาติได้วัน เครื่องมือยกระดับเศรษฐกิจ #ThaiPBS
5	เตือน! อย่าหลงเชื่อขอเงินบริจาค #ถ้าหลง จนท.ในพื้นที่เตือนประชาชน อย่าหลงเชื่อกลุ่มมิจฉาชีพ ย้ำ "ไม่มี" การเปิดรับการช่วยเหลือหรือเปิดขอรับบริจาคเงิน #ThaiPBS
6	พล.อ.ประยุทธ์ ยืนยัน การเยือนอังกฤษ -ฝรั่งเศส เป็นไปตามหน้าที่ ไม่มีการนัดใครเป็นการส่วนตัว แม้แต่การพบกับ "ทักษิณ" เพื่อต่อรอง ตกลงทางการเมือง ตามกระแส #ThaiPBS
7	โกไร้หัว แต่ยังมีชีวิต ถูกส่งตัวมาโรงพยาบาลสัตว์คาดว่าอาจถูกขงมีคม หรือถูกกัดมา #ThaiPBS #วันใหม่ไทยพีบีเอส
8	ย้อนรอยโยธยา ข่าจกนำพา #อเจ้า ไปรู้จัก "ท้าวทองกิบม้า (มารี กิมาร์)" กับชีวิตที่พลิกผัน #อยุธยาที่ไม่รู้จัก http://program.thaipbs.or.th/Ayutthaya #ThaiPBS
9	[LIVE] 07.00 - 07.30 น. #รู้เท่ารู้ทัน (12 มี.ค. 61) • เรียนรู้วิถีจัดการการนอนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนอนให้ถูกทาง เพื่อการนอนหลับที่สบายตัว ร่างกายแข็งแรง ไร้โรคภัย ดูออนไลน์ >> www.thaipbs.or.th/live ดูย้อนหลัง >> www.thaipbs.or.th/Rutan #ThaiPBS #ช่องหมายเลข3
10	บรรยากาศปีใหม่ที่ลานพระบรมราชานุสาวรีย์สามกษัตริย์ จ.เชียงใหม่ #HAPPYNEWYEAR #ThaiPBS

ตารางที่ 15 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ Thai PBS

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
1	[Live สด] คีกรมวยไทยระดับโลก “Mono 29 Topking World Series 2018” ซีซั่น 5 #TK27 Pattaya The Finals [OBJ:OBJ]พบสุดยอดนักชกจากการแข่ง Thai Series และ World Series เข้มขันไปกับทุกคู่การแข่งขัน [OBJ] พร้อมเชียร์ ชูเจริญ ตาบรันสารคาม นักชกไทย ให้คว้าชัยชนะ และก้าวขึ้นสู่บัลลังก์แชมป์ ! [OBJ]:[OBJ] #MONO29 ถ่ายทอดสดจากแหลมบาลีฮาย เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี #เข้าชมฟรีตลอดงาน วันจันทร์ที่ 31 ธันวาคม ตั้งแต่เวลา 17.30 น. เป็นต้นไป [OBJ:OBJ] "เจ้าของสังเวียนมวยไทย ต้องเป็นของคนไทยเท่านั้น" [OBJ:OBJ] #MONO29 #TOPKING #TK27
2	แจกตั๋วหนังฟรี! พร้อม รีวิวหนังเข้าใหม่เรื่องไหนจะปัง เรื่องไหนจะพังดูได้เลย! หนังใหม่เข้าโรงสัปดาห์นี้ 1.Ten Years Thailand 2.I'm not here 3.Long Time No Sea 4.Journey รีวิวโดย บัณฑิต เทียนรัตน์ พิธีกรและนักข่าวสายภาพยนตร์ที่ทำงานในวงการนี้มาอย่างยาวนาน ติดตามรายการ Entertainment Now ได้ทุกวันจันทร์-ศุกร์ 10.40 น. และ 14.10 น. พิเศษสำหรับผู้ชมผ่านทางเพจMONO29 ก็สามารถร่วมสนุกเล่นเกมส์ผ่าน application mono29 ซึ่งตัวชมภาพยนตร์ ได้จนถึงเวลา 19.00 น. #MONO29 #EntertainmentNow
3	ให้กินดี ๆ ก็ได้ไม่เห็นต้องถึงมีเรื่องกันขนาดนี้เลย !!! - Tai Chi O ไทเก๊ก หมัดเล็กเหล็กดัน อากาศหนาวๆ แบบนี้เปิด MONO29 ดูกันฟินๆเถอะจ๋า #MONO29 #TAICHIO
4	🏆 🌟 คีกรการแข่งขันตะกร้อไทยแลนด์ลีก ครั้งที่ 17 เพิ่งจบไปสดๆ ร้อนๆ ซึ่งกระแสตอบรับจากแฟนๆตะกร้อได้ให้ความสนใจ และสนับสนุนเป็นอย่างมาก 😊👍 ทางโมโนกรุปก็จะยังเดินหน้าสนับสนุนกีฬาประจำชาติอย่างตะกร้อไทยต่อไป.. 🙌🙌 แล้วเรากลับมาพบกันได้ใหม่ในครั้งหน้า แน่นนอนว่าต้องเดือด! มันส์! และยิ่งใหญ่กว่าเดิม! แฟนตะกร้อเตรียมตัวรอกันได้เลย. . .
5	วิ่งกันตั้งแต่เช้าเลยวันนี้ กับภาพยนตร์เรื่อง... "Freerunner เกรียน ชัด ฟ้า"ตอนนี้เลยที่ช่อง MONO29 #Freerunner #MONO29

ตารางที่ 16 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ Mono 29

อันดับ	ข้อความโพสต์ที่ถูกเก็บในฐานะข้อมูล
6	[Live สด] การแข่งขันบาสเกตบอล FIBA ASIA CUP 2021 รอบคัดเลือกโซนอาเซียน ทีมชาติไทย vs ทีมชาติมาเลเซีย 🏀🏀🏀 ขอเสียงเชียร์ดังๆ เชียร์กัน ยาวไป! ยาวไป! 🏀 ติดตามรับชม #MONO29 ถ่ายทอดสดรอบต่อไป ผ่านช่องโมโน หมายเลข 29 และ Facebook Live #MONO29 #เชียร์บาสไทย #BASKETBALLTHAILAND #ไทยแลนด์ ปูนปูน
7	ว่ายนํ้าอยู่ดีๆ สระนํ้าก็กลายเป็นนํ้าแข็ง !! Agents of S.H.I.E.L.D. ซี.ล.ด. ทีมมหากาฬอเวนเจอร์ส ปี 1 ตอนนี้เลยที่ช่อง MONO29 #AgentsOfSHIELD #MONO29
8	คนสวยไม่ได้น่าอิจฉาเสมอไป สวยมักนก ตลกมักได้! เกิดขึ้นกับดาราสาวหลาย ๆ คน แต่จะมีใครกันบ้างนั้น ต้องติดตาม! ในรายการ Gossip 29 วันเสาร์ที่ 19 พฤษภาคมนี้ เวลา 14.15 น. ทางช่อง MONO29
9	เปิดรับความสนุกต้อนรับต้นปี วันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ ที่ 10-11 กุมภาพันธ์นี้ ด้วยโปรแกรมหนังดีที่จะมาเติมความสุขถึงหน้าจอ Weekend Special ทางช่อง MONO29 วันเสาร์ที่ 10 กุมภาพันธ์นี้ เวลา 08.05 น. National Treasure ปฏิบัติการเดือด ล่าขุมทรัพย์สุดขอบโลก (ภาค1) เวลา 11.45 น. From Vegas to Macau II โคตรเซียนมาแก้เขย่าเวกัส 2 เวลา 15.00 น. Cast Away คนหลุดโลก เวลา 21.15 น. Maze Runner 2: The Scorch Trails สมรภูมิมืดใหม่ เวลา 23.45 น. Hidalgo ฮิตาลโก้ ผ่านรททเลทราย วันอาทิตย์ที่ 11 กุมภาพันธ์นี้ เวลา 08.10 น. National Treasure : Book of Secrets ปฏิบัติการเดือดล่าบันทึกลับสุดขอบโลก (ภาค2) เวลา 11.45 น. Safe โคตรระห่ำ ทะลุมหาทรัพย์ เวลา 14.40 น. Knight and Day โคตรคนพยัคฆ์ร้าย กับหวานใจมหาประลัย เวลา 20.30 น. Underworld: Rise of the Lycans สงครามโค่นพันธุ์อสูร 3: ปลดแอกจอมทัพอสูร เวลา 23.20 น. The Ghost and the Darkness มัจจุราชมืด โหดมฤตยู ----- ----- รับชมผ่านทีวีดิจิตอล เคเบิล ดาวเทียม หมายเลข 29 ช่องทางการรับข่าวสารเพิ่มเติม Instagram : Mono29TV
10	NBA เกมแรกของปีทางช่อง Mono Plus ฮอว์เน็ต บุกไปเยือน คลิปเปอร์ส และนี่คือจังหวะเข้าทำสวนงามของฮอว์เน็ต

ตารางที่ 17 ตารางแสดงตัวอย่างโพสต์ของเพจ Mono 29 (ต่อ)

ทำความเข้าใจข้อความโพสต์

เนื่องจากข้อความในแต่ละโพสต์ ประกอบไปด้วย ตัวอักษร เว้นวรรค อักขระพิเศษ เว็บไซต์ และสัญลักษณ์ (Emoticon) ซึ่งสำหรับการสกัดคำสำคัญในงานวิจัยนี้จะสนใจเพียงตัวอักษรเท่านั้น จึงจำเป็นต้องลบ เว้นวรรค อักขระพิเศษ เว็บไซต์ และสัญลักษณ์ ออกจากข้อความ ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในตารางที่ 18

ข้อความก่อนทำความสะอาด	ข้อความหลังทำความสะอาด
<p>ผมรอให้คุณสารภาพรักผมไม่ไหวแล้ว... 😞🙄 คุณเขต คิดแต่เรื่องดี ๆ จิ้งจิงจิงง #คุณเขตสายมโน ใครฟินขอให้ยก มือขึ้น! 🙌😁 #เจ้าสาวจำยอม 🙄🙄🙄 ทุกวันศุกร์ 20.05 น. เสาร์ อาทิตย์ 20.15 น. ✅ #ช่อง7HD #กต35 🎯 LIVE สด Fanpage : @Ch7HD 📱 แอปพลิเคชัน Ch7HD และเว็บไซต์ http://www.ch7.com/live ----- ----- #ละครย้อนหลัง รับชมได้ก่อนใคร ▶ https://minisite.bugaboo.tv/chaosaochamyom #Ch7HD #ไฮไลท์ละคร</p>	<p>ผมรอให้คุณสารภาพรักผมไม่ไหวแล้ว คุณเขตคิดแต่เรื่องดี ๆ จิ้งจิงจิงงคุณ เขตสายมโนใครฟินขอให้ยกมือขึ้น เจ้าสาวจำยอมทุกวันศุกร์2005นเสาร์ อาทิตย์2015นช่อง7hdกต35liveสด fanpagech7hdแอปพลิเคชันch7hd และเว็บไซต์ละครย้อนหลังรับชมได้ ก่อนใครch7hdไฮไลท์ละคร</p>

ตารางที่ 18 ตารางแสดงความแตกต่างระหว่างข้อความก่อนทำความสะอาด กับหลังทำความสะอาด

การทดลองใช้เครื่องมือตัดคำ deepcut และการวิเคราะห์ผลลัพธ์และข้อจำกัดที่เกิดขึ้น

หลังจากได้ข้อความที่ถูกทำความสะอาดแล้ว ผู้วิจัยได้ลองใช้เครื่องตัดคำ ดีพคัต (Deepcut) ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ใช้โครงข่ายประสาทเทียมแบบลึกที่ฝึกสอนเพื่อใช้สำหรับตัดคำในภาษาไทย โดยมีค่า F1 ถึง 98.1% ซึ่งถูกฝึกสอนโดยใช้ข้อมูล 90% จากคลังข้อมูลภาษา BEST2019 และทดสอบกับข้อมูล 10% ที่เหลือ อีกทั้งเครื่องมือ deepcut ได้ถูกเปิดเป็นโอเพนซอร์ส (Opensource) บนเว็บไซต์กิตฮับ (Github) ทุกคนสามารถนำมาใช้งานได้ โดยผู้วิจัยได้นำมาทดลองตัดคำกับข้อความในเพจเพื่อวิเคราะห์ว่าสามารถใช้กับคำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กได้หรือไม่ โดยแสดงตัวอย่างผลลัพธ์ที่ได้ไว้ในตารางที่ 19

คลังข้อมูลภาษา BEST2009 [39] ซึ่งย่อมาจากเครื่องมือที่ใช้วัดประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานทางด้านกระบวนการทางภาษาที่เป็นมาตรฐาน (Benchmark for Enhancing the Standard of Thai language processing: BEST) ส่วน 2009 เป็นปี ค.ศ. ที่พัฒนาคลังข้อมูลภาษานี้ออกมา โดยคลังข้อมูลภาษานี้เก็บข้อความจาก 4 แหล่ง ได้แก่ บทความทั่วไป สารานุกรม ข่าวสาร

และ นวนิยาย ซึ่งไม่ได้มีข้อมูลข้อความในสื่อสังคมออนไลน์จึงอาจได้ความแม่นยำในการตัดคำลดลง หากนำมาใช้กับงานวิจัยนี้

ข้อความหลังทำความสะอาด	ข้อความที่ถูกตัดคำโดยใช้เครื่องมือ deepcut
ผมรอให้คุณสารภาพรักผมไม่ไหวแล้วคุณ เซตคิดแต่เรื่องดี ๆ จริงจริงงคุณเซตสายมโน ใครฟินขอให้ยกมือขึ้นเจ้าสาวจ่ายอมทุกวัน ศุกร์2005นเสาร์อาทิตย์2015นช่อง7hdกด 35liveสดfanpagech7hdแอปพลิเคชั่น ch7hdและเว็บไซต์ละครย้อนหลังรับชมได้ ก่อนใครch7hdไฮไลท์ละคร	ผม รอ ให้ คุณสารภาพ รัก ผม ไม่ ไหว แล้ว คุณเซต คิด แต่ เรื่อง ดี ๆ จริง จริง ง คุณเซตสายมโน ใคร ฟิน ขอ ให้ ยก มือ ขึ้น เจ้า สาว จ่ายอม ทุก วัน ศุกร์ 2005 นเสาร์ อาทิตย์ 2015 นช่อง 7 hdกด 35 live สดfanpagech 7 hd แอปพลิเคชั่น ch 7 hd และ เว็บไซต์ ละคร ย้อนหลัง รับ ชม ได้ ก่อน ใคร ch 7 hdไฮไลท์ ละคร

ตารางที่ 19 ตารางแสดงข้อความที่ถูกตัดคำโดยใช้เครื่องมือ deepcut

เมื่อพิจารณาข้อความโพสต์จากตารางที่ 19 พบว่า ข้อความมีการใช้คำที่ไม่เป็นมาตรฐาน อย่าง “จริงจริงง” ซึ่งเป็นการเปลี่ยนคำว่า “จริง ๆ” ให้มีน้ำเสียงที่แสดงอารมณ์ประชดประชันมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังมีการเพิ่มตัวอักษร “ง” ต่อท้ายคำให้ยาวขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านลากเสียงยาวตาม และมีการใช้คำว่า “มโน” ซึ่งเป็นคำนามที่มีอยู่ในพจนานุกรมไทย แปลว่า “ใจ” ซึ่งมักใช้เป็นคำผสมมากกว่าคำโดด เช่นคำว่า “มโนกรรม” แปลว่า “การกระทำทางใจ หรือ “มโนรม” แปลว่า “เป็นที่ชอบใจ” แต่คำว่า “มโน” ในสื่อสังคมออนไลน์อย่างเฟซบุ๊ก มักถูกใช้เป็นคำกริยา แปลว่า “ทักทักขึ้นมาเอง” และยังมีการใช้คำว่า “ฟิน” ซึ่งมาจากคำว่า “ฟินาเล่” (Finale) ซึ่งในภาษาฝรั่งเศสแปลว่า “จบบริบูรณ์” โดยคำนี้ยังถูกเปลี่ยนความหมายเป็น “รู้สึกดี” ในสื่อสังคมออนไลน์อีกด้วย อีกทั้งโพสต์จากตารางนี้ยังมีการใช้ภาษาอังกฤษ ปนกับภาษาไทย และมีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ อย่างคำว่า “ไฮไลท์” ซึ่งเป็นคำทับศัพท์มาจากคำว่า “Highlight” ที่แปลว่า “โดดเด่น” อีกด้วย

ผลจากการตัดคำโดยใช้เครื่องมือ deepcut ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวไม่ได้ถูกฝึกสอนโดยใช้ฐานข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้เครื่องมือดังกล่าวไม่สามารถตัดคำประโยคลักษณะนี้ให้ได้ผลดี โดยจะเห็นได้ว่า คำว่า “จริงจริงง” ถูกตัดออกเป็น 3 คำ ได้แก่ “จริง” “จริง” และ “ง” ส่วนคำว่า “มโน” ซึ่งไม่ได้ถูกใช้ทั่วไปในบริบทนั้นบนคลังข้อมูลภาษา BEST2009 จึงทำให้คำดังกล่าวไม่ถูกตัดออกจากกัน เพราะถูกเครื่องมือเข้าใจว่าเป็นชื่อของบุคคล จึงกลายเป็นคำยาวว่า “คุณเซตสายมโน” เหมือนคำว่า “คุณสารภาพ” ซึ่งควรจะถูกตัดเป็นคำว่า “คุณ” และ “สารภาพ” ส่วนคำว่า “ฟิน” เครื่องมือตัดคำ deepcut สามารถตัดเป็นคำโดดได้ อาจเป็นเพราะอยู่ระหว่างคำว่า “ใคร” กับคำว่า

“ขอ” ซึ่งเป็นคำที่พบบ่อยในบทความทั่วไป จึงทำให้ความมั่นใจในการตัด 2 คำนี้ ออกมาเป็นคำโดดของเครื่องมือดังกล่าวมีค่าสูง ผลจึงทำให้คำว่า “ฟิน” ถูกตัดแยกออกมาเป็นอีกคำหนึ่งด้วยเช่นกัน

การทำความสะอาดโพสต์ ส่งผลให้เวลาและค่าย่อ ไม่สามารถตีความได้ จึงทำให้มีความผิดพลาดเกิดขึ้น อย่าง “น.” ซึ่งย่อมาจาก “นาฬิกา” กลายเป็น “น” และเครื่องมือตัดคำ deepcut ไม่สามารถตัด “น” ออกมาเป็นอีกคำได้ จึงปรากฏคำว่า “นเสาร์” และ “นช่อง” ในผลลัพธ์ อีกทั้งตัวอักษรภาษาอังกฤษไม่ได้ถูกลบไปจากข้อความ และไม่มีเว้นวรรคช่วยแบ่งข้อความ จึงทำให้ผลลัพธ์ที่ได้เมื่อมีคำภาษาอังกฤษปนอยู่ในข้อความ มีความผิดพลาดไปมาก เช่นคำว่า “สดfanpagech” ซึ่งควรถูกตัดเป็นคำว่า “สด” “fanpage” และ “ch” รวมถึงคำว่า “ไฮไลท์” เนื่องจากเป็นคำทับศัพท์ จึงทำให้เครื่องมือไม่แน่ใจ และเลือกที่จะตัดคำนี้ รวมอยู่กับคำภาษาอังกฤษ เป็นคำว่า “hdไฮไลท์”

จากผลลัพธ์นี้เอง ทำให้งานวิจัยนี้เห็นถึงปัญหาของเครื่องมือตัดคำที่ไม่ได้ถูกฝึกสอนโดยใช้คลังข้อมูลภาษาในสื่อสังคมออนไลน์ และด้วยข้อจำกัดของภาษาที่เกิดขึ้นใหม่ทุกวันในสื่อสังคมออนไลน์ การจะสร้างคลังข้อมูลภาษาที่มีประสิทธิภาพอาจเป็นเรื่องยาก ทำให้งานวิจัยนี้เสนออีกวิธีหนึ่งในการสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแส โดยไม่ผ่านการใช้เครื่องมือตัดคำ มาเทียบกับการใช้เครื่องมือตัดคำ เพื่อเสนอเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า โดยงานวิจัยนี้เลือกใช้วิธีพิจารณาเอ็นแกรมแบบตัวอักษร (Character n-Grams) เข้ามาช่วยแก้ปัญหาแทนเครื่องมือตัดคำ

แบ่งข้อความออกเป็นชุดของตัวอักษร (แกรม)

ตอนนี้เรามีข้อมูลโพสต์ที่เก็บมาจากเพจข่าวทั้ง 10 เพจที่ถูกทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว และเราต้องการหาคำหรือวลี ที่มีใจความสำคัญของข้อความนั้น โดยที่เราจะไม่ใช้เครื่องมือตัดคำอย่าง deepcut เนื่องจากปัญหาที่พบกับผลลัพธ์ที่ได้จากตัวอย่างการตัดข้อความโพสต์ของเพจบนเฟซบุ๊ก

เราจึงเลือกใช้ อัลกอริทึมเอ็นแกรมแบบตัวอักษร (Character n-Grams) โดยเอ็นแกรมแบบตัวอักษรเป็นการแบ่งข้อความออกเป็นส่วนย่อย ๆ เรียกว่าแกรม โดยแต่ละแกรมจะมีความยาวของตัวอักษรในแกรมทั้งหมด n ตัว โดยการแบ่งข้อความนั้น จะมีลักษณะค่อย ๆ หนัข้อความออกเป็นแกรมยาว n ตัว ไปทีละตัวอักษรของข้อความ กล่าวคือ หากข้อความยาว k ตัวอักษร เราจะได้แกรมทั้งหมด $k-n+1$ แกรม โดยมีตัวอย่างของผลลัพธ์ที่ใช้วิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร แสดงไว้ในตารางที่ 20

ข้อความหลังทำความสะอาด	แกรมที่เกิดขึ้นเมื่อเลือก $n = 5$
ผมรอให้คุณสารภาพรักผมไม่ไหวแล้ว	ผมรอ ัมรอ ื่อรอ ื่อให้ ื่อให้ ื่อให้ ื่อให้ ื่อให้ ื่อให้ ื่อให้ คุณสาร ุณสาร ุณสาร ุณสาร ุณสาร ุณสาร ุณสาร ุณสาร ุณสาร ุณสาร ภาพรั ะภาพ ะภาพ ะภาพ ะภาพ ะภาพ ะภาพ ะภาพ ะภาพ ะภาพ ม่ไม่ ื่อไม่ ื่อไม่ ื่อไม่ ื่อไม่ ื่อไม่ ื่อไม่ ื่อไม่ ื่อไม่ ื่อไม่

ตารางที่ 20 ตารางแสดงตัวอย่างของผลลัพธ์ เมื่อใช้วิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรโดยเลือก $n = 5$

การวิเคราะห์ปัญหาจากการใช้อัลกอริทึมเอ็นแกรมแบบตัวอักษรแทนที่จะใช้เครื่องมือตัดคำ

หนึ่งในปัญหาที่งานวิจัยนี้จำเป็นต้องแก้คือ เมื่อเราใช้อัลกอริทึมอย่างเอ็นแกรมแบบตัวอักษรแทนการตัดคำแล้ว เราจะรวมแกรมเหล่านั้นกลับมาเป็นคำได้อย่างไร ซึ่งหากเป็นวิธีการสกัดคำสำคัญโดยทั่วไปที่ใช้การตัดคำ ก็สามารถใช้อัลกอริทึมอย่าง TF-IDF เพื่อหาคำสำคัญออกจากข้อความได้โดยง่าย ซึ่งหากเราเอาหลักการของ TF-IDF มาใช้กับเอ็นแกรมแบบตัวอักษรโดยตรง เราจะได้เอ็นแกรมแบบตัวอักษรที่น่าจะมีความสำคัญแทน โดยอ้างอิงจากเอ็นแกรมแบบตัวอักษรที่มีค่า TF-IDF สูง แต่ก็นำไปใช้ต่อได้ยาก

เมื่อเปรียบเทียบการรวมเอ็นแกรมแบบตัวอักษรให้กลายเป็นคำ ก็เหมือนกับการต่อจิ๊กซอว์ 2 แผ่นเข้าด้วยกัน โดยเราสามารถนำจิ๊กซอว์ที่ใกล้เคียงกันมาประกบเข้าด้วยกันได้ แต่ทว่าหากเรารวมเอ็นแกรมแบบตัวอักษร 2 เอ็นแกรมเข้าด้วยกันไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีจุดอ้างอิงใด ๆ ย่อมเกิดคำเป็นคำใหม่ที่อาจจะไม่ได้มีอยู่ในข้อความจริง ๆ หรืออาจจะยาวจนไม่รู้จบก็ได้ เพราะเกิดวงวนของการต่อกันของเอ็นแกรมแบบตัวอักษรขึ้น ดังนั้นในการรวมเอ็นแกรมแบบตัวอักษรเข้าด้วยกันนั้น เราจำเป็นต้องใช้โพสต์ตั้งต้นของแต่ละแกรมเหล่านั้นมาอ้างอิงด้วย

อีกทั้งจำนวนตัวอักษรของแกรมก็มีผลต่อการรวม กล่าวคือยิ่งแต่ละแกรมมีตัวอักษรเยอะเท่าใด ก็แปลว่าสามารถต่อเอ็นแกรมแบบตัวอักษร 2 เอ็นแกรมเข้าด้วยกันด้วยความมั่นใจว่าข้อความเดิมมีน่าจะอยู่ติดกันได้มากเท่านั้น แต่ในมุมกลับกัน การเลือกตัวอักษรในแกรมที่มากเกินไป เป็นการจำกัดขอบเขตของคำที่สำคัญลง เพราะแต่ละแกรมที่เกิดขึ้นจะมีเอกลักษณ์ของตัวเองสูงมาก เนื่องจากเอ็นแกรมแบบตัวอักษรคือส่วนประกอบของคำที่ไปจับคู่กับคำอื่น ๆ อย่างมีลำดับอยู่ โดยแสดงตัวอย่างการใช้เอ็นแกรมแบบตัวอักษรโดยเลือก n แบบต่าง ๆ ไว้ในตารางที่ 21

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

$n = 1$	$n = 2$	$n = 3$	$n = 4$	$n = 5$	$n = 6$
ก	กา	กาม	กามเ	กามเท	กามเทพ
า	าม	ามเ	ามเท	ามเทพ	
ม	มเ	มเท	มเทพ		
เ	เท	เทพ			
ท	เทพ				
พ					

ตารางที่ 21 ตารางแสดงตัวอย่างการใช้เอ็นแกรมแบบตัวอักษรโดยเลือก n ตั้งแต่ 1 ถึง 6

จากตารางที่ 21 จะเห็นได้ว่า หากเราเลือก $n = 1$ เราไม่สามารถรวมแกรมเข้าด้วยกันได้เลย แต่หากเราเลือก $n = 2$ แล้วสมมติมีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรอีกตัวที่มีค่า TF-IDF สูง เช่น “าก” เราอาจจะรวมเข้ากับเอ็นแกรม “กา” ได้ไม่รู้จบ กล่าวคือเราจะได้คำว่า “ากากาก...” และ “ากากาก...” แต่เมื่อเราพิจารณาค่า n ที่มากขึ้น การรวมแกรมก็จะทำได้ง่ายขึ้น เพราะแต่ละแกรมมีเอกลักษณ์ที่มากขึ้น แต่หากมากเกินไปแทนที่เราจะได้แกรมของคำที่ผสมกัน เราจะได้แกรมของกลุ่มคำที่ใหญ่ขึ้นแทน ซึ่งส่งผลให้เราสกัดคำสำคัญที่เล็กลงมาไม่ได้ โดยแสดงตัวอย่างไว้ในตารางที่ 22

ข้อความหลังทำความสะอาด	แกรมที่เกิดขึ้นเมื่อเลือก $n = 10$
ผมรอให้คุณสารภาพรักผมไม่ไหวแล้ว	ผมรอให้คุณ มรอให้คุณส รอให้คุณสา ือให้คุณสาร ให้คุณสารภ ู้คุณสารภา ู้คุณสารภาพ คุณสารภาพร ุณสารภาพร ุณสารภาพร สารภาพรักภ ารภาพรัก ผม รภาพรักผมไ ภาพรักผมไม าพรักผมไม่ พรักผม ไม่ รักผมไม่ไห ักผมไม่ไหว กผมไม่ไหวแ ผมไม่ไหว แล มไม่ไหวแล ไม่ไหวแล้ว

ตารางที่ 22 ตารางแสดงตัวอย่างของผลลัพธ์ เมื่อใช้วิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรโดยเลือก $n = 10$

จากตารางที่ 22 หากคำว่า “สารภาพรัก” เป็นคำสำคัญของโพสต์นี้ เราจะไม่สามารถสกัดคำว่าสารภาพรักออกมาได้ เพราะคำว่าสารภาพรักอยู่ในแกรม “ุณสารภาพรัก” และ “สารภาพรักภ” ซึ่งคำว่าสารภาพรักอาจไม่ได้เกิดขึ้นติดกับคำว่า “คุณ” และ “ผม” บ่อยมากพอที่จะทำให้แกรม “ุณสารภาพรัก” และ “สารภาพรักภ” เป็นแกรมที่มีค่า TF-IDF สูงเพียงพอก็เป็นไปได้

จาก 2 เหตุผลข้างต้น เราจึงไม่ควรเลือก n ที่มีค่าน้อยมากเกินไปจนทำให้แกรมที่เกิดขึ้นไม่มีเอกลักษณ์ และไม่ควรเลือก n ที่มีค่ามากเกินไปเพราะจะทำให้แกรมมีเอกลักษณ์สูงเกินคำสำคัญที่เราต้องการจะสกัดออกมา ซึ่งจากการพิจารณาคำโดดในสื่อสังคมออนไลน์พบว่า โดยปกติคำโดดจะยาวโดยเฉลี่ยประมาณ 3 ถึง 4 ตัวอักษร ซึ่งคำหรือวลีที่สำคัญมักจะประกอบจากคำโดดตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป ซึ่งหากเราไม่ต้องการให้แกรมมีเอกลักษณ์ที่มากจนเกินไป ก็ไม่ควรเลือกแกรมที่มีส่วนประกอบของคำที่ยาวเกิน 2 คำ ในงานวิจัยนี้จึงเลือกใช้ $n = 5$ มาใช้ในการแบ่งข้อความออกเป็นแกรมย่อย ๆ

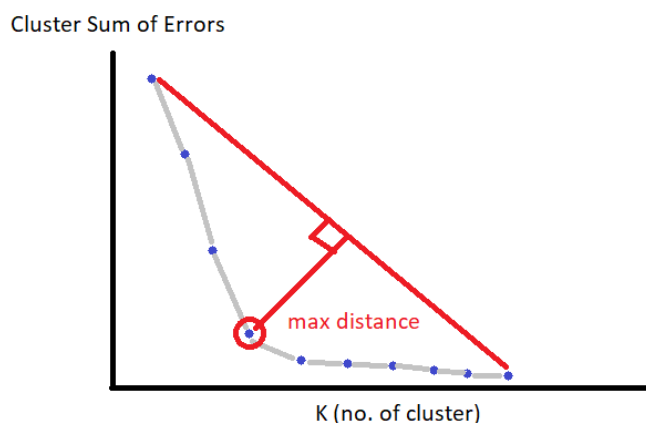
นับความถี่ของแกรม

เนื่องจากแกรมที่เราแบ่งออกมามีเอกลักษณ์ของการนำส่วนของคำมากกว่า 1 คำมาเชื่อมกัน ทำให้เราไม่สามารถแน่ใจได้ว่า วิธีอย่าง TF-IDF จะให้ผลดีกับแกรมเหล่านี้หรือไม่ อีกทั้ง TF-IDF ยังประมวลผลได้ช้า และแกรมที่แบ่งออกมามีจำนวนมากการการตัดคำอยู่หลายเท่า เราจึงพิจารณาเลือกใช้เพียงการนับความถี่ของแกรมหรือการหาค่า TF ของแต่ละแกรมแทนซึ่งประมวลผลได้เร็วกว่า โดยในการหาค่า TF ของแกรมนั้น เราได้หาค่า TF แบ่งตามวันที่และเพจ เพื่อให้เราสามารถวิเคราะห์หาคำสำคัญและคำที่เป็นกระแสต่อไปได้

หาแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นคำสำคัญของเพจ

ในตอนนี้เราต้องการหาแกรมที่โอกาสรวมเป็นคำสำคัญของแต่ละเพจ ซึ่งการที่แกรมเหล่านั้นจะมีโอกาสเป็นคำสำคัญได้ โดยแกรมที่เราคาดว่าน่าจะสำคัญ อาจจะมีค่า TF มากหรือน้อยก็ได้ แต่ก็ไม่ควรจะค่า TF น้อยเกินไป เพราะหากพึมพำถึงในประโยคน้อยเกินไปก็ดูจะสำคัญไม่มากพอ โดยหากเราเลือกหาค่าขีดแบ่ง (Threshold) บนค่า TF ค่าหนึ่ง เพื่อมาเลือกแกรมที่สำคัญอาจจะเป็นไปได้ยาก เพราะจะทำให้ค่าว่ามากและน้อยอิงกับค่าเหล่านี้มากเกินไป เนื่องจากแต่ละเพจและแต่ละโพสต์มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกันออกไป การเลือกค่าขีดแบ่งเพียงค่าเดียวจึงทำได้ยาก

ในจุดนี้ อัลกอริทึมที่สามารถแบ่งกลุ่มแกรมออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้ โดยอ้างอิงค่า TF ของแต่ละแกรมอย่าง การแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน (K-means Clustering) สามารถนำมาช่วยแก้ปัญหานี้ได้ เนื่องจากเราไม่จำเป็นต้องใช้ค่าขีดแบ่งที่คงที่ในการตัดแกรมที่ไม่น่าจะสำคัญทิ้งไป แต่ถึงแบบนั้น การแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน ก็ยังมีข้อจำกัด เนื่องจากเราจำเป็นต้องระบุจำนวนกลุ่มที่จะแบ่ง แต่เราไม่แน่ใจว่าเราควรแบ่งข้อมูลแกรมของเราออกเป็นกี่กลุ่มดี ซึ่งปัญหานี้สามารถแก้ไขได้โดยการใช้วิธีข้อศอก (Elbow Method) ซึ่งสามารถช่วยเราเลือกจำนวนกลุ่มของข้อมูลที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้ โดยเราจะสร้างกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนกลุ่ม กับค่าความแปรปรวน ซึ่งแปรตามผลรวมของระยะห่างระหว่างสมาชิกในกลุ่มกับจุดศูนย์กลางกลุ่ม โดยในช่วงแรกของการแบ่งกลุ่ม ข้อมูลจะมีค่าความแปรปรวนลดลงอย่างรวดเร็ว แต่พอเราพยายามแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ เพิ่มมากขึ้น จนมากเกินไป กล่าวคือเราแบ่งกลุ่มที่ค่อนข้างอยู่รวมกันอยู่แล้ว ออกเป็นกลุ่มย่อยอีก ค่าความแปรปรวนจะเริ่มไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งจำนวนกลุ่มสุดท้ายก่อนที่จะทำให้ค่าความแปรปรวนเริ่มไม่เปลี่ยนแปลง ก็คือจุดหักศอกของกราฟ ที่เราจะนำมาใช้เป็นจำนวนกลุ่มนั่นเอง โดยเพื่อลดความกำกวมของจุดหักศอกนี้ เราจะหาจุดที่มีค่าระยะห่างระหว่างจุดดังกล่าวกับเส้นตรงของจุดแรกกับจุดสุดท้ายที่มีระยะทางตั้งฉากที่มากที่สุด เพื่อใช้เป็นจำนวนกลุ่มที่เราจะแบ่ง ดังรูปภาพที่ 21

รูปภาพที่ 21 รูปภาพแสดงวิธีการเลือกจำนวนกลุ่มโดยใช้วิธีข้อคอก โดยแกนนอนแสดงจำนวนกลุ่ม แกนตั้งแสดงค่าความแปรปรวน และจุดหักคอกจะมีค่าระยะทางจากจุดถึงเส้นมากที่สุด

โดยงานวิจัยนี้ นำแกรมของแต่ละเพจที่ถูกนับความถี่ไว้ในแต่ละวัน มาแบ่งกลุ่มแบบเคมีน ตั้งแต่ $K = 1$ ถึง $K = 10$ และนำมาพล็อตเป็นกราฟ เพื่อใช้วิธีข้อคอกในการเลือกค่า K ที่เหมาะสมสำหรับแบ่งกลุ่มของข้อมูล โดยหลังจากเราได้ค่า K ที่เหมาะสมแล้ว เราก็จะแบ่งแกรมออกเป็นทั้ง K กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะมีจุดศูนย์กลางของกลุ่ม คือค่า TF โดยเฉลี่ยของกลุ่มนั้น ซึ่งเราจะเลือกนำกลุ่มที่จุดศูนย์กลางกลุ่มมีค่าน้อยที่สุด ออกจากการคำนวณในลำดับถัดไป เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ประกอบจากตัวอักษรที่ถูกพูดถึงน้อยเกินไป ซึ่งจะทำให้เราได้แกรมที่น่าจะมีความสำคัญของแต่ละเพจ ในแต่ละวันออกมา และในลำดับถัดไป เราจะเริ่มพิจารณาแกรมที่น่าจะมีความสำคัญในหลากหลายเพจ

หาแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นคำสำคัญที่ไม่ขึ้นกับเพจใด ๆ

ในขั้นตอนนี้ เราต้องการหาแกรมที่น่าจะรวมเป็นคำที่เป็นกระแสของวันนั้น โดยแกรมที่น่าจะเป็นกระแสนั้น ย่อมเป็นแกรมที่มีเพจข่าวพูดถึงหลาย ๆ เพจ ในวันเดียวกัน แต่เนื่องจากแต่ละเพจมีปริมาณการโพสต์ที่ไม่เท่ากัน ทำให้หากเรานำค่า TF ของแกรม ของแต่ละเพจมาเปรียบเทียบกัน จะไม่สมเหตุสมผล เราจึงไม่สามารถนำค่า TF เดิมของแต่ละแกรมมาเปรียบเทียบข้ามเพจได้

โดยเราจะพิจารณาจำนวนเพจที่แกรมเหล่านั้นถูกพูดถึงแทน (Document Frequency: DF) โดยจะทำให้วิธีนี้มีความแตกต่างจากการหาคำสำคัญด้วย TF-IDF เล็กน้อย เนื่องจากโดยปกติหากเราต้องการหาคำสำคัญด้วยวิธี TF-IDF เราจะตั้งต้นที่คำ และหาคำที่มีความถี่สูง แต่ปรากฏเพียงไม่กี่เอกสาร เพราะหากปรากฏหลายเอกสาร คำเหล่านั้นมักเป็นคำหยุดมากกว่าคำสำคัญ แต่ทว่าในงานวิจัยนี้ เราตั้งต้นที่แกรมซึ่งการเลือก $n = 5$ นั้นเป็นการตัดคำโดดส่วนมากซึ่งรวมถึงคำหยุดจำนวนหนึ่งออกไปแล้ว ทำให้เมื่อเราใช้วิธีอย่าง TF ที่มีการกรองแกรมที่ไม่สำคัญบางส่วนออกไปแล้ว เราจะได้แกรมที่มีโอกาสเป็นคำสำคัญอยู่แล้ว เพราะคำสองคำใด ๆ ที่เกิดติดกันและถูกพูดถึงบ่อย มีโอกาส

เป็นคำสำคัญกว่าคำทั่ว ๆ ไป ซึ่งการที่เราจำเป็นต้องหาค่า DF นั้น เพื่อหาค่าที่เป็นกระแสของแต่ละวันออกจากคำสำคัญที่พบบ่อยเพียงแค่วันเอง

โดยเมื่อเราได้ค่า DF ของแต่ละแกรม เราจะนำวิธีการแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน และวิธีข้อศอก มาใช้ในการหาจำนวนกลุ่มเพื่อแบ่งกลุ่มแกรมเหล่านั้นเช่นเดิม เนื่องจากเราต้องการใช้ค่าขีดแบ่งในการแบ่งกลุ่มที่มีความสำคัญกับไม่มีความสำคัญออกจากกัน โดยหลังจากที่เราแบ่งกลุ่มของแกรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว เราก็จะเลือกกลุ่มที่มีจุดศูนย์กลางกลุ่มที่แทนค่าเฉลี่ยของค่า DF ของกลุ่มนั้นที่มากที่สุดมาเป็นกลุ่มที่เราสนใจ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่แทนแกรมที่มีความสำคัญและยังถูกพูดถึงในหลาย ๆ เพจอีกด้วย แต่อย่างไรก็ดี แกรมเหล่านี้อาจไม่ใช่แกรมของคำสำคัญทั้งหมด อาจเป็นแกรมของคำหยุดก็เป็นไปได้ เนื่องด้วยการเลือก $n = 5$ ไม่สามารถกรองคำหยุดที่ยาวมากกว่า 4 ตัวอักษรได้ และแกรมเหล่านี้ย่อมปรากฏอยู่ในหลายเพจเช่นกัน จึงมีค่า DF สูงเหมือนกับแกรมที่เป็นกระแส ซึ่งเราจะทำการแยกคำสำคัญที่เป็นกระแสและคำหยุดออกจากกันในขั้นตอนถัด ๆ ไป

รวมแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นคำสำคัญที่ไม่ขึ้นกับเพจใด ๆ กลับมาเป็นคำสำคัญ

ในขั้นตอนนี้ เราจะเหลือแกรมที่เราสนใจในแต่ละวันออกมาไม่มากแล้ว ซึ่งเราจะเริ่มรวมแกรมเหล่านี้กลับมาเป็นคำอีกครั้ง โดยเราอาจจะนำแกรมเหล่านี้มาต่อกันในลักษณะเดียวกับการต่อจิ๊กซอว์ย่อมทำได้ แต่อาจจะทำให้เกิดวงวนของการรวมแกรมขึ้น หรือเกิดคำใหม่ที่ไม่ได้มีอยู่จริงในโพสต์ขึ้น ตามที่ได้อธิบายไว้ใน “การวิเคราะห์ปัญหาจากการใช้วิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรแทนที่จะใช้เครื่องมือตัดคำ” จึงจำเป็นต้องนำประโยชน์จากโพสต์เดิมมาใช้อ้างอิงในการรวมแกรมกลับมาเป็นคำ

โดยเมื่อเราตั้งต้นที่ข้อความในโพสต์ เราจะเริ่มไล่ไปที่ละตัวอักษรของโพสต์ โดยเราต้องการรู้ว่าตัวอักษรนี้เป็นส่วนหนึ่งของคำสำคัญที่เกิดจากแกรมนั้นหรือไม่ เราก็จะพิจารณาเอ็นแกรมที่เกี่ยวข้องกับตัวอักษรนั้น ว่าเอ็นแกรมดังกล่าวมีอยู่กลุ่มของแกรมกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย DF สูงสุดหรือไม่ โดยแสดงตัวอย่างไว้ในรูปภาพที่ 22

Global Keyword Grams	{('ด', 'ี', 'ค', 'ร', 'ั')}
Message	5 Character Grams
	('ส', 'ว', 'ั', 'ส', 'ด')
	('ว', 'ั', 'ส', 'ด', 'ี')
	('ั', 'ส', 'ด', 'ี', 'ค')
	('ส', 'ด', 'ี', 'ค', 'ร')
สวัสดีครับผม	('ด', 'ี', 'ค', 'ร', 'ั')
	('ี', 'ค', 'ร', 'ั', 'บ')
	('ค', 'ร', 'ั', 'บ', 'ผ')
	('ร', 'ั', 'บ', 'ผ', 'ม')

รูปภาพที่ 22 รูปภาพแสดงการพิจารณาตัวอักษร “ค” ว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำสำคัญหรือไม่

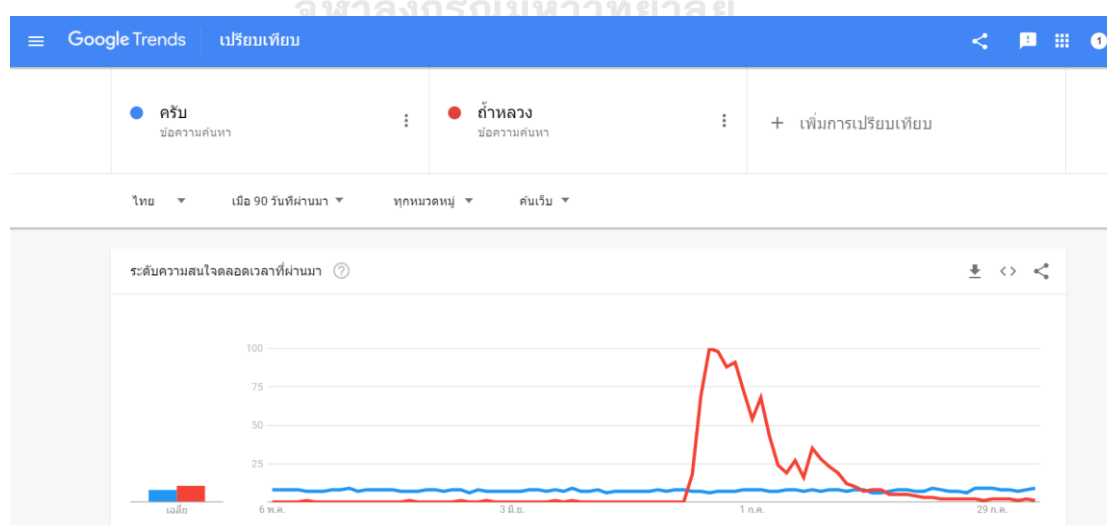
จากรูปภาพที่ 22 พบว่ามีแกรม “ดีกรี” ซึ่งอยู่ในแกรมที่ค่าเฉลี่ย DF สูงสุด (ในรูปเรียกแทนแกรมกลุ่มนี้ว่า Global Keyword Grams) จึงทำให้ตัวอักษร “ค” เป็นส่วนหนึ่งของคำสำคัญ โดยเมื่อเราพิจารณาครบทุกตัวอักษรของโพสต์แล้ว เราจะสามารถสกัดคำสำคัญที่เกิดจากการติดกันของตัวอักษรที่เป็นส่วนหนึ่งของคำสำคัญออกมาจากข้อความได้ ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 23

Message	น้องๆนักศึกษากินข้าวในมหาวิทยาลัย	
Keyword	นักศึกษา	มหาวิทยาลัย

รูปภาพที่ 23 รูปภาพแสดงการสกัดคำสำคัญจากตัวอักษรที่สำคัญที่ติดกัน

สกัดคำหุุดออกจากคำสำคัญที่เป็นกระแส

หลังจากเราสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสออกจากประโยคในแต่ละวันเรียบร้อยแล้ว แต่เนื่องจากคำสำคัญที่เราสกัดมาอาจมีคำหุุดประปนอยู่ด้วย เราจึงจำเป็นต้องแยกประเภทของคำทั้ง 2 ชนิดนี้ออกจากกันก่อน โดยเราจะใช้คุณสมบัติของความเป็นกระแสเข้ามาจำแนก กล่าวคือ คำที่เป็นกระแสนั้น มักจะปรากฏบ่อยจนเป็นกระแสอยู่เพียงไม่นาน เมื่อกระแสหมดลง คำเหล่านี้ก็จะไม่ปรากฏบ่อยเหมือนเดิม ซึ่งแตกต่างจากคำหุุดที่หากหลุดประปนออกมาก็จะไม่ขึ้นกับช่วงเวลา ซึ่งทำให้เราสามารถสร้างฐานข้อมูลของคำหุุดได้จากคุณสมบัตินี้ นั่นเอง โดยมีตัวอย่างลักษณะดังกล่าวที่ใช้ข้อมูลอ้างอิงจากเว็บไซต์ Google Trends แสดงไว้ในรูปภาพที่ 24

รูปภาพที่ 24 รูปภาพแสดงลักษณะของคำหุุด เทียบกับ ลักษณะของคำสำคัญที่เป็นกระแส โดยอ้างอิงข้อมูลจากฐานข้อมูลของ Google Trends

จากรูปภาพที่ 24 จะเห็นว่ากระแสของคำว่า “ถ้าหลวง” เดิมแทบไม่ปรากฏเลย เทียบกับคำว่า “ครับ” ซึ่งเป็นคำลงท้ายประโยค มักพบอยู่เสมอ แต่เมื่อคำว่า “ถ้าหลวง” กลายเป็นกระแสขึ้นมา ความถี่ของคำนี้ก็เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด แต่พอกระแสเริ่มลดลง ความถี่ของคำนี้ก็ลดลงจนกลับไปปรากฏเท่าเดิม แต่คำว่า “ครับ” มีจำนวนการปรากฏที่ค่อนข้างคงที่เสมอในทุกช่วงเวลา

ซึ่งจากคุณสมบัตินี้เอง เราจึงนำคำสำคัญทั้งหมดที่สกัดออกมาได้ในแต่ละวัน มาพิจารณาสร้างฐานข้อมูลของคำหยุด โดยหากคำสำคัญใดปรากฏขึ้นโดยไม่อิงกับช่วงเวลา ก็จะนำมาเพิ่มในฐานข้อมูลคำหยุด โดยในงานวิจัยนี้ เลือกพิจารณาจากการที่คำสำคัญเหล่านั้น ยังคงปรากฏอยู่แม้ว่าจะผ่านมาเกิน 1 เดือนแล้ว กล่าวคือ พบคำสำคัญเดียวกันเคยปรากฏในช่วงก่อนหน้านั้น 1 เดือน แต่ไม่ถึง 6 เดือน เพื่อป้องกันการเลือกคำหยุดผิดเพราะคำนั้นกลับมาเกิดเป็นกระแสใหม่อีกครั้ง

สกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสออกจากคำสำคัญ

หลังจากที่เรามีฐานข้อมูลคำหยุดแล้ว คำสำคัญในแต่ละวันที่เหลืออยู่ ซึ่งไม่อยู่ในฐานข้อมูลคำหยุดที่เราสร้างขึ้นมา ย่อมเป็นคำสำคัญที่เป็นกระแสที่เกิดขึ้นจริง โดยเราสามารถเลือกกรองคำสำคัญที่เป็นกระแสประจำวันออกได้ หากเราต้องการหากระแสที่เกิดขึ้นมากกว่า 1 วัน โดยพิจารณาว่ามีคำสำคัญดังกล่าวในช่วงเวลาใกล้เคียงกันหรือไม่

โดยในงานวิจัยนี้ ได้เลือกใช้ตัวกรองดังกล่าว โดยคำสำคัญที่เป็นกระแสที่เกิดขึ้น ต้องเคยเกิดขึ้นแล้วย้อนหลังตั้งแต่ 1 วัน ถึง 10 วัน ก่อนหน้า ถึงจะถูกนำมาคิดมาเป็นคำสำคัญที่เป็นกระแส

การทดลอง และอภิปรายผล

ในงานวิจัยนี้ ได้มีการทดลองโดยใช้ข้อมูลโพสท์จากเพจข่าวบนเฟซบุ๊กทั้งหมด 10 เพจ ซึ่งเป็นเพจที่มีผู้ติดตามสูงที่สุด 10 อันดับแรกในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลโพสท์ตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 จนถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2562 ตามเวลาประเทศไทย มาผ่านกระบวนการทำข้อความสะอาด โพสท์ การใช้เอ็นแกรมแบบตัวอักษรเพื่อจำแนกแกรมที่มีความสำคัญออกมาในแต่ละวัน และรวมแกรมเหล่านั้นกลับมาเป็นคำสำคัญ โดยมีการใช้คุณสมบัติของความเป็นกระแสที่ขึ้นกับช่วงเวลา เพื่อมาสร้างฐานข้อมูลคำหุุด และสกัดเอาคำสำคัญที่เป็นกระแสออกจากคำหุุด โดยพบว่า มีตัวแปรหลายตัวที่สามารถปรับได้ ซึ่งอาจเกี่ยวเนื่องกับผลลัพธ์และประสิทธิภาพของงานวิจัยครั้งนี้ โดยมีหัวข้อดังนี้

1. การทดลองที่เกี่ยวข้องกับวิธีที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้นำเสนอ
 - a. การทดลองปรับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลคำหุุด
 - b. การวัดความถูกต้องของคำหุุด
 - c. การเพิ่มกฎของคำหุุด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดคำสำคัญ
 - d. การวัดความถูกต้องของคำสำคัญที่เป็นกระแส
2. การทดลองที่เกี่ยวข้องกับวิธีที่ใช้เปรียบเทียบผลลัพธ์ - วิธี TF-IDF
 - a. การเปรียบเทียบผลเมื่อใช้วิธี TF-IDF ด้วยเครื่องตัดคำ deepcut แทนวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร
 - b. การทดลองปรับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลคำหุุดเมื่อใช้วิธี TF-IDF
 - c. การทดลองปรับความยาวเริ่มต้นของแกรมเมื่อใช้วิธี TF-IDF
3. การทดลองที่เกี่ยวข้องกับวิธีที่ใช้เปรียบเทียบผลลัพธ์ - วิธี TF
 - a. การเปรียบเทียบผลเมื่อใช้วิธี TF ด้วยเครื่องตัดคำ deepcut แทนวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร
 - b. การทดลองปรับความยาวเริ่มต้นของแกรมเมื่อใช้วิธี TF
4. การเปรียบเทียบผลลัพธ์
 - a. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร กับวิธีที่ใช้เครื่องมือในการตัดคำอย่าง deepcut ได้แก่วิธี TF-IDF และวิธี TF

การทดลองปรับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลคำหยุด

ในขั้นตอนนี้ เราอยากทราบว่า ปริมาณของโพสต์ที่เรานำมาสร้างเป็นฐานข้อมูลคำหยุดนั้น ทำให้เราได้ฐานข้อมูลคำหยุดเพิ่มขึ้นจริงหรือไม่ และมีลักษณะการเพิ่มขึ้นแบบไหน อีกทั้งจำนวนวันก่อนหน้าที่เราใช้เพื่อพิจารณาว่าคำนั้นเคยปรากฏมาก่อนแล้วหรือไม่ ซึ่งทำให้เราจำแนกคำหยุดได้นั้น มีผลอย่างไรต่อปริมาณคำหยุดที่เราได้อย่างไร

ในการทดลองนี้ จึงมีการทดลองปรับตัวแปรของจำนวนเดือนที่เรานำมาสร้างฐานข้อมูลคำหยุด ตั้งแต่ 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน 12 เดือน และ 15 เดือน และยังเปรียบเทียบกับจำนวนวันที่ใช้อ้างอิงตั้งแต่ 30-60 วัน 30-90 วัน 30-120 วัน และ 30-150 วัน โดยมีแสดงอยู่ในตารางที่ 23 ถึง 26

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	132 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	105 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	90 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	56 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	16 คำ

ตารางที่ 23 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดตามจำนวนเดือน

เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	111 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	99 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	84 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	55 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	16 คำ

ตารางที่ 24 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดตามจำนวนเดือน

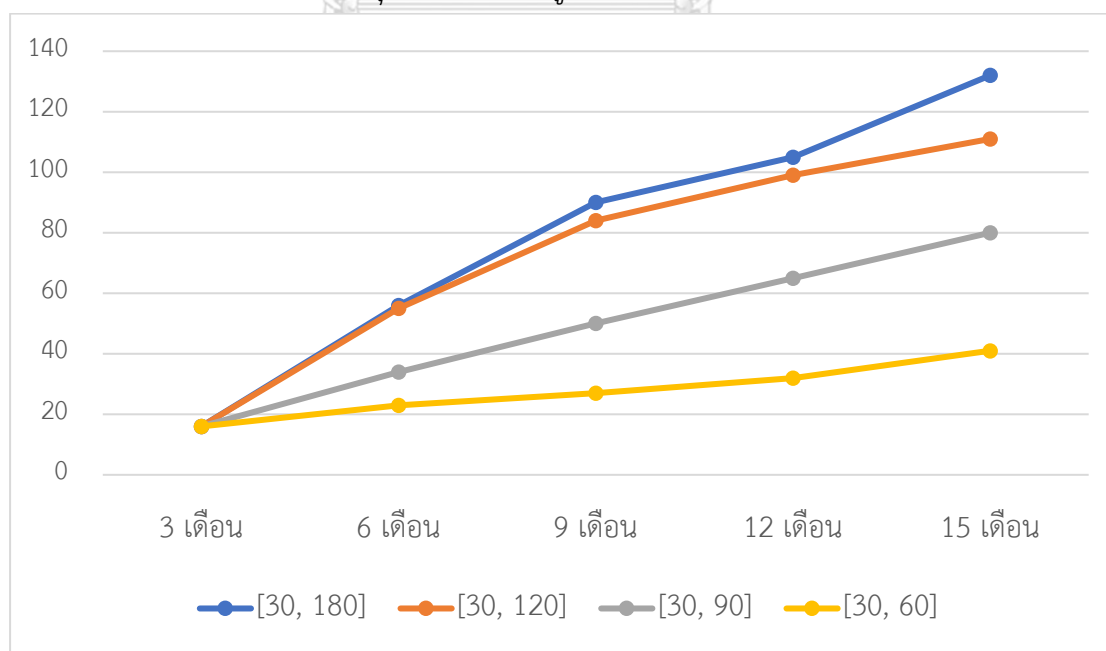
เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณค่าหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	80 ค่า
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	65 ค่า
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	50 ค่า
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	34 ค่า
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	16 ค่า

ตารางที่ 25 ตารางแสดงปริมาณค่าหยุดตามจำนวนเดือน
เมื่อเราจำแนกค่าหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 90 วัน

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณค่าหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	41 ค่า
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	32 ค่า
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	27 ค่า
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	23 ค่า
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	16 ค่า

ตารางที่ 26 ตารางแสดงปริมาณค่าหยุดตามจำนวนเดือน
เมื่อเราจำแนกค่าหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 60 วัน

รูปภาพที่ 25 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนค่าหยุด กับจำนวนเดือนที่ใช้ในการสร้าง
ฐานข้อมูลค่าหยุด โดยแต่ละเส้นกราฟ แทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า

จากตารางที่ 23 ถึง 26 เรานำข้อมูลมาแสดงเป็นกราฟดังรูปภาพที่ 25 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ยิ่งเรามีข้อมูลโพสต์มาก เราจะได้จำนวนของคำหุุดในฐานข้อมูลเรามากขึ้นตามลำดับ โดยจะเห็นได้ว่า เส้นกราฟเป็นลักษณะของกราฟโค้งที่ลู่เข้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อเริ่มต้นสร้างฐานข้อมูลคำหุุด เราพบคำหุุดปะปนออกมามากมาย แต่เมื่อเรามีข้อมูลสะสมมากพอ เราจะเริ่มพบคำหุุดใหม่น้อยลง ๆ ซึ่งแสดงว่าฐานข้อมูลคำหุุดของเรานั้นเพียงพอให้เรากรองคำสำคัญที่เป็นกระแสออกมาแล้ว

อีกประเด็นหนึ่งที่ส่งผลต่อฐานข้อมูลคำหุุดก็คือ ตัวแปรจำนวนวันที่ใช้ในการอ้างอิงลักษณะของคำหุุด เนื่องจากปริมาณโพสต์ต่อวันที่เราเก็บจากเฟซบุ๊กค่อนข้างน้อยจากข้อจำกัดที่เฟซบุ๊กป้องกันเราเข้าถึงข้อมูลทั้งหมดของเพจนั้น ทำให้การที่เราจะพบคำหุุดเดิม ปรากฏอีกครั้งในช่วงเวลาสั้น ๆ นั้นเป็นไปได้ยาก โดยเมื่อเพิ่มจำนวนวันไปเรื่อย ๆ จะพบว่า ปริมาณคำหุุดที่เราได้เริ่มลดลง และมีโอกาสที่คำหุุดดังกล่าวจะเป็นกระแสที่กลับมาเกิดซ้ำมากขึ้น ซึ่งจำนวนวันที่ให้ผลดีมากที่สุดคือช่วง ตั้งแต่ 30 วัน จนถึง 120 วันก่อนหน้า

นอกจากนี้ เรามีการทดลองขยายระยะเวลาของการเกิดซ้ำของคำหุุดจากเดิม 30 วัน เพื่อป้องกันกระแสที่อยู่ยาวนานกว่า 1 เดือน โดยเพิ่มเป็น 60 วัน โดยมีการทดลองด้วยจำนวนวันที่ใช้อ้างอิง ตั้งแต่ 60-120 วัน และ 60-180 วัน ดังตารางที่ 27 และ 28

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหุุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	127 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	101 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	89 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	52 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	0 คำ

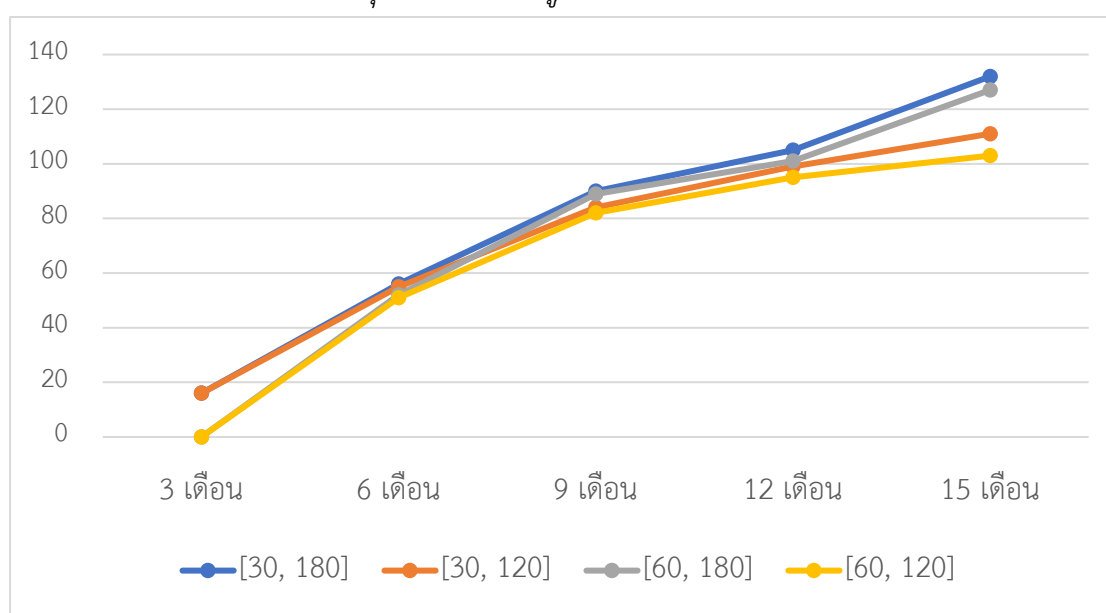
ตารางที่ 27 ตารางแสดงปริมาณคำหุุดตามจำนวนเดือน

เมื่อเราจำแนกคำหุุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	103 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	95 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	82 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	51 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	0 คำ

ตารางที่ 28 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดตามจำนวนเดือน

เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน

รูปภาพที่ 26 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุด กับจำนวนเดือนที่ใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคำหยุด โดยแต่ละเส้นกราฟ แทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า

จากตารางที่ 27 และ 28 เมื่อแสดงข้อมูลเป็นกราฟดังรูปภาพที่ 26 จะเห็นได้ว่า การใช้ข้อมูลอ้างอิงย้อนหลังตั้งแต่ 60 วัน ถึง 120 วัน ในการพิจารณาคำหยุด ให้ผลใกล้เคียงกับการใช้ข้อมูลอ้างอิงย้อนหลังตั้งแต่ 30 วัน ถึง 120 วัน ซึ่งแม้ว่าตอนแรกจะเห็นว่าปริมาณคำหยุดน้อยกว่าก็จริง แต่เมื่อใช้ข้อมูลโพสต์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ข้อมูลคำหยุดก็กลับมาใกล้เคียงกัน ซึ่งหากใช้ช่วงเวลาดังกล่าว ก็สามารถลดการลบคำสำคัญที่เป็นกระแสที่เกิดขึ้นเป็นกระแสนานกว่า 1 เดือน โดยไม่สูญเสียปริมาณคำหยุดที่มากเกินไป ในขณะเดียวกัน การใช้ข้อมูลอ้างอิงเพิ่มขึ้นเป็นย้อนหลังตั้งแต่ 60 วัน ถึง 180 วัน ได้ปริมาณคำหยุดเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่อาจส่งผลถึงคำสำคัญที่เป็นกระแสที่หมดกระแสไปแล้ว แต่กลับมาเป็นกระแสอีกครั้งได้ ซึ่งทำให้การเลือกช่วงข้อมูลอ้างอิงย้อนหลังตั้งแต่ 60 วัน ถึง 120 วัน ดูเป็นทางเลือกที่ปลอดภัยกว่า

การวัดความถูกต้องของคำหยุด

ในการวัดความถูกต้องของคำหยุดนั้น ในงานวิจัยนี้ ได้ใช้อาสาสมัครที่ผู้ติดตามข่าวสารสังคมไทยจำนวน 5 คน มาร่วมกันโหวตเสียงข้างมาก ของคำหยุดทั้งหมด 132 คำ ที่ระบบสกัดออกมาได้ โดยใช้ช่วงข้อมูลอ้างอิงย้อนหลังตั้งแต่ 30 วัน ถึง 180 วัน โดยมีหลักการว่า คำใดไม่ใช่คำที่หมายถึงกระแสในช่วง 1 มกราคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562 ถือว่าเป็นคำหยุด โดยแสดงผลลัพธ์ที่ได้ไว้ในตารางที่ 29

0800น 0นทาง 0นทางช่อง facebook live liveเรื่อง liveส liveสด news1 official ookcom thailand เคราะห์ เข้านี้ เซียร์ เดียว เดือด เทีย เทียว เปิดใจ เพราะ เพื่อ เมือง เริ่ม เรียน เรือ เรื่อง เรื่องเล่า เล่าเรื่อง เวลา1 เวลา2 เวลา20 เสาร์ เสียง เสียชีวิต เหลือ แลนด์ ได้ในรายการ ได้ทาง ได้ที่ การเมือง การณ์ กำลัง ชาว ชาวเด ชาวเทีย ชาวเรื่องเล่า ชาวเล่าเรื่อง ชาวส ชาวสาร ชาวสารเพิ่มเติม ครอบครั ครึ่ง ความ ความส คินนี้ งชาวส งช่อง จันท์ ชีวิต ตำรวจ ติดตาม ติดตามเรื่อง ติดตามได้ที่ ติดตามร ติดตามรับชม ติดตามราย ติดตามรายการ ติดตามรายการย้อนหลัง ติดตามรายการ ย้อนหลังได้ทาง ติดตามรายการย้อนหลังได้ทางw ถ่ายทอดสด ทั่วไทย ทางช่อง ที่จะ ที่นี้ ทุกวัน ทุกวันจันทร์ ทุกวันจันทร์- นเป็น นข่าว นข่าวส นทางช่อง นนี้ นประจำวัน นหลัง นอย่าง บันเทิง ประเด็น ประเทศ ประจำ ประจำวัน พบกับ พร้อม พหุสบัติ พ่อแม่ พูดคุย ภาพยนตร์ ยชีวิต ย้อนหลัง ย้อนหลังได้ท ร์ที่ รย้อนหลัง รับชม รับชม ย้อนหลัง รายการ รายการเรื่อง รายการย้อนหลัง รื่อง วันเสาร์ วันจันทร์ วันที่ วันที่2 วันนี้ วันพุธ วันอังคาร วันอังคารที่ สามารถ หน้าจอ หน้าที่ หนึ่ง หนุ่ม หมายเลข หมายเลข2 อนหล อย่าง อย่าง ออนไลน์ อังคาร อาทิตย์ ันที่ านการ

ตารางที่ 29 ตารางแสดงคำหยุดทั้งหมด 132 คำ ที่ถูกร่างขึ้นโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน โดยใช้ข้อมูลโพสต์ตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562

จากคำหยุดทั้งหมด 132 คำ พบว่าอาสาสมัครทั้ง 5 คน ให้ความเห็นตรงกันทั้งหมด 131 คำ จะมีแค่คำว่า “การเมือง” เท่านั้น ที่พบว่ามีเสียง 4 ใน 5 ให้ความเห็นว่าเป็นคำที่เป็นกระแส โดยอาสาสมัครคนที่บอกว่าคำนี้เป็นคำหยุด ให้เหตุผลว่า คำดังกล่าวไม่ได้ระบุชัดว่าเป็นกระแสเกี่ยวกับการเมืองด้านใด อีกทั้งข่าวการเมืองก็มีอยู่เสมอ เหมือนข่าวกีฬา เพียงแต่ว่าประเทศไทยไม่ได้พูดถึงการเมืองมานานจนคำนี้อาจมองว่าเป็นกระแสในช่วงนี้ก็ไม่ได้

ผู้วิจัยได้เห็นถึงประเด็นดังกล่าว จึงตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ โดยใช้ช่วงข้อมูลอ้างอิงย้อนหลังที่ปลอดภัยที่สุด คือช่วง 60 วัน ถึง 120 วัน ซึ่งเป็นช่วงที่ลดโอกาสเจอคำที่เป็นกระแสที่เกิดขึ้นยาวนาน หรือคำที่เป็นกระแสแต่หมดกระแสไปแล้ว แต่กลับมาเป็นกระแสใหม่อีกครั้ง โดยแสดงผลลัพธ์ที่ได้ไว้ในตารางที่ 30

0นทาง | 0นทางช่อง | live | liveเรื่อง | liveส | news1 | official | thailand | เคราะห์ | เข้านี้ | เขียร์ | เดียว | เดือด | เที้ย | เที้ยว | เปิดใจ | เพราะ | เพื่อ | เมือง | เริ่ม | เรียน | เรื่อง | เรื่องเล่า | เล่าเรื่อง | เวลา1 | เวลา2 | เวลา20 | เสาร์ | เสียง | เสียชีวิต | เหลือ | ได้ในรายการ | ได้ทาง | ได้ที่ | การณ์ | กำลัง | ข่าเว | ข่าวเด | ข่าวเที้ย | ข่าวเรื่องเล่า | ข่าวเล่าเรื่อง | ข่าวส | ข่าวสาร | ครั้ง | ความ | คินนี้ | งข่าวส | งช่อง | จันทร์ | ชีวิต | ตำรวจ | ติดตาม | ติดตามได้ที่ | ติดตามรับชม | ติดตามราย | ติดตามรายการ | ติดตามรายการย้อนหลัง | ติดตามรายการย้อนหลังได้ทาง | ถ่ายทอดสด | ทั่วไทย | ทางช่อง | ที่นี้ | ทุกวัน | ทุกวันจันทร์ | ทุกวันจันทร์- | นเป็น | นข่าว | นข่าวส | | นนี้ | นประจำวัน | นหลัง | นอย่าง | บันเทิง | ประจำวัน | พบกับ | พร้อม | พุทศบดี | พ่อแม่ | พุดคุย | ภาพยนตร์ | ยชีวิต | ย้อนหลัง | รับชม | รายการ | รายการย้อนหลัง | รื่อง | วันเสาร์ | วัน | จันทร์ | วันที่ | วันที่2 | วันนี้ | วันพุธ | หน้าจอ | หน้าที่ | หนึ่ง | หนุ่ม | หมายเลข | อนล | อย่าง | อังคาร | อาทิตย์ | ันที่ | านการ

ตารางที่ 30 ตารางแสดงคำหยุดทั้งหมด 103 คำ ที่ถูกสร้างขึ้นโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน โดยใช้ข้อมูลโพสต์ตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562

0800น | facebook | liveสด | ookcom | เรือ | แลนด์ | การเมือง | ข่าวสารเพิ่มเติม | ครอบครัว | ความส | ติดตามเรื่อง | ติดตามร | ติดตามรายการย้อนหลังได้ทางw | ที่จะ | นทางช่อง | ประเด็น | ประเทศ | ประจำ | ย้อนหลังได้ท | ร์ที่ | รย้อนหลัง | รับชมย้อนหลัง | รายการเรื่อง | วันอังคาร | วัน | อังคารที่ | สามารถ | หมายเลข2 | อย่างไม่ | ออนไลน์ |

ตารางที่ 31 ตารางแสดงข้อมูลคำหยุดที่หายไปทั้งหมด 29 คำ เมื่อใช้ข้อมูลอ้างอิงย้อนหลัง ช่วง 60 วัน ถึง 120 วัน แทนช่วง 30 วัน ถึง 180 วัน

จากตารางที่ 30 ไม่พบคำว่า “การเมือง” แล้ว แต่ก็มีคำอื่นที่หายไปรวมทั้ง 29 คำ ดังตารางที่ 31 ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า หากเราไม่มีข้อจำกัดเรื่องข้อมูลโพสต์ที่สามารถเก็บได้จากเพจเฟซบุ๊ก เราน่าจะมีข้อมูลโพสต์ที่เพียงพอทำให้ คำหยุดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คำว่า “การเมือง” มีโอกาสถูกตรวจพบมากขึ้น

การเพิ่มกฎของคำหยุด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดคำสำคัญ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลของคำสำคัญที่เป็นกระแส และพบว่ายังมีข้อมูลส่วนหนึ่ง มีการปรากฏคำหยุดที่เกี่ยวข้องกับเดือน เช่น “มีนาคม” “มีนาคม2562” “มีค62” เป็นต้น ซึ่งฐานข้อมูลคำหยุดที่เราสกัดมาได้ นั้น โดยการใช้ข้อมูลอ้างอิงย้อนหลังเป็นหน่วยเดือน ไม่สามารถสกัดคำหยุดเหล่านี้ได้ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการเพิ่มกฎ เพื่อสกัดคำหยุดเหล่านี้ ออกมาด้วย โดยจะมีการนำคำสำคัญที่เป็นกระแส ที่ภายในข้อความประกอบด้วยชื่อเดือนออก เพื่อให้เหลือแค่กระแสหลักที่เกิดขึ้นจริง

การวัดความถูกต้องของคำสำคัญที่เป็นกระแส

ในการวัดความถูกต้องของคำสำคัญที่เป็นกระแส นั้น ในงานวิจัยนี้ ได้ใช้อาสาสมัครที่ผู้ติดตามข่าวสารสังคมไทยจำนวน 5 คน มาร่วมกันโหวตเสียงข้างมาก ของคำสำคัญที่เป็นกระแสที่ระบบสกัดมาได้ทั้งหมด โดยหากวันไหนไม่มีคำสำคัญที่ระบบสกัดมาได้เลย ก็จะไม่ถูกแสดงให้อาสาสมัครเห็น โดยข้อมูลที่นำมาวัดความถูกต้องนั้น ใช้ฐานข้อมูลคำหยุดที่อ้างอิงช่วงข้อมูลอ้างอิงย้อนหลังตั้งแต่ 30 วัน ถึง 180 วัน เนื่องจากสามารถสกัดคำหยุดได้มากที่สุด โดยมีหลักการว่า คำใดที่สื่อถึงเรื่องราวที่เป็นกระแสในช่วง 1 มกราคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562 ถือว่าเป็นคำที่เป็นกระแส โดยหากคำดังกล่าวมีส่วนผสมของคำหยุด ให้เลือกยืนยันคำที่เป็นกระแสแค่บางส่วนของคำได้ โดยแสดงผลลัพธ์ที่ได้ไว้ในตารางที่ 32 และ 33

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-27	เลือก จัดตั้งรัฐบาลเรื่อง รัฐบาล รายการเล เลือกตั้ง ตั้งรัฐบาล เพื่อไทย เลือกตั้ง62 จัดตั้งรัฐบาล การเล ติดตามข่าวสาร การเลือกตั้ง62 การเลือกตั้งเลือกตั้ง ประชา การเลือกตั้ง หมายเ
2019-03-26	เลือก เลือกตั้ง เลือกตั้ง62เลือกตั้ง เพื่อไทย เลือกตั้ง62 คะแนน เลือกตั้งเรื่อง เลือกตั้ง62เลือกตั้ง62 คะแนนเสียง ประชา งประชา รเลือกตั้ง คะแนนเลือกตั้ง
2019-03-25	เลือกตั้ง62thailandelection2019 คะแนนเลือกตั้ง62 election62thailandelection2019 เลือกตั้งเรื่อง นับคะแนน นับคะแนนเลือกตั้ง เลือกตั้ง62 คะแนน คะแนนเสียง ประชา การเลือกตั้ง งประชา เลือกตั้ง62เลือกตั้ง62thailandelection2019 เลือกตั้ง62thai ทางการ election นเลือกตั้ง62 คะแนนเลือกตั้ง thailandelection2019 เลือกตั้ง การเลือกตั้ง62 เลือกตั้ง62เรื่อง เสียงประชา รเลือกตั้ง

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-24	เลือก เกาะติด สิทธิ เลือกตั้ง เพื่อไทย เลือกตั้ง62 สิทธิเลือกตั้ง สิทธิ เลือกตั้ง62เรื่อง เลือกตั้ง62เลือกตั้ง62 ประชา
2019-03-23	เลือก เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 ประชา รเลือกตั้ง
2019-03-22	เลือก สิทธิ เลือกตั้ง เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 ประชา
2019-03-21	แลนด์ทางช่อง แลนด์วันนี้ เชียง นรายการ สิทธิ ติดตามเพิ่มเติมได้ที่ เป็นก ครั้งข่าวส รับชมผ่านช่องท ฐนาจร ประชาชน เลือกตั้ง62 liveข รับชมย้อนหลังได้ทางw มหมาย รับชมผ่าน เรื่องเล่าเช้านี้ liveคุยกับ twitter เป็นเ ออนไลน์wwwfacebookcom/ ได้ที่นี่ รับชมได้ทาง newsupdate เรื่องเล่าเช้านี้เลือกตั้ง62เรื่องเล่าเช้านี้เลือกตั้ง62 งประเด็น ต้อมม เมื่อ หมายเ ได้ในเรื่องเล่าเช้านี้ liveค มหมายเลข2 ทุกทิศทั่วไทย อย่างไรก็ตาม เลือกตั้ง ช่องท เพิ่ม งประเทศ เรื่องเล่าเช้านี้เลือกตั้ง62 facebookเดียว ข่าว liveคุย liveสรุปข่าวเด่นประเด็น งเรื่อง
2019-03-20	สรุปข่าวเด่นประเด็น ความเคลื่อนไหว นรายการ ไปตามชมกัน รับชมผ่านช่องท ารเพื่อ เลือกตั้ง62 รับชมกัน เหนือ liveข รับชมย้อนหลังได้ทางw พูดคุยในประเด็น 0800นทางช่อง มหมาย ประชา รับชมผ่าน เรื่องเล่าเช้านี้ twitter ได้ที่นี่เรื่องเล่าเช้านี้ ายได้ รับชมได้ทาง liveเที่ยงข่าว facebooktwitterofficial เลือกตั้ง ิพากษ์ newsupdate จ้าา ได้ในเรื่องเล่าเช้านี้ หมายเ เลือก มหมายเลข2 ติดตามข่าวสาร เล่าเ รวตวรรษินทร์ ดประเทศไทย เลือกตั้ง ช่องท ไปตาม งเรื่อง
2019-03-19	liveค ติดตามข่าวสาร เลือกตั้ง facebooktwitterofficial เลือกตั้ง62 เที่ยงข่าว พูดคุยในประเด็น รับชมย้อนหลังได้ทางw liveข ประชา newsupdate twitter
2019-03-18	เลือก เลือกตั้ง
2019-03-17	เลือกตั้ง
2019-03-16	เลือกตั้ง
2019-03-15	เลือก เลือกตั้ง
2019-03-14	เลือกตั้ง62 เลือกตั้ง
2019-03-12	เป็นเ ติดตามข่าวสาร เลือกตั้ง วันนี้พบกับ นที่1 newsupdate เข้านี้ทางช่อง ที่นี้เรื่อง

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-10	เสาร์อาทิตย์
2019-03-09	เสาร์อาทิตย์ มเวลา
2019-03-08	newsupdate ไทยรักษาชาติ
2019-03-03	เสาร์อาทิตย์
2019-02-14	วาฬ
2019-02-07	ประจำวันพ
2019-02-01	พร้อม
2018-12-31	ปีใหม่
2018-12-28	ข่าวเช้า
2018-12-27	วันที่2 สรุปรายเด่นประ ข่าวเช้า ปีใหม่ ที่นี่
2018-12-26	สรุปรายเด่นประ
2018-12-25	วันที่2
2018-12-19	ได้ที่เรื่องเล่า
2018-12-18	ได้ที่เรื่องเล่า
2018-12-14	ชมกัน ได้ใน
2018-12-13	ได้ใน
2018-12-07	ได้ใน
2018-09-28	รายการเพื่อ เพื่อติดตาม
2018-09-27	หมายเลข3 เพื่อติดตาม แคมป์ คู่กับ
2018-09-26	ข่าว
2018-09-24	ข่าวเพิ่มเติมได้ที่
2018-09-22	งความ ออกจาก
2018-09-11	มข่าว
2018-09-07	แอปพลิเคชัน ย้อนหลังได้ที่ติดตามข่าว มได้ที่นี่ เพื่อติดตาม นช่อง
2018-09-06	Newsupdate
2018-08-29	ย้อนหลังได้ทาง
2018-06-28	ถ้าหลวงหมูป่า13ชีวิต หมูป่าติดถ้ำ 13ชีวิตถ้ำหลวง ในถ้ำขุนน้ำนางนอนถ้ำหลวง ทีมหมูป่า ถ้ำหลวงข ติดถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน 13ชีวิตทีมหมูป่า ค้นหา เกาะติดปฏิบัติการค้นหาทีมหมูป่า ค้นหา13ชีวิต เชียงราย ถ้ำหลวงขุนน้ำนาง

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
	นอน ติดถ้ำหลวง ค้นหา13ชีวิตติดถ้ำหลวง ในถ้ำหลวง ทีมหมูป่าถ้ำหลวง นถ้ำหลวง ถ้ำหลวงเรื่อง หน่วยซีล 13ชีวิต เกาะติด 13ชีวิตติดถ้ำหลวงเรื่อง ถ้ำหลวง ช่วยเหลือ 13ชีวิตติดถ้ำหลวง ในถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน หมูป่า เจ้าหน้าที่
2018-06-27	ในถ้ำ ถ้ำหลวง เกาะติด การค้นหา ในถ้ำหลวง ค้นหา 13ชีวิตติดถ้ำหลวง ปฏิบัติ 13ชีวิต
2018-06-26	ระดับ พร้อมก กับข่าวส หน่วย ค้นหา นิวส์ กำลังใจ เชียงราย ฟุตบอล กับข่าวเ าแล้ว หน่วยซีล ยังมี เลื่อน 13ชีวิต ถ้ำหลวง งข่าวเล่าเรื่อง งข่าว เจ้าหน้าที่ วาม
2018-06-25	พิเศษ หั่นศพ ฟุตบอล พิเศษวันนี้ ฆ่าหั่นศพ cup20
2018-06-20	ประหาร
2018-06-12	เรื่องเ
2018-05-16	ย้อนหลังได้
2018-05-11	ได้เลย
2018-03-27	รายการ
2018-03-23	อร่อย ชิงเกิ รถทัวร์ channel
2018-03-22	ชมย้อนหลัง บุพเพสันนิวาส 0ล้าน จังหวัด channel /live
2018-03-21	รายการย้อนหลังได้ที่
2018-03-18	/live
2018-03-08	ห้ามพลาด
2018-02-20	ย้อนหลังได้ทาง
2018-02-10	ได้ทางw
2018-02-04	ย้อนหลังได้ที่นี้
2018-01-28	ย้อนหลังได้ที่นี้

ตารางที่ 32 ตารางแสดงข้อมูลคำสำคัญที่เป็นกระแส โดยใช้เสียงข้างมากจากอาสาสมัครทั้ง 5 คน โดยหากคำใดเป็นกระแสที่มีเสียงโหวตเกินครึ่งจะมีสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) บ่งบอกอยู่

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-27	เลือก จัดตั้งรัฐบาล เรื่อง รัฐบาล เลือกตั้ง ตั้งรัฐบาล เพื่อไทย เลือกตั้ง62 จัดตั้งรัฐบาล ติดตามข่าวสารการเลือกตั้ง62 การเลือกตั้งเลือกตั้ง พรรค การเลือกตั้ง
2019-03-26	เลือก เลือกตั้ง เลือกตั้ง62เลือกตั้ง เพื่อไทย เลือกตั้ง62 คะแนน เลือกตั้ง เรื่อง เลือกตั้ง62เลือกตั้ง62 คะแนนเสียง พรรค งพรรค รเลือกตั้ง คะแนนเลือกตั้ง
2019-03-25	เลือกตั้ง62thailandelection2019 คะแนนเลือกตั้ง62 election62thailand election2019 เลือกตั้ง เรื่อง นับคะแนน นับคะแนนเลือกตั้ง เลือกตั้ง62 คะแนน คะแนนเสียง พรรค การเลือกตั้ง งพรรค เลือกตั้ง62เลือกตั้ง62thailandelection2019 เลือกตั้ง62thai election นเลือกตั้ง62 คะแนนเลือกตั้ง thailandelection2019 เลือกตั้ง การเลือกตั้ง62 เลือกตั้ง62เรื่อง เสียงพรรค รเลือกตั้ง
2019-03-24	เลือก สิทธิ เลือกตั้ง เพื่อไทย เลือกตั้ง62 สิทธิเลือกตั้ง สิทธิ เลือกตั้ง62 เรื่อง เลือกตั้ง62เลือกตั้ง62 พรรค
2019-03-23	เลือก เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 พรรค รเลือกตั้ง
2019-03-22	เลือก สิทธิ เลือกตั้ง เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 พรรค
2019-03-21	สิทธิ ธนาธร ประชาชน เลือกตั้ง62 เรื่องเล่าเช้านี้เลือกตั้ง62เรื่องเล่าเช้านี้เลือกตั้ง62 เลือกตั้ง เรื่องเล่าเช้านี้เลือกตั้ง62
2019-03-20	เลือกตั้ง62 รตอวัชรินทร์ เลือกตั้ง
2019-03-19	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62
2019-03-18	เลือก เลือกตั้ง
2019-03-17	เลือกตั้ง
2019-03-16	เลือกตั้ง
2019-03-15	เลือก เลือกตั้ง
2019-03-14	เลือกตั้ง62 เลือกตั้ง
2019-03-12	เลือกตั้ง
2019-03-08	ไทยรักษาชาติ
2018-12-31	ปีใหม่
2018-12-27	ปีใหม่

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2018-06-28	ถ้าหลวงหมูป่า13ชีวิต หมูป่าติดถ้ำ 13ชีวิตถ้าหลวง ในถ้ำขุนน้ำนางนอนถ้าหลวง ทีมหมูป่า ถ้าหลวงข ติดถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน 13ชีวิตทีมหมูป่า ค้นหา เกาะติดปฏิบัติการค้นหาทีมหมูป่า ค้นหา13ชีวิต เชียงราย ถ้าหลวงขุนน้ำนางนอน ติดถ้ำหลวง ค้นหา13ชีวิตติดถ้ำหลวง ในถ้ำหลวง ทีมหมูป่าถ้าหลวง นถ้ำหลวง ถ้ำหลวงเรื่อง หน่วยซีล 13ชีวิต 13ชีวิตติดถ้ำหลวงเรื่อง ถ้ำหลวง ช่วยเหลือ 13ชีวิตติดถ้ำหลวง ในถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน หมูป่า เจ้าหน้าที่
2018-06-27	ในถ้ำ ถ้ำหลวง การค้นหา ในถ้ำหลวง ค้นหา 13ชีวิตติดถ้ำหลวง 13ชีวิต
2018-06-26	ค้นหา กำลังใจ เชียงราย ฟุตบอล หน่วยซีล 13ชีวิต ถ้ำหลวง เจ้าหน้าที่
2018-06-25	หั่นศพ ฟุตบอล ฆ่าหั่นศพ cup20
2018-06-20	ประหาร
2018-03-22	บุพเพสันนิวาส

ตารางที่ 33 ตารางสรุปคำสำคัญที่เป็นกระแส โดยสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) หมายถึง คำที่มีเสียงโหวต ตั้งแต่ 3 จาก 5 เสียง และสีเขียว (ตัวเอียง) หมายถึง คำที่มีเสียงโหวต 2 จาก 5 เสียง ที่เป็นคำกำกวม

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า ยังคงมีคำหยุดหลงเหลืออยู่จำนวนหนึ่ง โดยคำหยุดเหล่านั้น จะปรากฏชัด ในวันที่ไม่มีกระแสเกิดขึ้น ซึ่งหากเรามีข้อมูลโพสต์เพิ่มมากขึ้น ก็อาจจะกรองคำหยุด เหล่านี้ออกไปได้ อีกทั้งยังพบคำหยุดติดอยู่กับคำสำคัญที่เป็นกระแส ซึ่งเป็นเรื่องยากในการกรองออก เนื่องจากการพบคำในลักษณะดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าคำหยุดเหล่านั้น มักปรากฏติดกับคำที่เป็น กระแส ซึ่งบางครั้งคำเหล่านั้นอาจจะเป็นส่วนหนึ่งของกระแสที่เกิดขึ้น

อีกทั้ง เมื่อเราวิเคราะห์คำที่มีเสียงโหวตเกือบครึ่งหนึ่ง จะพบว่าคำเหล่านั้นมีลักษณะเป็นคำ หยุดโดด ๆ ที่หากปรากฏอยู่ในวันอื่น จะไม่เกี่ยวข้องกับคำที่เป็นกระแส แต่หากปรากฏในสถานการณ์ ที่มีกระแสที่เกี่ยวข้องกับคำเหล่านี้ คำเหล่านี้จะช่วยขยายเรื่องราวของกระแสให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น อย่างเช่นคำว่า “เลือก” “รัฐบาล” “ประชาชน” และ “คะแนน” ซึ่งช่วยขยายความการเลือกตั้งที่ เกิดขึ้นได้ ว่าเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งรัฐบาล โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งคือประชาชน อีกทั้งวันดังกล่าวอาจ เป็นวันนับคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น หรืออย่างคำว่า “ค้นหา” “ช่วยเหลือ” “กำลังใจ” และ “เจ้าหน้าที่” ซึ่งดูเป็นคำหยุดโดด ๆ แต่เมื่อประกอบกับกระแสถ้ำหลวงที่เกิดขึ้น สามารถขยาย เรื่องราวในวันนั้นได้ ว่ามีการค้นหาและช่วยเหลือผู้รอดชีวิตที่ติดถ้ำหลวง และมีการส่งกำลังใจไปให้ ผู้ประสบภัย และอาจมีข่าวที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน เป็นต้น

การเปรียบเทียบผลเมื่อใช้วิธี TF-IDF ด้วยเครื่องตัดคำ deepcut แทนวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร

เนื่องจากงานวิจัยนี้ได้เสนอวิธีการที่ใช้ในการสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแส โดยวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรแทนเครื่องมือตัดคำ เนื่องจากข้อจำกัดด้านข้อมูลฝึกสอน หากใช้เครื่องมือตัดคำที่ใช้การเรียนรู้ของเครื่อง หรือขาดคลังคำศัพท์บนสื่อสังคมออนไลน์ หากใช้เครื่องมือตัดคำแบบพจนานุกรม โดยเมื่อทดลองใช้เครื่องมือตัดคำ deepcut ที่เป็นเครื่องมือที่ใช้ข้อมูลฝึกสอน จากคลังข้อมูลภาษา BEST2009 ซึ่งไม่มีข้อมูลฝึกสอนเกี่ยวกับข้อความบนสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก พบว่าไม่สามารถแบ่งข้อความที่ไม่ใช่ข้อความมาตรฐานออกจากกันได้

โดยเพื่อเป็นการเปรียบเทียบ วิธีที่งานวิจัยนี้ได้คิดค้นขึ้น กับวิธีดั้งเดิม ว่ามีประสิทธิภาพแตกต่างกันอย่างไร ในงานวิจัยนี้จึงได้นำเครื่องมือตัดคำ deepcut มาใช้คู่กับวิธีการสกัดคำสำคัญอย่าง TF-IDF เพื่อให้ได้คำสำคัญของแต่ละเพจในแต่ละวันออกมา หลังจากได้คำสำคัญดังกล่าว เราก็ทำการคัดเลือกคำสำคัญนั้นในลักษณะเดียวกันกับงานวิจัยนี้ โดยการหาค่า DF ของแต่ละคำสำคัญจากจำนวนเพจข่าว เพื่อใช้ในการแบ่งกลุ่มแบบเคมีน และวิธีข้อคอกมาคัดเลือกคำสำคัญที่เป็นกระแสของวันนั้นออกมา และนำมาสร้างฐานข้อมูลคำหยุด เพื่อจำแนกคำสำคัญที่เป็นกระแสออกมา

ในการใช้ค่า TF-IDF โดยที่เราต้องการคำสำคัญที่มีจำนวนคำมากกว่า 1 คำ สามารถทำได้ โดยการหาค่า TF-IDF บนแกรมของคำแทน ซึ่งโดยทั่วไปคำสำคัญที่เป็นกระแส มักมีความยาวตั้งแต่ 1 คำ จนถึง 3 คำ ในงานวิจัยนี้จึงทำการตัดคำโดยใช้เครื่องมือ deepcut แล้วจึงนำคำที่ตัดออกมานั้นไปผ่านกระบวนการเอ็นแกรมแบบตัวอักษร เพื่อให้ได้ ยูนิแกรม ไบแกรม และไตรแกรม แล้วจึงนำแกรมทั้ง 3 ชนิดไปหาค่า TF-IDF เพื่อจำแนกแกรมที่มีความสำคัญออกมา

การทดลองปรับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลคำหยุดเมื่อใช้วิธี TF-IDF

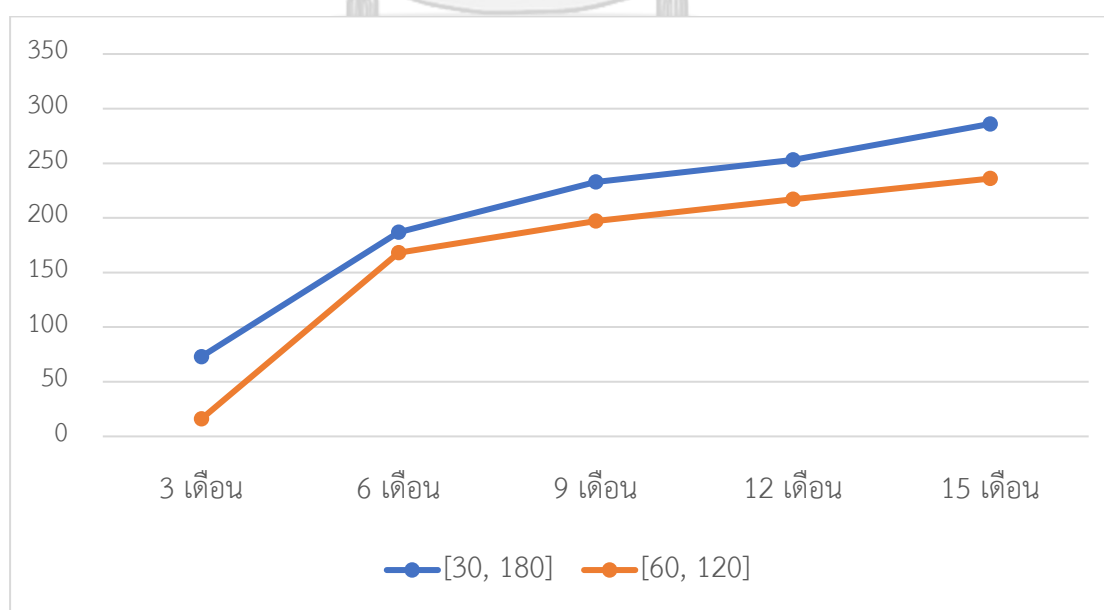
จากความรู้ที่เราเคยทดลองกับวิธีอย่างเอ็นแกรมแบบตัวอักษรไปแล้วนั้น พบว่าช่วงข้อมูลอ้างอิงที่เหมาะสมที่สุดคือ วันย้อนหลังตั้งแต่ 60 วัน จนถึง 120 วัน แต่หากเราต้องการปริมาณคำหยุดที่เพิ่มมากขึ้น โดยยอมให้มีโอกาสเจอคำที่เป็นกระแสที่นานกว่า 1 เดือน หรือกลับเกิดซ้ำได้นั้น เราสามารถใช้ช่วงวันย้อนหลังตั้งแต่ 30 วัน จนถึง 180 วัน ได้ และเพื่อยืนยันว่าเราสามารถนำช่วงดังกล่าว มาใช้กับวิธีอย่าง TF-IDF ได้ ในงานวิจัยนี้จึงได้มีการเปรียบเทียบทั้งช่วงข้อมูลอ้างอิงทั้ง 2 ช่วงนี้อีกครั้ง และนำมากรองคำหยุดออกเพื่อหาคำสำคัญที่เป็นกระแส โดยมีการใช้กฎคำหยุดที่เกี่ยวข้องกับเดือนเพิ่มเติม และสกัดกระแสที่เกิดขึ้นมาแล้วมากกว่า 1 วัน เหมือนอย่างวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร โดยแสดงผลที่ไว้ในตารางที่ 34 และ 35

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	286 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	253 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	233 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	187 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	73 คำ

ตารางที่ 34 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF ตามจำนวนเดือน
เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	236 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	217 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	197 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	168 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	16 คำ

ตารางที่ 35 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF ตามจำนวนเดือน
เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน

รูปภาพที่ 27 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF กับจำนวนเดือนที่ใช้ใน
การสร้างฐานข้อมูลคำหยุด โดยแต่ละเส้นกราฟ แทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า

เมื่อนำข้อมูลจากตารางที่ 34 ถึง 35 มาแสดงเป็นกราฟดังรูปภาพที่ 27 พบว่า ลักษณะกราฟของปริมาณคำหยุดโดยใช้วิธี TF-IDF มีลักษณะเดียวกับวิธีอย่างเอ็นแกรมแบบตัวอักษร แต่ปริมาณคำหยุดที่พบมีเยอะกว่ามาก เนื่องจากเรามีการใช้ทั้ง ยูนิแกรม ไบแกรม และไตรแกรม จึงทำให้ปริมาณคำที่ได้มีมากกว่าวิธีอย่างเอ็นแกรมแบบตัวอักษร ซึ่งแสดงว่าเราสามารถใช่วงอ้างอิงดังกล่าวเหมือนวิธีอย่างเอ็นแกรมแบบตัวอักษรได้ โดยเพื่อให้เห็นภาพฐานข้อมูลของคำหยุด โดยใช้วิธี TF-IDF ผู้วิจัยจึงเลือกช่วงอ้างอิงย้อนหลัง 30 วัน จนถึง 180 วัน ของข้อมูล 15 เดือน จำนวน 286 คำ มาแสดงในตารางที่ 36

1		2		3		4		5		7		10		13		14		18		19		20		21		23		25		26		27		28		30		31		61																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
2018		2561		2562		-		live		เกม		เขา		เข้า		เจอ		เจ้าของ		เจาะ		เข้า		เข้า		นี้		เชียร์		เด็ก		เด็ด		เดิน		เดียว		เต็ม		เตรียม		เท่า		เป็น		เปิด		เปิดใจ		เผย		เพลง		เพื่อ		เมื่อ		เรา		เริ่ม		เรื่อง		เลข		เลย		เลย		นะ		เล่า		เลือก		เวลา		เสาร์		เสีย		เสียง		เห็น		แข่งขัน		แต่		แบบ		แบบ		นี้		แฟน		แรก		แล้ว		และ		แสน		โดน		โดย		โรง		โลก		ใคร		ใช้		ใต		ใน		ให้		ใหญ่		ใหม่		ได้		ได้		ทาง		ได้		ที่		ไทย		ไป		ไม่		ไม่ได้		ไม่มี		ไหน		ก็		กด		กลับ		กลาง		กว่า		ก่อน		กัน		กัน		ได้		กับ		การ		กำลัง		ใจ		ให้		ขนาด		ขอ		ของ		ข่าว		ขึ้น		คน		ครั้ง		ครั้ง		แรก		ที่		คลิป		ความ		คะ		คะ		คำ		คิด		คั้น		คั้น		นี้		คือ		คุณ		คู่		ฆ่า		ง		งาน		จริง		จะ		จัด		จันทร์		จันทร์		ที่		จับ		จาก		เงิน		ฉก		ชน		ชม		ชม		ได้		ชม		ย้อนหลัง		ชวน		ช่วย		ช่อง		ชาว		ชิง		ชีวิต		ชื่อ		ญี่ปุ่น		ด้วย		ตั้ง		ดี		ดี		ๆ		ดู		ต่อ		ต้อง		ตอน		ตัว		ตาม		ตาย		ตำรวจ		ติด		ติดตาม		ถึง		ถูก		ทั้ง		ทาง		ทำ		ทำ		ให้		ที่		ที่		1		ที่		20		ที่		จะ		ที่		นี้		ทีม		ที่สุด		ทุก		ทุก		วัน		น		นะ		นะ		คะ		นัก		นำ		นาย		นายก		นายก		ๆ		นำ		น้ำ		นี้		นี้		นี้		เวลา		บน		บันเทิง		บ้าน		ประจำ		ประจำ		วัน		ประจำ		วัน		จันทร์		ประจำ		วัน		พฤหัสบดี		ประจำ		วัน		ศุกร์		ปี		ปี		ผ่าน		ผู้		พบ		พร้อม		พฤหัสบดี		พฤหัสบดี		ที่		พลาด		พ่อ		พา		พิเศษ		พิธี		ที่		พุทธ		ฟัง		ภัย		มา		มาก		มี		ยอด		ย้อนหลัง		ย้อนหลัง		ได้		ยัง		ยิง		รถ		รวม		ร่วม		ร้อง		รอบ		รัก		รับ		รับ		ชม		รายการ		รุ่น		รู้		ลง		ละคร		ล้าน		ลูก		วัน		วัน		จันทร์		วัน		จันทร์		ที่		วัน		ที่		วัน		พฤหัสบดี		วัน		พฤหัสบดี		ที่		วัน		พุธ		วัน		ศุกร์		วัน		ศุกร์		ที่		วัน		อังคาร		วัน		อาทิตย์		ว่า		ศุกร์		ศุกร์		ที่		ส่ง		สด		สด		ๆ		สนุก		สอบ		สัก		สามารถ		สามารถ		รับ		สาว		สำหรับ		สี		สุข		สุด		หน้า		หนุ่ม		หมายเลข		หรือ		หลัง		หา		ห้าม		ห้าม		พลาด		อย่า		อย่าง		อยู่		ออก		ออนไลน์		อะไร		อากาศ		อาทิตย์		อีก		ๆ		ๆ		ๆ		ได้		ๆ		ที่	

ตารางที่ 36 ตารางแสดงคำหยุดทั้งหมด 286 คำ โดยใช้วิธี TF-IDF ที่ถูกสร้างขึ้นโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน โดยใช้ข้อมูลโพสต์ตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562

จากตารางแสดงคำหยุดทั้งหมด 286 คำ พบว่ามีคำหยุดบางคำ มีลักษณะเป็นคำสำคัญที่เป็นกระแสที่กลับมาเกิดขึ้นใหม่อีกครั้ง เช่นคำว่า “จีน” “ญี่ปุ่น” หรือ “นายก” เป็นต้น แต่โดยข้อมูลโดยส่วนมากยังคงเป็นข้อมูลที่ไม่มีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกระแสแต่อย่างใด แต่เนื่องด้วยปริมาณคำหยุดที่ได้นั้นมากกว่าการใช้ช่วงอ้างอิงย้อนหลัง 60 วัน จนถึง 120 วัน ถึง 50 คำ งานวิจัยนี้จึงเลือกใช้ฐานข้อมูลคำหยุดนี้ในการสกัดคำสำคัญ โดยมีผลลัพธ์ที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 37

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-27	เลือกตั้ง
2019-03-26	เลือกตั้ง
2019-03-25	ผล ทั่วไทย ครอบครัว คะแนน 62 เลือกตั้ง
2019-03-24	เลือกตั้ง 62 เขต เลือกตั้ง 62
2019-03-23	เลือกตั้ง
2019-03-22	เลือกตั้ง 62 62
2019-03-21	เลือกตั้ง
2019-03-18	เลือกตั้ง
2019-03-15	15
2019-03-14	เลือกตั้ง
2019-03-11	62
2019-02-04	ต้อนรับ
2018-12-04	live สด
2018-09-26	29
2018-09-22	เอง
2018-09-21	ภาพยนตร์ เพิ่มเติม
2018-08-27	ทาง ช่อง
2018-08-24	ทาง ช่อง
2018-06-28	ทีม หมู ค้นหา 13 ถ้าหลวง 13 ชีวิต ป่า ถ้า บอล หมู หมู ป่า ทีม หมู ป่า รอด ค้นหา
2018-06-27	13 ชีวิต ค้นหา
2018-06-26	ถ้า ค้นหา
2018-06-25	อังคาร

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2018-06-02	นั้น
2018-03-27	สู่
2018-03-23	สุดท้าย ทัวร์ ศพ ลุ้น
2018-03-20	ข้อ ผล
2018-03-14	หรือ ไม่
2018-02-16	นทาง

ตารางที่ 37 ตารางสรุปคำสำคัญที่เป็นกระแสด้วยวิธี TF-IDF โดยสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) คือคำที่มีเสียงโหวตตั้งแต่ 3 จาก 5 เสียง และสีเขียว (ตัวเอียง) คือคำที่มีเสียงโหวต 2 จาก 5 เสียง ที่เป็นคำกำกวม

จากข้อมูลพบว่า วิธี TF-IDF โดยใช้เครื่องมือตัดคำ deepcut ให้ผลลัพธ์ใกล้เคียงกับวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร โดยจะพบว่า ข้อดีของวิธีนี้คือ ผลลัพธ์ที่ได้จะได้ออกมาเป็นคำของแกรม ซึ่งจะพบว่าแต่ละคำจะไม่มีเศษของตัวอักษรของคำข้างเคียงติดมาด้วยเหมือนวิธีอย่างเอ็นแกรมแบบตัวอักษร และแกรมความยาว 1 คำนั้น บางครั้งให้ผลลัพธ์เป็นคำหยุดที่มีความเกี่ยวข้องกับกระแส แต่เนื่องจากความยาวน้อยเกินไป หากอยู่โดด ๆ โดยไม่มีคำอื่นปรากฏด้วย ก็ไม่สามารถตีความกระแสออกมาได้ แต่เนื่องจากเราพิจารณาแกรมความยาว 1 ถึง 3 คำ เท่านั้น ทำให้เราไม่พบคำสำคัญที่ยาวกว่านี้ เช่น “ค้นหา3ชีวิตติดถ้ำหลวง” เหมือนวิธีอย่างเอ็นแกรมแบบตัวอักษร ที่เราได้มีการรวมแกรมของตัวอักษรกลับไปเป็นคำสำคัญแล้ว ทำให้ไม่มีข้อจำกัดของความยาวนั่นเอง

การทดลองปรับความยาวเริ่มต้นของแกรมเมื่อใช้วิธี TF-IDF

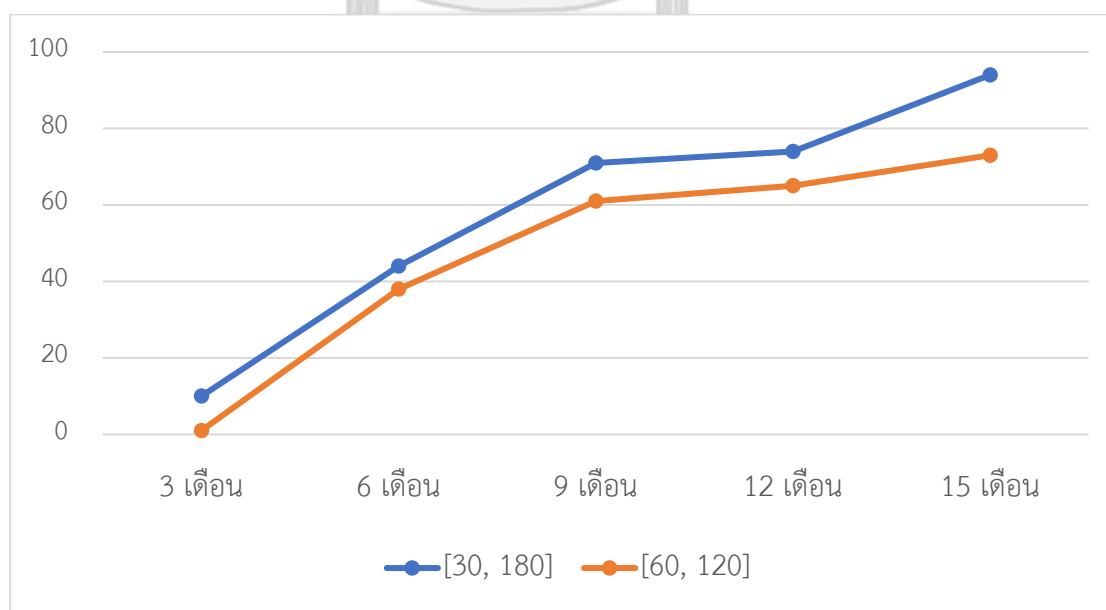
ในการทดลองนี้ เราอยากพบเห็นผลลัพธ์ว่า ถ้าหากเราไม่พิจารณา ยูนิแกรม จะส่งผลอย่างไร ต่อฐานข้อมูลคำหยุด และคำสำคัญที่เป็นกระแสที่สามารถสกัดออกมาได้ โดยในขั้นตอนของการหาค่า TF-IDF เราจะนำเพียง ไบแกรม และไตรแกรม ไปหาค่า TF-IDF และใช้วิธีการแบ่งกลุ่มแบบเคมิน และวิธีข้อศอก ในการหาคำสำคัญของแต่ละเพจในแต่ละวัน แล้วจึงนำคำสำคัญเหล่านั้น มาหาค่า DF เพื่อหาคำสำคัญโดยปรากฏขึ้นในหลายเพจ โดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มแบบเคมิน และวิธีข้อศอก แล้วจึงนำคำสำคัญที่น่าจะเป็นกระแสในแต่ละวัน มาสร้างฐานข้อมูลคำหยุด และกรองคำหยุดออก เพื่อให้ได้คำสำคัญที่เป็นกระแส โดยมีการเพิ่มประสิทธิภาพการกรองด้วยกฎของคำหยุดที่เกี่ยวข้องกับเดือน และเลือกคำที่เป็นกระแสที่เกิดมาอย่างน้อย 1 วัน โดยมีผลการทดลองแสดงไว้ในตารางที่ 38 และ 39

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	94 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	74 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	71 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	44 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	10 คำ

ตารางที่ 38 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม ตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	73 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	65 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	61 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	38 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	1 คำ

ตารางที่ 39 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม ตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน

รูปภาพที่ 28 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุดด้วยวิธี TF-IDF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม กับจำนวนเดือนที่ใช้สร้างฐานข้อมูล โดยเส้นกราฟแทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า

จากตารางที่ 38 ถึง 39 เมื่อนำมาแสดงเป็นกราฟดังรูปภาพที่ 28 พบว่า ลักษณะของกราฟมีความใกล้เคียงกับทั้งวิธี TF-IDF ที่พิจารณายูนิแกรม และวิธีอย่างเอ็นแกรมแบบตัวอักษร แต่มีปริมาณคำหุุดลดลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับวิธี TF-IDF ที่พิจารณายูนิแกรม ซึ่งเป็นเพราะการเลือกใช้แค่ ไบแกรม และไตรแกรม นั้นเป็นการกรองคำหุุดโดยใช้ลักษณะลำดับการติดกันของคำมาช่วย ทำให้แกรมที่มีความถี่สูงเท่านั้น ที่มีโอกาสที่จะมีค่า TF-IDF เยอะ โดยคำหุุดที่หลงเหลือมักเป็นคำหุุดที่มีค่าของ DF เยอะเมื่อเปรียบเทียบกับหลายเพจ แต่โดนกรองออกด้วยช่วงเวลานั้นเอง เพื่อให้เห็นภาพ จึงขอแสดงคำหุุดทั้ง 94 คำ ที่เป็นปริมาณคำหุุดที่มากที่สุด เนื่องจากใช้ช่วงอ้างอิงที่กว้างตั้งแต่ ย้อนหลัง 30 วัน จนถึง 180 วัน ไว้ในตารางที่ 40

<p>เข้า ไป เข้า นี้ เต็ม ๆ เท่า นั้น เลย นะ เสีย ชีวิต แบบ นี้ แพน ๆ ใคร จะ ใน รายการ ได้ เลย ได้ ใน ได้ ทาง ได้ ที่ ไป ด้วย ไป ด้วย กัน ไป พร้อม ไม่ได้ ไม่มี กลับ มา กัน ได้ กัน นะ การ เมือง คน ที่ ครั้ง ที่ คิน นี้ จะ เป็น จะ ทำ จะ ทำ ให้ จะ มี จันทร์ - จันทร์ ที่ ชม ได้ ชม ย้อนหลัง ชม สด ด้วย กัน ดี ๆ ดู กัน ต้อง มา ติด อยู่ ติดตาม ชม ติดตาม รายการ ถ่ายทอด สด ทาง ช่อง ทำ ให้ ทำ งาน ที่ 20 ที่ จะ ที่ นี้ ทุก คน ทุก วัน ทุก วัน เสาร์ ทุก วัน พุธ ทุก วัน อาทิตย์ นทาง ช่อง นะ คะ นายก ๆ นี้ เวลา นี้ จะ นี้ พบ นี้ พบ กับ ประจำ วัน ประจำ วัน จันทร์ ปลอดภัย ผู้ หญิง พบ กับ มา แล้ว มา ดู ย้อน หลัง ย้อนหลัง ได้ ย้อนหลัง ได้ ทาง ยัง ไร ยัง ไม่ รับ ชม ราย ได้ ลูก สาว วัน เสาร์ วัน จันทร์ วัน จันทร์ ที่ วัน ที่ วัน นี้ วัน นี้ จะ วัน นี้ พบ วัน พุธ วัน ศุกร์ วัน อังคาร วัน อาทิตย์ สด ๆ หรือ ไม่ ห้าม พลาด อย่างไร อาทิตย์ เวลา ๆ กับ ๆ ที่</p>
--

ตารางที่ 40 ตารางแสดงข้อมูลคำสำคัญที่เป็นกระแสโดยใช้วิธี TF-IDF
ด้วยฐานข้อมูลคำหุุดที่ใช้ข้อมูลอ้างอิงย้อนหลังตั้งแต่ 30 วัน จนถึง 180 วัน

จากตารางที่ 40 พบคำว่าคำส่วนใหญ่ไม่อยู่ในฐานข้อมูลคำหุุดเมื่อพิจารณาคู่กับยูนิแกรม ซึ่งอาจเป็นพบคำดังกล่าวมีความถี่ไม่มากพอ จึงถูกกรองออกไปก่อนด้วยค่า TF-IDF แต่เมื่อไม่พิจารณายูนิแกรม ทำให้มีหลายคำที่กลับมาปรากฏอีกครั้ง และยังปรากฏคำว่า “การ เมือง” ซึ่งเป็นคำหุุดที่มีความกำกวม เหมือนตอนพิจารณาคำหุุดของวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร ซึ่งเมื่อนำคำหุุดเหล่านี้ไปกรองคำสำคัญที่เป็นกระแสออกมา โดยแสดงผลลัพธ์ไว้ในตารางที่ 41

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-27	จัดตั้ง รัฐบาล ไป กับ ผล การ ไม่ เป็น live คน thailandelection 2019 ผล เลือกตั้ง เพื่อ ไทย อนาคต ใหม่ เลือกตั้ง 62

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-26	บัตรเลือกตั้ง ข่าว เต็ม ผล การ สรุป ข่าว เต็ม สรุป ข่าว พรรค อนาคต อนาคต ใหม่ เลือกตั้ง 62
2019-03-24	บัตรเลือกตั้ง เลือกตั้ง 62
2019-03-23	เลือกตั้งล่วงหน้า กัน ค่ะ ที่มี เลือกตั้ง 62
2019-03-22	ที่ 2 ข่าว เต็ม มา ทำ เลือกตั้ง 62
2019-03-21	ครั้งแรก ข่าว เต็ม เลือกตั้ง 62
2019-03-20	เลือกตั้ง 62
2019-03-18	เลือกตั้งล่วงหน้า
2019-03-14	เลือกตั้ง 62 ไป กับ
2018-12-31	ปี ใหม่
2018-12-27	2 ขวบ
2018-12-04	live สด
2018-09-27	2 คน ติดตาม ละคร
2018-08-30	กต หมายเลข
2018-06-28	ผู้ สูดหาย 13 ชีวิต ชีวิต ติด จาก ถ้ำ จาก ถ้ำหลวง ออก จาก ที่ ถ้ำหลวง 13 ชีวิต ติด สูบ น้ำ ออก จาก ถ้ำ
2018-06-27	ผู้ สูดหาย ตัว เอง หน่วย ซึล ค้นหา 13 13 ชีวิต ค้นหา 13 ชีวิต ใน ถ้ำ ถ้ำ หลวง สูบ น้ำ
2018-06-26	ไม่ใช่ การ ค้นหา
2018-06-25	อังคาร เวลา
2018-06-24	รับ สารภาพ คำ รับ คำ รับ สารภาพ
2018-06-19	จะ อยู่ อังคาร เวลา
2018-06-12	- อังคาร - อังคาร เวลา อังคาร เวลา จันทร์ - อังคาร
2018-06-11	ทุก วัน จันทร์
2018-06-04	วัน จันทร์ - ได้ ทุก
2018-03-22	30 ล้าน หวย 30 หวย 30 ล้าน
2018-03-11	กับ การ

ตารางที่ 41 ตารางสรุปคำสำคัญที่เป็นกระแสด้วยวิธี TF-IDF ที่ไม่พิจารณาคุณนุกรม โดยสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) คือคำที่มีเสียงโหวตตั้งแต่ 3 เสียง และสีเขียว (ตัวเอียง) คือคำที่มีเสียงโหวต 2 เสียง

จากตารางที่ 41 พบว่า คำกำกวมลดลงอย่างมาก และปรากฏคำที่เป็นกระแสมากขึ้นกว่าการพิจารณายูนิแกรม โดยมีการปรากฏคำที่เป็นกระแสมใหม่ ๆ เช่น คำว่า “เลือกตั้ง ล่วงหน้า” หรือ “หวย 30 ล้าน” ซึ่งไม่ปรากฏมาก่อนทั้งจากวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร และวิธี TF-IDF ที่พิจารณายูนิแกรม เนื่องจากเดิมคำเหล่านี้มีค่าความถี่ต่ำ มักจะโดนกรองออกเมื่อพิจารณาคู่กับยูนิแกรม แต่เมื่อไม่มียูนิแกรม ทำให้คำเหล่านี้หลุดรอดและปรากฏออกมาเป็นคำสำคัญที่เป็นกระแส

การเปรียบเทียบผลเมื่อใช้วิธี TF ด้วยเครื่องตัดคำ deepcut แทนวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร

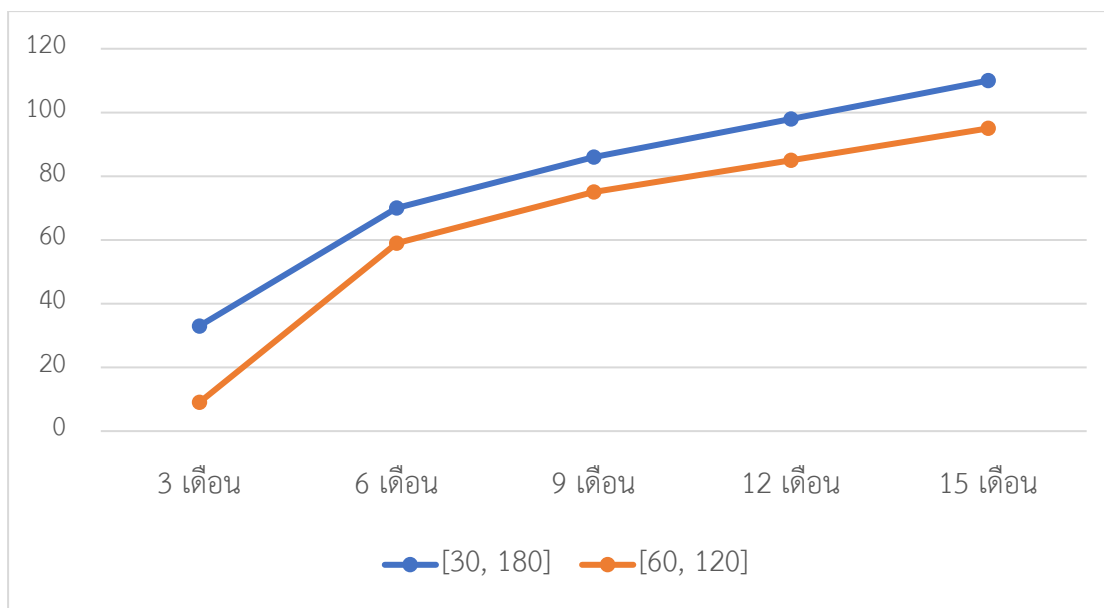
ในการทดลองนี้ เราอยากทดสอบว่าหากเราไม่ใช้วิธีการอย่าง TF-IDF หาคำสำคัญของแต่ละเพจ แต่จะใช้วิธีอย่าง TF หาคำที่มีความถี่สูงเหมือนวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร แต่เปลี่ยนไปใช้เอ็นแกรมของคำ โดยไม่มีการรวมแกรมเข้าด้วยกัน และเมื่อเราได้แกรมที่มีค่า TF สูงแล้ว เราก็กรองแกรมเหล่านั้นโดยใช้วิธีการแบ่งกลุ่มแบบเคมีน และวิธีข้อศอก แบบเดียวกับวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร และหาค่า DF ของแต่ละแกรมจากข้อมูลหลายเพจ เพื่อหาแกรมที่เป็นกระแส และนำมาสร้างฐานข้อมูลคำหยุด เพื่อวิเคราะห์คำสำคัญที่เป็นกระแสที่ได้ออกมาจากวิธีนี้ โดยแสดงผลลัพธ์ที่ได้ไว้ในตารางที่ 42 และ 43

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	110 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	98 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	86 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	70 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	33 คำ

ตารางที่ 42 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF ตามจำนวนเดือน
เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	95 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	85 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	75 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	59 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	9 คำ

ตารางที่ 43 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF ตามจำนวนเดือน
เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน

รูปภาพที่ 29 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุดด้วยวิธี TF กับจำนวนเดือนที่ใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคำหยุด โดยแต่ละเส้นกราฟ แทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า

จากตารางที่ 42 ถึง 43 เมื่อเรานำมาแสดงเป็นกราฟดังรูปภาพที่ 29 พบว่า กราฟมีลักษณะความสัมพันธ์แบบเดียวกับวิธีอย่าง TF-IDF หรือวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร โดยงานวิจัยนี้จะทดลองนำคำหยุดที่ได้จากข้อมูลอ้างอิงย้อนหลัง 30 วัน จนถึง 180 วัน ที่มีปริมาณคำหยุดทั้งหมด 110 คำ ไปใช้ในการสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสออกมา โดยยังคงมีการเพิ่มกฎของคำหยุดที่เกี่ยวข้องกับเดือน และเลือกคำที่เป็นกระแสอย่างน้อย 1 วัน เหมือนวิธีก่อน ๆ โดยแสดงผลไว้ในตารางที่ 44 และ 45

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 | 2 | 3 | 4 | 7 | 8 | 13 | 28 | 31 | 2561 | 2562 | - | live | เข้า | เข้า | เด็ก | เป็น | เปิด | เพื่อ | เรื่อง | เลย | เวลา | เสาร์ | แต่ | แบบ | แล้ว | และ | โลก | ใคร | ใน | ให้ | ใหม่ | ได้ | ได้ ทาง | ได้ ที่ | ไทย | ไป | ไม่ | ก็ | กัด | กัน | กับ | การ | ของ | ข้าว | คน | ความ | คะ | คื่น | คุณ | งาน | จะ | จาก | ชม | ช่อง | ชีวิต | ด้วย | ดี | ดู | ต้อง | ตอน | ตัว | ติดตาม | ถึง | ถูก | ทาง | ทำ | ที่ | ที่ นี้ | ทุก | ทุก วัน | น | นทาง | นะ | นะ คะ | นัก | นี้ | นี้ | ประจำ | ประจำ วัน | ปี | ผู้ | พบ | พร้อม | พุธ | มา | มี | ย้อนหลัง | ยัง | รถ | ร่วม | รับ | รับ ชม | ร้าน | รายการ | ลูก | วัน | วัน นี้ | วัน พุธ | ว่า | สด | สาว | สุด | หนุ่ม | หมายเลข | หรือ | หลัง | อยู่ | ออก | ๆ

ตารางที่ 44 ตารางแสดงคำหยุดทั้งหมด 110 คำ โดยใช้วิธี TF ที่ถูกสร้างขึ้นโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน โดยใช้ข้อมูลโพสต์ตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-27	จัดตั้ง รัฐบาล รัฐบาล 62 เลือกตั้ง 62 เลือกตั้ง จัดตั้ง
2019-03-26	เลือกตั้ง เลือกตั้ง 62 62
2019-03-25	คะแนน เลือกตั้ง เลือกตั้ง 62 62
2019-03-24	เลือกตั้ง เลือกตั้ง 62 62
2019-03-23	เลือกตั้ง เลือกตั้ง 62 62
2019-03-22	เลือกตั้ง
2019-03-21	ก่อน เลือกตั้ง
2019-03-20	เลือกตั้ง 62 เลือกตั้ง 62
2019-03-18	เลือกตั้ง
2019-02-04	จันทร์ วัน จันทร์ วัน จันทร์ ที่ จันทร์ ที่
2018-12-20	วัย
2018-12-13	ได้ ใน
2018-06-29	ทีม
2018-06-28	ถ้ำ ค้นหา ถ้ำหลวง น้ำ ติด ทีม 13 ชีวิต
2018-06-27	ทีม
2018-06-26	ค้นหา ถ้ำหลวง ก่อน น้ำ ติด ทีม
2018-06-25	ติด ต่อ
2018-05-11	ไหน ได้ เลย
2018-03-08	ห้าม ห้าม พลาด พลาด
2018-02-04	ย้อนหลัง ได้
2018-01-28	ย้อนหลัง ได้

ตารางที่ 45 ตารางแสดงข้อมูลคำสำคัญที่เป็นกระแสโดยใช้วิธี TF โดยสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) คือคำที่มีเสียงโหวตตั้งแต่ 3 จาก 5 เสียง และสีเขียว (ตัวเอียง) คือคำที่มีเสียงโหวต 2 จาก 5 เสียง

จากตารางที่ 44 พบว่า คำหยุดส่วนใหญ่มักเป็นคำโดด และคำที่เป็นกระแสที่พบ พบว่ามีปริมาณน้อยกว่าวิธีอย่าง TF-IDF อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งเกี่ยวข้องกับความถี่ของคำที่เป็นกระแสดังกล่าว หากความถี่ของคำเหล่านั้นไม่มากเพียงพอ ก็จะโดนกรองออกในขั้นการแบ่งกลุ่มของเคมีน จึงทำให้กระแสที่ออกมาเป็นคำที่ปรากฏในข่าวค่อนข้างมากในแต่ละวัน

การทดลองปรับความยาวเริ่มต้นของแกรมเมื่อใช้วิธี TF

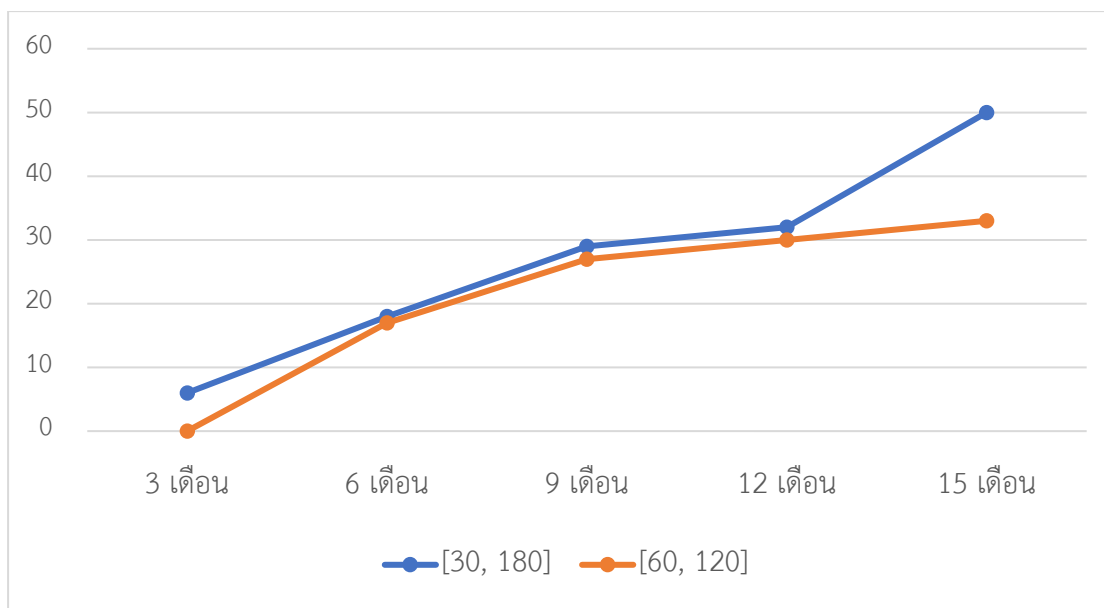
ในการทดลองนี้เราอยากทราบว่า หากเราไม่พิจารณายูนิแกรม ผลที่ได้รับจะแตกต่างกันหรือไม่ และมีโอกาสที่เราจะได้คำสำคัญที่เป็นกระแสเพิ่มขึ้นเหมือนอย่างวิธีอย่าง TF-IDF หรือไม่ โดยในขั้นตอนของการหาค่า TF เราจะนำเพียงไปแกรม และไทรแกรม ไปหาค่า TF เท่านั้น และใช้วิธีการแบ่งกลุ่มแบบเคมีน และวิธีข้อศอก ในการหาคำสำคัญของแต่ละเพจในแต่ละวัน แล้วจึงนำคำสำคัญเหล่านั้น มาหาค่า DF เพื่อหาคำสำคัญใดปรากฏขึ้นในหลายเพจ โดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มแบบเคมีน และวิธีข้อศอก แล้วจึงนำคำสำคัญที่น่าจะเป็นกระแสในแต่ละวัน มาสร้างฐานข้อมูลคำหยุด และกรองคำหยุดออก เพื่อให้ได้คำสำคัญที่เป็นกระแส โดยมีการเพิ่มประสิทธิภาพการกรองด้วยกฎของคำหยุดที่เกี่ยวข้องกับเดือน และเลือกคำที่เป็นกระแสที่เกิดขึ้นอย่างน้อย 1 วัน โดยมีผลการทดลองแสดงไว้ในตารางที่ 46 และ 47

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	50 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	32 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	29 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	18 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	6 คำ

ตารางที่ 46 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม
ตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 30 วัน แต่ไม่เกิน 180 วัน

วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	จำนวนเดือน	ปริมาณคำหยุด
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2562	15 เดือน	33 คำ
1 มกราคม 2561	31 ธันวาคม 2561	12 เดือน	30 คำ
1 มกราคม 2561	31 กันยายน 2561	9 เดือน	27 คำ
1 มกราคม 2561	30 มิถุนายน 2561	6 เดือน	17 คำ
1 มกราคม 2561	31 มีนาคม 2561	3 เดือน	0 คำ

ตารางที่ 47 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดด้วยวิธี TF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม
ตามจำนวนเดือน เมื่อเราจำแนกคำหยุดโดยอ้างอิงข้อมูลก่อนหน้า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน

รูปภาพที่ 30 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคำหยุดด้วยวิธี TF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม กับจำนวนเดือนที่ใช้สร้างฐานข้อมูล โดยเส้นกราฟแทนประเภทของการอ้างอิงจำนวนวันก่อนหน้า

จากตารางที่ 46 ถึง 47 เมื่อนำมาแสดงเป็นกราฟดังรูปภาพที่ 30 พบว่า ลักษณะของกราฟมีความใกล้เคียงกับทั้งวิธี TF ที่พิจารณายูนิแกรม และวิธีอย่างเอ็นแกรมแบบตัวอักษรแต่มีปริมาณคำหยุดลดลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับวิธี TF ที่พิจารณายูนิแกรม ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับวิธีอย่าง TF-IDF เพราะไบแกรม และไตรแกรม ที่มีค่า TF สูง และมีค่า DF สูง มีปริมาณน้อยกว่าแบบยูนิแกรม จึงทำให้ฐานข้อมูลคำหยุดที่ได้มีปริมาณน้อยลงไปด้วย และเมื่อนำฐานข้อมูลคำหยุดทั้ง 50 คำ จากการใช้ข้อมูลอ้างอิงย้อนหลังตั้งแต่ 30 วัน จนถึง 180 วัน ไปสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแส โดยแสดงผลลัพธ์ที่ได้ไว้ในตารางที่ 48

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-27	ติดตาม ข่าวสาร มา แล้ว thailandelection 2019 ทิศ ทัวไทย เพื่อ ไทย เลือกตั้ง 2562 จะ มี ย้อนหลัง ได้ ทาง การ เลือกตั้ง 62 thailandelection 2019 เลือกตั้ง 62 ตั้ง รัฐบาล เลือกตั้ง ครั้ง นี้ อนาคต ใหม่ ไป ตาม จัดตั้ง รัฐบาล live เรื่อง ครั้ง นี้ ทำ ให้ 62 thailandelection เลือกตั้ง 62 thailandelection พรรค เพื่อไทย เลือกตั้ง ครั้ง ทุก ทิศ ใน การ ได้ ที่ นี้ นำ รัก ไม่ มี ทุก ทิศ ทัวไทย
2019-03-26	ได้ ที่ นี้ บัตร เลือกตั้ง ผล การ เลือกตั้ง thailandelection 2019 มา แล้ว เลือกตั้ง 62 ใน การ อนาคต ใหม่ ผล การ ไม่ มี ย้อนหลัง ได้ ทาง การ

	เลือกตั้ง
2019-03-25	thailandelection 2019 เลือกตั้ง 62 อนาคต ใหม่ ผล การ คะแนน เลือกตั้ง ผล คะแนน ผล คะแนน เลือกตั้ง การ เลือกตั้ง
2019-03-24	ใช้ สิทธิ บัตร เลือกตั้ง สิทธิ เลือกตั้ง 62 เลือกตั้ง เขต เลือกตั้ง นับ คะแนน ใช้ สิทธิ เลือกตั้ง 62 ลง คะแนน อนาคต ใหม่ เลือกตั้ง 2562 เลือกตั้ง 62 เลือกตั้ง 24 มิ การ เลือกตั้ง
2019-03-23	โค้ง สุดท้าย ได้ ที่ นี้ เลือกตั้ง 62 อนาคต ใหม่ การ เลือกตั้ง
2019-03-22	เลือกตั้ง 62
2019-03-21	เลือกตั้ง 62
2019-03-20	ค 62 เลือกตั้ง 62
2019-03-19	ได้ ที่ นี้ เลือกตั้ง 62 วัน อังคาร ย้อนหลัง ได้ ทาง
2019-03-18	เลือกตั้ง 62 เลือกตั้ง ล่วงหน้า
2019-03-17	เลือกตั้ง 62
2019-03-16	เลือกตั้ง 62
2019-03-15	เลือกตั้ง 62
2019-03-14	เลือกตั้ง 62
2019-03-12	เลือกตั้ง 62 อยู่ ใน เกิด ขึ้น ย้อนหลัง ได้ ทาง
2019-03-03	เสาร์ อาทิตย์
2019-03-01	ที่ 1
2019-01-27	อาทิตย์ เวลา
2018-12-31	ปี ใหม่
2018-12-27	2 ขวบ ปี ใหม่
2018-12-26	ปี ใหม่
2018-09-28	ที่ มา
2018-09-21	อย่า ลืม
2018-06-28	13 ชีวิต หมู ป่า ทีม หมู ป่า ทีม หมู ถ้ำ หลวง
2018-06-27	หน่วย ซีล หมู ป่า ค้นหา 13 ใน ถ้ำ หลวง ใน ถ้ำ ถ้ำ หลวง 13 ชีวิต
2018-06-26	ค้นหา 13 ใน ถ้ำ หลวง อยู่ ใน อยู่ ใน ถ้ำ ติด อยู่ ใน ติด อยู่ ใน ถ้ำ 13 ชีวิต ถ้ำ หลวง
2018-06-25	ฆ่า หั่น ศพ ฆ่า หั่น หั่น ศพ

2018-06-24	ฆ่า หั่น ศพ ฆ่า หั่น หั่น ศพ
2018-06-21	ทุก วัน พุธ พุธห้สบัติ เวลา
2018-06-20	ใน รายการ โทษ ประหาร
2018-06-19	ใน รายการ
2018-06-13	ความ จริง
2018-06-02	ชม ได้
2018-05-11	ได้ เลย
2018-03-27	ราย ได้ ข่าว คำ
2018-03-25	ค 61
2018-03-24	ย้อนหลัง ได้ ทาง ค 61
2018-03-23	รถ ทัวร์

ตารางที่ 48 ตารางสรุปคำสำคัญที่เป็นกระแสด้วยวิธี TF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม โดยสีน้ำเงิน (ขีดเส้นใต้) คือคำที่มีเสียงโหวตตั้งแต่ 3 เสียง และสีเขียว (ตัวเอียง) คือคำที่มีเสียงโหวต 2 เสียง

จากตารางที่ 48 พบว่า วิธี TF ที่ไม่พิจารณายูนิแกรม พบคำที่เป็นกระแสมากกว่าแบบพิจารณายูนิแกรม แต่แลกกับการไม่พบคำโดดที่เป็นกระแส โดยยังพบกระแสเพิ่มเติมมาลักษณะเดียวกับการใช้ TF-IDF แต่มีบางกระแสที่แตกต่างกัน เช่นวิธีอย่าง TF-IDF สามารถสกัดกระแสของ “หวย 30 ล้าน” ได้ แต่วิธี TF สามารถสกัดกระแสอย่าง “ฆ่า หั่น ศพ” หรือ “โทษ ประหาร” ได้

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร กับวิธีที่ใช้เครื่องมือในการตัดคำอย่าง deepcut ได้แก่วิธี TF-IDF และวิธี TF

จากผลการทดลองสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแส ทั้งวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร และวิธีที่ใช้เครื่องมือตัดคำอย่างวิธี TF-IDF และวิธี TF ทุกวิธีสามารถจำแนกคำสำคัญได้แตกต่างกัน โดยผลลัพธ์ของคำที่เป็นกระแสที่ได้เสียงโหวตจากอาสาสมัครตั้งแต่ 3 เสียง จาก 5 เสียง แสดงไว้ในตารางที่ 49

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-27	62thailandelection 62thailandelection2019 thailandelection2019 เพื่อไทย เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 เลือกตั้งครั้งนี้ การเลือกตั้ง การเลือกตั้ง62 จัดตั้งรัฐบาล ตั้งรัฐบาล ผลเลือกตั้ง พรรคเพื่อไทย อนาคตใหม่
2019-03-26	thailandelection2019 เพื่อไทย เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 การเลือกตั้ง คะแนน

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
	เลือกตั้ง คะแนนเสียง บัตรเลือกตั้ง ผลการเลือกตั้ง พรรคอนาคต อนาคตใหม่
2019-03-25	election election62thailandelection2019 thailandelection2019 เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 เลือกตั้ง62thai เลือกตั้ง62thailandelection2019 เสียง ประชา การเลือกตั้ง การเลือกตั้ง62 คะแนนเลือกตั้ง คะแนนเลือกตั้ง62 คะแนนเสียง นับคะแนน นับคะแนนเลือกตั้ง ผลคะแนน ผลคะแนนเลือกตั้ง อนาคตใหม่
2019-03-24	62เลือกตั้ง เขตเลือกตั้ง เพื่อไทย เลือกตั้ง เลือกตั้ง2562 เลือกตั้ง62 ใช้สิทธิ ใช้สิทธิ การเลือกตั้ง นับคะแนน บัตรเลือกตั้ง ลงคะแนน สิทธิ สิทธิ สิทธิ เลือกตั้ง อนาคตใหม่
2019-03-23	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 เลือกตั้งล่วงหน้า การเลือกตั้ง อนาคตใหม่
2019-03-22	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 สิทธิ
2019-03-21	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 ธนาธร สิทธิ
2019-03-20	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62 รถอวีซรินทร์
2019-03-19	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62
2019-03-18	เลือกตั้ง เลือกตั้งล่วงหน้า
2019-03-17	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62
2019-03-16	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62
2019-03-15	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62
2019-03-14	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62
2019-03-12	เลือกตั้ง เลือกตั้ง62
2019-03-08	ไทยรักษาชาติ
2018-12-31	ปีใหม่
2018-12-27	ปีใหม่
2018-12-26	ปีใหม่
2018-06-28	13ชีวิต 13ชีวิตติด 13ชีวิตติดถ้ำหลวง 13ชีวิตถ้ำหลวง 13ชีวิตทีมหมูป่า เกาะติดปฏิบัติการค้นหาทีมหมูป่า เชียงราย ในถ้ำขุนน้ำนางนอนถ้ำหลวงทีมหมูป่า ในถ้ำหลวง ในถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน ค้นหา13 ค้นหา13ชีวิต ค้นหา13 ชีวิตติดถ้ำหลวง จากถ้ำ จากถ้ำหลวง ติดถ้ำหลวง ติดถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน ถ้ำหลวง ถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน ถ้ำหลวงหมูป่า13ชีวิต ที่ถ้ำหลวง ทีมหมูป่า ทีม

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
	หมูป่า ทีมหมูป่าถ้ำหลวง ผู้สูญหาย สูบน้ำ หน่วยซีล หมูป่า หมูป่าติดถ้ำ ออกจากถ้ำ
2018-06-27	13ชีวิต 13ชีวิตติดถ้ำหลวง ในถ้ำ ในถ้ำหลวง ค้นหา13 ค้นหา13ชีวิต ถ้ำหลวง ผู้สูญหาย สูบน้ำ หน่วยซีล
2018-06-26	13ชีวิต เชียงราย ในถ้ำ ในถ้ำหลวง ค้นหา13 ถ้ำหลวง ฟุตบอล หน่วยซีล อยู่ในถ้ำ
2018-06-25	cup20 ฆ่าหั่น ฆ่าหั่นศพ ฟุตบอล หั่นศพ
2018-06-24	ฆ่าหั่น ฆ่าหั่นศพ หั่นศพ
2018-06-20	โทษประหาร ประหาร
2018-03-22	30ล้าน บุกเพสันนิวาส หวย30 หวย30ล้าน

ตารางที่ 49 ตารางแสดงคำสำคัญที่เป็นกระแสทั้งหมดจากวิธีเอนแกรมแบบตัวอักษร
วิธี TF-IDF และวิธี TF โดยพิจารณาจากยูนิแกรม และไม่พิจารณาจากยูนิแกรม รวม 5 วิธี

วันที่	คำสำคัญ ที่เป็นกระแส	เอนแกรม แบบตัวอักษร	TF-IDFมี ยูนิแกรม	TF-IDF ไม่มี ยูนิแกรม	TF มี ยูนิแกรม	TF ไม่มี ยูนิแกรม
2019-03-27	14	6	1	6	3	14
2019-03-26	11	5	1	4	2	6
2019-03-25	18	14	1	0	2	7
2019-03-24	16	6	2	2	2	13
2019-03-23	5	2	1	2	2	3
2019-03-22	3	3	1	1	1	1
2019-03-21	4	3	1	1	1	1
2019-03-20	3	3	0	1	2	1
2019-03-19	2	2	0	0	0	1
2019-03-18	2	1	1	1	1	2
2019-03-17	2	1	0	0	0	1
2019-03-16	2	1	0	0	0	1
2019-03-15	2	1	0	0	0	1
2019-03-14	2	2	1	1	0	1

วันที่	คำสำคัญ ที่เป็นกระแส	เอ็นแกรม แบบตัวอักษร	TF-IDF มี ยูนิแกรม	TF-IDF ไม่มี ยูนิแกรม	TF มี ยูนิแกรม	TF ไม่มี ยูนิแกรม
2019-03-12	2	1	0	0	0	1
2019-03-08	1	1	0	0	0	0
2018-12-31	1	1	0	1	0	1
2018-12-27	1	1	0	0	0	1
2018-12-26	1	0	0	0	0	1
2018-06-28	30	19	6	8	2	5
2018-06-27	10	5	1	8	0	7
2018-06-26	9	5	0	0	1	6
2018-06-25	5	4	0	0	0	3
2018-06-24	3	0	0	0	0	3
2018-06-20	2	1	0	0	0	1
2018-03-22	4	1	0	3	0	0
รวม	155	89	17	39	19	82

ตารางที่ 50 ตารางเปรียบเทียบจำนวนคำสำคัญที่เป็นกระแสทั้ง 5 วิธี

จากตารางที่ 49 เราย้นำผลลัพธ์จากทุกวิธีมาเปรียบเทียบกันดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 50 พบว่าวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรให้คำสำคัญที่เป็นกระแสได้เยอะที่สุด โดยวิธี TF แบบไม่มียูนิแกรมมีจำนวนค่าน้อยกว่าอยู่เล็กน้อย โดยจำนวนคำมีความแตกต่างกันในแต่ละวันอย่างชัดเจน และเมื่อเปรียบเทียบการพิจารณา ยูนิแกรม และไม่พิจารณา ยูนิแกรม พบว่า ถ้าไม่พิจารณา ยูนิแกรม จะให้คำสำคัญที่เป็นกระแสเยอะกว่าอย่างเห็นได้ชัดทั้งวิธี TF-IDF และ TF

โดยเมื่อพิจารณาปริมาณคำหุุดจากทั้ง 5 วิธีพบว่าวิธี TF แบบไม่มียูนิแกรมมีจำนวนข้อมูลคำหุุดน้อยที่สุด และรองลงมาคือ TF-IDF แบบไม่มียูนิแกรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคำหุุดส่วนใหญ่ถูกกรองออกด้วยวิธีเอ็นแกรมแบบคำ และใช้การแบ่งกลุ่มแบบเคมีนและวิธีข้อต่อแทนการใช้คำขีดแบ่ง โดยเมื่อมีการคิด ยูนิแกรม เข้ามา ปริมาณคำหุุดก็จะเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ดังตารางที่ 51

วันที่ใช้อ้างอิง ย้อนหลัง	เอ็นแกรม แบบตัวอักษร	TF-IDF มี ยูนิแกรม	TF-IDF ไม่มี ยูนิแกรม	TF มี ยูนิแกรม	TF ไม่มี ยูนิแกรม
30 – 180 วัน	132 คำ	286 คำ	94 คำ	110 คำ	50 คำ
60 – 120 วัน	103 คำ	236 คำ	73 คำ	95 คำ	30 คำ

ตารางที่ 51 ตารางแสดงปริมาณคำหยุดของทั้ง 5 วิธี บนช่วงวันอ้างอิงย้อนหลังทั้ง 2 ช่วง

และเพื่อพิจารณาค่าความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการกรองคำหยุดของทั้ง 5 วิธี จึงนำผลลัพธ์ของคำสำคัญที่เป็นกระแสที่ถูกอาสาสมัครโหวตตั้งแต่ 2 เสียงลงมา จาก 5 เสียง มารวมกัน โดยแสดงผลไว้ในตารางที่ 52

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2019-03-27	62 liveเรื่อง liveคน เลือก ในกาาร ได้ที่นี้ ไปกับ ไปตาม ไม่เป็น ไม่มี การเล ครั้งนี้ จะมี ติดตามข่าวสาร ทำให้ ทิศทั่วไทย ทุกทิศ ทุกทิศทั่วไทย น่ารัก ประชา ผลการ มาแล้ว ย้อนหลังได้ทาง รัฐบาล รายการเล หมายเ
2019-03-26	62 เลือก ในกาาร ได้ที่นี้ ไม่มี ข่าวเด่น คะแนน งประชา ประชา ผลการ ผลการ มาแล้ว ย้อนหลังได้ทาง สรุบข่าว สรุบข่าวเด่น
2019-03-25	62 ครอบครัว คะแนน งประชา ทางกาาร ประชา ผลการ
2019-03-24	62 24 มี เกาะติด เลือก ประชา
2019-03-23	62 เลือก โค้งสุดท้าย ได้ที่นี้ กันคะ ที่มี ประชา
2019-03-22	62 เลือก เลือกต้ ข่าวเด่น ที่2 ประชา มาทำ
2019-03-21	facebookเดี่ยว liveข liveค liveคุย liveคุยกับ livesรุบข่าวเด่นประเด็น newsupdate twitter เชียง เป็นเ เป็นก เพิ่ม เมื่อ เรื่องเล่าเช้านี้ แลนด์ทางช่อง แลนด์วันนี้ ได้ในเรื่องเล่าเช้านี้ ได้ที่นี้ ก่อน ข่าวเด่น ครั้งแรก ครั้งข่าวส งเรื่อง งข่าว งประเด็น งประเทศ ช่องท ต้องม ติดตามเพิ่มเติมได้ที่ ทุกทิศทั่วไทย นรายการ ประชาชน มหมาย มหมายเลข2 รับชมได้ทาง รับชมผ่าน รับชมผ่านช่องท รับชมย้อนหลังได้ทางw หมายเ อย่งไร ออนไลน์wwwfacebookcom/
2019-03-20	62 0800น ทางช่อง facebooktwitterofficial liveที่ียงข่าว liveข newsupdate twitter เรื่องเล่าเช้านี้ เล่า เลือก เลือกต้ เหนือ ได้ในเรื่องเล่าเช้านี้ ได้ที่นี้เรื่องเล่าเช้านี้ ไปตาม ไปตามชมกัน ค62 ความเคลื่อนไหว

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
	งเรื่อง จ้าา ช่องท ดประเทศไทย ติดตามข่าวสาร นรายการ ประชา พุดคุยในประเด็น มหมาย มหมายเลข2 รับชมได้ทาง รับชมกัน รับชมผ่าน รับชมผ่านช่องท รับชมย้อนหลังได้ทางw สรูปข่าวเด่นประเด็น หมายเ ายได้ ารเพื่อ ิพากษ
2019-03-19	facebooktwitterofficial liveช lived newsupdate twitter เทียงข่าว ได้ที่นี่ ติดตามข่าวสาร ประชา พุดคุยในประเด็น ย้อนหลังได้ทาง รับชมย้อนหลังได้ทางw วันอังคาร
2019-03-18	เลือก
2019-03-15	15 เลือก
2019-03-14	ไปกับ
2019-03-12	newsupdate เกิดขึ้น เข้านี้ทางช่อง เป็นเ ติดตามข่าวสาร ที่นี่เรื่อง นที่1 ย้อนหลังได้ทาง วันนี้พบกับ อยู่ใน
2019-03-11	62
2019-03-10	เสาร์อาทิตย์
2019-03-09	เสาร์อาทิตย์ มเวลา
2019-03-08	newsupdate
2019-03-03	เสาร์อาทิตย์
2019-03-01	ที่1
2019-02-14	าพันธ
2019-02-07	ประจำวันพ
2019-02-04	จันทร์ จันทร์ที่ ต้อนรับ วันจันทร์ วันจันทร์ที่
2019-02-01	พร้อมห
2019-01-27	อาทิตย์เวลา
2018-12-28	ข่าวเข้านี้
2018-12-27	2ขวบ ข่าวเข้านี้ งวันที่2 ที่นี่ สรูปข่าวเด่นประ
2018-12-26	สรุปข่าวเด่นประ
2018-12-25	งวันที่2
2018-12-20	วัย
2018-12-19	ได้ที่เรื่องเล่า

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2018-12-18	ใต้ที่เรื่องเล่า
2018-12-14	ชมกัน ใต้ใน
2018-12-13	ใต้ใน
2018-12-07	ใต้ใน
2018-12-04	liveสด
2018-09-28	เพื่อติดตาม ที่มา รายการเพื่อ
2018-09-27	2คน เพื่อติดตาม แชมป์ คู่กับ ติดตามละคร หมายเลข3
2018-09-26	29 นข่าว
2018-09-24	นข่าวเพิ่มเติมได้ที่
2018-09-22	เอง ังความ ออกจาก
2018-09-21	เพิ่มเติม ภาพยนตร์ อย่าลืม
2018-09-11	มข่าว
2018-09-07	เพื่อติดตาม แอปพลิเคชัน นช่อง มได้ที่นี้ ย้อนหลังได้ที่ติดตามข่าว
2018-09-06	newsupdate
2018-08-30	กดหมายเลข
2018-08-29	ย้อนหลังได้ทาง
2018-08-27	ทางช่อง
2018-08-24	ทางช่อง
2018-06-29	ทีม
2018-06-28	เกาะติด เจ้าหน้าที่ ค้นหา ช่วยเหลือ ชีวิตติด ติด ถ้ำ ทีม น้ำ บอล ป่า รอด หมู ออกจาก
2018-06-27	13ชีวิต เกาะติด การค้นหา ค้นหา ตัวเอง ทีม ปฏิบัติ
2018-06-26	เจ้าหน้าที่ ไม่ใช่ ก่อน กับข่าว กับข่าวส การค้นหา กำลังใจ ค้นหา ค้นหา งข่าว งข่าวเล่าเรื่อง ติด ติดอยู่ ติดอยู่ใน ถ้ำ ทีม น้ำ นิวส์ พร้อมก ยัง มี ระดับ ลื่อน วาม หน่วย อยู่ใน าลแล้ว
2018-06-25	ต่อ ติด พิเศษ พิเศษวันนี้ ังการ ังการเวลา
2018-06-24	คำรับ คำรับสารภาพ รับสารภาพ
2018-06-21	ทุกวันพุธ พฤษภบดีเวลา
2018-06-20	ในรายการ

วันที่	คำสำคัญที่เป็นกระแส
2018-06-19	จะอยู่ อังคารเวลา
2018-06-13	ความจริง
2018-06-12	-อังคาร -อังคารเวลา เรื่อง จันทร์-อังคาร อังคารเวลา
2018-06-11	ทุกวันจันทร์
2018-06-04	ได้ทุก วันจันทร์-
2018-06-02	ชมได้ นั้น
2018-05-16	ย้อนหลังได้
2018-05-11	ได้เลย ไหน
2018-03-27	ข่าวค่ำ รายได้ สู่ ายการ
2018-03-25	ค61
2018-03-24	ค61 ย้อนหลังได้ทาง
2018-03-23	channel ชิงเกิ ทัวร์ รถทัวร์ ลุ้น ศพ สุดท้าย อร่อย
2018-03-22	/live 0ล้าน channel จังหวัด ชมย้อนหลัง
2018-03-21	รายการย้อนหลังได้ที่
2018-03-20	ข้อ ผล
2018-03-18	/live
2018-03-14	หรือไม่
2018-03-11	กับการ
2018-03-08	พลาด ห้าม ห้ามพลาด
2018-02-20	ย้อนหลังได้ทาง
2018-02-16	นทาง
2018-02-10	ได้ทางw
2018-02-04	ย้อนหลังได้ ย้อนหลังได้ที่นี้
2018-01-28	ย้อนหลังได้ ย้อนหลังได้ที่นี้

ตารางที่ 52 ตารางแสดงคำหยุดที่หลุดมาเป็นคำสำคัญที่เป็นกระแสทั้งหมดจากวิธีเอ็นแกรม แบบตัวอักษร วิธี TF-IDF และวิธี TF โดยพิจารณายูนิแกรม และไม่พิจารณายูนิแกรม รวม 5 วิธี

วันที่	คำหลุดที่ หลุดออกมา	เอ็นแกรม แบบตัวอักษร	TF-IDFมี ยูนิแกรม	TF-IDF ไม่มี ยูนิแกรม	TF มี ยูนิแกรม	TF ไม่มี ยูนิแกรม
2019-03-27	26	6	0	4	1	15
2019-03-26	15	5	0	4	1	6
2019-03-25	7	4	2	0	1	1
2019-03-24	5	3	1	0	1	1
2019-03-23	7	2	0	2	1	2
2019-03-22	7	3	1	3	0	0
2019-03-21	41	38	0	2	1	0
2019-03-20	38	36	0	0	1	1
2019-03-19	13	10	0	0	0	3
2019-03-18	1	1	0	0	0	0
2019-03-15	2	1	1	0	0	0
2019-03-14	1	0	0	1	0	0
2019-03-12	10	7	0	0	0	3
2019-03-11	1	0	1	0	0	0
2019-03-10	1	1	0	0	0	0
2019-03-09	2	2	0	0	0	0
2019-03-08	1	1	0	0	0	0
2019-03-03	1	1	0	0	0	1
2019-03-01	1	0	0	0	0	1
2019-02-14	1	1	0	0	0	0
2019-02-07	1	1	0	0	0	0
2019-02-04	5	0	1	0	4	0
2019-02-01	1	1	0	0	0	0
2019-01-27	1	1	0	0	0	1
2018-12-28	1	1	0	0	0	0
2018-12-27	5	4	0	1	0	1
2018-12-26	1	1	0	0	0	0
2018-12-25	1	1	0	0	0	0

วันที่	คำหลุดที่ หลุดออกมา	เอ็นแกรม แบบตัวอักษร	TF-IDFมี ยูนิแกรม	TF-IDF ไม่มี ยูนิแกรม	TF มี ยูนิแกรม	TF ไม่มี ยูนิแกรม
2018-12-20	1	0	0	0	1	0
2018-12-19	1	1	0	0	0	0
2018-12-18	1	1	0	0	0	0
2018-12-14	2	2	0	0	0	0
2018-12-13	1	1	0	0	1	0
2018-12-07	1	1	0	0	0	0
2018-12-04	1	0	1	1	0	0
2018-09-28	3	2	0	0	0	1
2018-09-27	6	4	0	2	0	0
2018-09-26	2	1	1	0	0	0
2018-09-24	1	1	0	0	0	0
2018-09-22	3	2	1	0	0	0
2018-09-21	3	0	2	0	0	1
2018-09-11	1	1	0	0	0	0
2018-09-07	5	5	0	0	0	0
2018-09-06	1	1	0	0	0	0
2018-08-30	1	0	0	1	0	0
2018-08-29	1	1	0	0	0	0
2018-08-27	1	0	1	0	0	0
2018-08-24	1	0	1	0	0	0
2018-06-29	1	0	0	0	1	0
2018-06-28	14	2	6	2	5	0
2018-06-27	7	4	1	1	1	0
2018-06-26	26	15	2	1	5	3
2018-06-25	6	2	1	1	2	0
2018-06-24	3	0	0	3	0	0
2018-06-21	2	0	0	0	0	2
2018-06-20	1	0	0	0	0	1

วันที่	คำหุุดที่ หลุดออกมา	เอ็นแกรม แบบตัวอักษร	TF-IDFมี ยูนิแกรม	TF-IDF ไม่มี ยูนิแกรม	TF มี ยูนิแกรม	TF ไม่มี ยูนิแกรม
2018-06-19	2	0	0	2	0	1
2018-06-13	1	0	0	0	0	1
2018-06-12	5	1	0	4	0	0
2018-06-11	1	0	0	1	0	0
2018-06-04	2	0	0	2	0	0
2018-06-02	2	0	1	0	0	1
2018-05-16	1	1	0	0	0	0
2018-05-11	2	1	0	0	2	1
2018-03-27	4	1	1	0	0	2
2018-03-25	1	0	0	0	0	1
2018-03-24	2	0	0	0	0	2
2018-03-23	8	4	4	0	0	1
2018-03-22	5	5	0	0	0	0
2018-03-21	1	1	0	0	0	0
2018-03-20	2	0	2	0	0	0
2018-03-18	1	1	0	0	0	0
2018-03-14	1	0	1	0	0	0
2018-03-11	1	0	0	1	0	0
2018-03-08	3	1	0	0	3	0
2018-02-20	1	1	0	0	0	0
2018-02-16	1	0	1	0	0	0
2018-02-10	1	1	0	0	0	0
2018-02-04	2	1	0	0	1	0
2018-01-28	2	1	0	0	1	0
รวม	346	199	34	39	34	54

ตารางที่ 53 ตารางเปรียบเทียบจำนวนคำหุุดที่หลุดจากข้อมูลอ้างอิง ทั้ง 5 วิธี

จากตารางที่ 52 เรานำข้อมูลของทุกวิธีมาเปรียบเทียบกัน ดังตารางที่ 53 พบว่าวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรมีจำนวนคำหยุดที่หลุดเยอะกว่าวิธีอื่นอย่างชัดเจน โดยทั้งวิธี TF-IDF และวิธี TF มีปริมาณคำหยุดที่หลุดใกล้เคียงกัน โดยพบว่าหากเป็นวิธีที่ไม่พิจารณาเอ็นแกรม จะมีปริมาณคำหยุดที่หลุดสูงกว่าแบบพิจารณาเอ็นแกรม

จากการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่า แม้ว่าวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรจะให้ปริมาณคำสำคัญที่เป็นกระแสได้มากกว่าวิธีอื่น อีกทั้งยังไม่จำกัดความยาวของคำสำคัญที่สกัดได้ โดยแม้จะมีการสร้างฐานข้อมูลคำหยุดแล้ว แต่ก็ยังคงมีคำหยุดที่หลุดที่เยอะกว่าวิธีอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด

โดยเมื่อเรานำหน่วยวัดต่าง ๆ มาพิจารณาประสิทธิภาพของแต่ละวิธี ดังตารางที่ 54

หน่วยวัด	เอ็นแกรม แบบตัวอักษร	TF-IDF มีเอ็นแกรม	TF-IDF ไม่มีเอ็นแกรม	TF มีเอ็นแกรม	TF ไม่มีเอ็นแกรม
ผลบวกจริง	<u>89</u>	17	39	19	82
ผลบวกปลอม	<u>199</u>	34	39	34	54
ผลลบปลอม	66	<u>138</u>	116	136	73
ความเที่ยง	0.309	0.333	0.500	0.358	<u>0.603</u>
ความไว	<u>0.574</u>	0.110	0.252	0.123	0.529
คะแนน F1	0.402	0.165	0.335	0.183	<u>0.564</u>

ตารางที่ 54 ตารางเปรียบเทียบประสิทธิภาพโดยใช้หน่วยวัดต่าง ๆ

จากตารางที่ 54 พบว่าวิธี TF แบบไม่พิจารณาเอ็นแกรมได้คะแนน F1 มากที่สุด และยังคงมีค่าความเที่ยงมากที่สุดด้วย โดยวิธีที่ได้คะแนน F1 รองลงมาคือวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษร และวิธีนี้ยังมีค่าความไวมากที่สุด โดยวิธีเอ็นแกรมแบบตัวอักษรนั้น แม้ว่าจะให้ผลบวกจริงมาก แต่เนื่องจากได้ผลปลอมมากเช่นกัน ทำให้ค่าความเที่ยงที่ได้นั้น น้อยกว่าทุกวิธี เมื่อเราพิจารณาวิธี TF-IDF และ TF จะพบว่า เมื่อเรานำเอ็นแกรมเข้ามาพิจารณา จะส่งผลให้คะแนน F1 น้อยลงอย่างชัดเจน โดยวิธี TF-IDF แบบมีเอ็นแกรม ได้คะแนน F1 น้อยที่สุด

บทสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้เสนอวิธีการหาคำสำคัญที่เป็นกระแสและคำหยุดจากเพจเฟซบุ๊กภาษาไทยโดยใช้เอ็นแกรมแบบตัวอักษร ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการตัดคำ เนื่องจากเครื่องมือตัดคำภาษาไทยนั้น จำเป็นต้องมีคลังข้อมูลภาษา เช่น พจนานุกรม หรือข้อมูลประโยคที่มีผู้เชี่ยวชาญแบ่งคำไว้แล้ว เป็นต้น เพื่อให้เครื่องมือ หรือแบบจำลองสามารถเรียนรู้และตัดคำได้ถูกต้อง โดยคลังข้อมูลภาษาที่มีผู้เชี่ยวชาญจัดทำไว้ล่าสุดคือ BEST2009 ซึ่งไม่มีข้อมูลภาษาที่เกี่ยวข้องกับสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้เมื่อเราเครื่องมือที่ฝึกสอนผ่านคลังข้อมูลภาษา BEST2009 อย่าง deepcut ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วิธีการเรียนรู้ของเครื่องและเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุดที่สามารถใช้ฟรีได้ มาใช้กับประโยคบนสื่อสังคมออนไลน์จะพบว่า เครื่องมื่อดังกล่าวมียังคงมีข้อผิดพลาดหลายจุด เมื่อพบเจอกับคำที่ไม่เป็นมาตรฐาน และคำภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ

โดยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้นำวิธีที่เสนอมาเปรียบเทียบกับวิธีทั่วไป ได้แก่ วิธีการสกัดคำสำคัญโดยใช้ค่า TF-IDF โดยใช้ฐานข้อมูลคำหยุดประกอบ และวิธีการสกัดคำสำคัญโดยใช้ค่า TF โดยใช้ฐานข้อมูลคำหยุดประกอบ ซึ่งทั้ง 2 วิธีนี้จำเป็นต้องใช้เครื่องมือตัดคำ deepcut ซึ่งเมื่อเครื่องมือตัดคำเกิดความผิดพลาดขึ้น ทำให้คำที่ควรจะมียาว 1 คำ อาจถูกแบ่งเป็น 2 คำ หรืออาจจะอยู่รวมกับคำอื่น ทำให้เมื่อพิจารณาโดยใช้ค่า TF หรือค่า TF-IDF จะได้ผลลัพธ์ของคำนั้นผิดพลาดไป จนอาจจะไม่ถูกจัดเป็นคำสำคัญ อีกทั้งวิธีการสกัดคำสำคัญโดยใช้ค่า TF หรือค่า TF-IDF มีข้อจำกัดในเรื่องความยาวของคำสำคัญที่สกัดออกมา ซึ่งแก้ไขได้โดยใช้วิธี

เอ็นแกรมแบบคำ ซึ่งเป็นการขยายความยาวแบบคงที่ และส่งผลต่อประสิทธิภาพและเวลาที่ใช้ในการประมวลผล วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงต้องการแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าว

อีกทั้งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ยังได้นำเสนอวิธีการสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสจากเพจเฟซบุ๊ก โดยการเปรียบเทียบคำสำคัญของแต่ละเพจ ตามช่วงเวลา เพื่อคัดแยกคำหยุดออกมา และสร้างเป็นฐานข้อมูลคำหยุดขึ้น เพื่อใช้ในการกรองคำหยุดออกจากคำสำคัญที่เป็นกระแส ซึ่งเราสามารถเปลี่ยนขอบเขตของกระแสได้ตามเพจเฟซบุ๊กที่เราเลือกมาวิเคราะห์อีกด้วย

จากผลลัพธ์ที่ได้จากการทดลองพบว่า วิธีที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้นำเสนอนั้น สามารถแก้ไขข้อจำกัดด้านความยาวของคำสำคัญที่สกัดออกมาได้สำเร็จ และสามารถคัดแยกคำสำคัญที่เป็นกระแสและคำหยุดออกจากกันได้ โดยมีประสิทธิภาพดีกว่าวิธี TF-IDF และวิธี TF ที่แก้ไขข้อจำกัดด้านความยาวโดยการพิจารณา ยูนิแกรม ไบแกรม และไตรแกรมของคำ แต่เมื่อเรานำยูนิแกรมออกซึ่งเป็นการไม่พิจารณาคำสำคัญที่เป็นคำโดด จะพบว่าวิธี TF แบบพิจารณาแค่ไบแกรม และไตรแกรม ได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าวิธีที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้นำเสนอ แต่ส่งผลให้เราไม่พบคำสำคัญที่เป็นกระแสที่ยาว 1 คำแทน

โดยข้อจำกัดของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คือ ผลลัพธ์ที่ได้ยังจำเป็นต้องใช้คนในการทำความเข้าใจ กระแสที่เกิดขึ้น เนื่องจากคำสำคัญที่สกัดออกมาได้อาจมีตัวอักษร และคำข้างเคียงปะปนมาด้วย จึงยังไม่เหมาะกับระบบที่เป็นอัตโนมัติล้วน อีกทั้งประสิทธิภาพที่ได้แปรผันกับปริมาณคำหยุดที่สร้างขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหากเราเก็บข้อมูลโพสต์ได้เยอะ ก็สามารถนำมาสร้างฐานข้อมูลคำหยุดได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

วิธีที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้นำเสนอนั้น เหมาะอย่างยิ่งสำหรับงานที่ต้องการสกัดคำสำคัญโดยไม่จำกัดความยาว ซึ่งมีคนคอยทำความเข้าใจผลลัพธ์ที่ได้จากวิธีที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้นำเสนอ โดยเฉพาะงานด้านการหากระแสบนสื่อสังคมออนไลน์ เนื่องจากกระแสที่เกิดขึ้นบนสื่อสังคมออนไลน์นั้น มักจะถูกนำไปใช้ต่อเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้คนในสังคม หรือใช้สำหรับหาสาเหตุหรือเวลาที่เริ่มต้นของกระแส ซึ่งจำเป็นต้องใช้คำสำคัญปริมาณมากที่เกี่ยวข้องกับกระแสดังกล่าวในการวิเคราะห์ ซึ่งวิธีที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้นำเสนอนั้นให้ผลลัพธ์ที่ดี โดยได้คำที่เกี่ยวข้องกับกระแสมากที่สุดเมื่อเทียบกับวิธีอื่น ๆ โดยได้ทั้งคำที่ยาวและสั้น ซึ่งแตกต่างจากวิธีอื่น ๆ ที่ต้องกำหนดความยาวของคำสำคัญก่อน อีกทั้งยังสามารถสกัดคำที่เกี่ยวข้องกับกระแสที่แม้ว่าจะเป็นคำหยุด แต่ก็สามารถใช้ประกอบความเข้าใจของกระแสนั้นได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างเช่นกระแสเกี่ยวกับถ้ำหลวงนั้น วิธีนี้สามารถสกัดคำสำคัญที่เป็นกระแสได้ทั้งคำสั้น ๆ อย่าง “ถ้ำหลวง” “หมูป่า” หรือ “13ชีวิต” และคำยาว ๆ อย่าง “ค้นหา13ชีวิตติดถ้ำหลวง” หรือ “ติดถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน” เป็นต้น อีกทั้งยังคงมีคำอย่าง “ค้นหา” “ช่วยเหลือ” “เจ้าหน้าที่” หรือ “กำลังใจ” ที่แม้จะไม่ใช่คำสำคัญแต่สามารถช่วยให้เราเห็นภาพกระแสที่เกิดขึ้นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สำหรับผู้ที่ต้องการวิจัยในขั้นถัดไป งานวิจัยชิ้นนี้ยังคงมีปัญหาที่เกิดขึ้นหลายอย่าง ได้แก่ ปริมาณโพสต์ของเพจเฟซบุ๊กที่ถูกจำกัด ทำให้ไม่สามารถได้ข้อมูลที่ครบถ้วนเพียงพอสำหรับวิเคราะห์กระแสได้แม่นยำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณคำสำคัญที่ไม่ถูกรองเป็นคำหยุดที่มีเป็นปริมาณมาก ทำให้ค่าความเที่ยงลดลง และปัญหาคำสำคัญที่สกัดได้นั้น อาจไม่ได้เป็นคำที่สมบูรณ์ แต่เป็นคำที่ประกอบด้วยตัวอักษรอื่นซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำข้างเคียง เนื่องจากวิธีการรวมเอ็นแกรมแบบตัวอักษรที่อ้างอิงข้อมูลโพสต์ต้นทางนั้น หากคำข้างเคียงมีตัวอักษรอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของคำสำคัญ ก็ทำให้ถูกสกัดออกมาได้ ดังเช่น “ถ้ำหลวงข” จะเห็นได้ว่าเป็นคำที่เกิดขึ้นเพราะคำสำคัญที่เป็นกระแสอย่าง “ถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน” ถูกสกัดออกมาได้ แต่โพสต์ต้นทางอาจเป็น “...ถ้ำหลวงขอขมาสิ่งศักดิ์สิทธิ์...” ซึ่งทำให้เกิดคำว่า “ถ้ำหลวงข” ขึ้น ซึ่งไม่ค่อยมีผลกระทบต่อระบบที่เป็นอัตโนมัติ ซึ่งจำเป็นต้องแก้ไขปัญหานี้ต่อไป

Extraction of Trend Keywords and Stop Words from Thai Facebook Pages Using Character n-Grams

Nattapong Ousirimaneechai and Sukree Sinthupinyo

Abstract—In the era of data and information, insight of user's behavior such as trend is normally used in real-time marketing for improvement of gross profit, therefore, it is beneficial to know the trend in social media. Word tokenization and stop words list are the conventional method for keyword extraction task, however for Thai language in social media platform, there are still no efficient word tokenization tools and stop words list to extract trend from platform such as Facebook. Therefore, in this research, we propose an algorithm that require no word tokenization tools and external stop words list for the purpose of *Trend Keywords* extraction. The core idea is using Character n-Grams, instead of Word n-Grams, to tokenize, process, and combine n-Grams into keyword. After that we identified *Trend Keywords* from other keywords by using our algorithm to generate stop words list for filtering out stop words. For the evaluation of result, we use human to classify the retrieved *Trend Keywords* and compare them with *Trend Keywords* from baseline method. As a result, our algorithm can identify more keyword than baseline method. Finally, the precision of generated stop words list is 97.6%, and the precision of *Trend Keywords* is 40% with the used of 1-month generated stop words list. Furthermore, by using 2-months generated stop words list, the precision can be increased to 44% by consuming more processing time for list of stop words.

Index Terms—Information retrieval, keyword extraction, social media mining, stop words.

I. INTRODUCTION

Facebook is one of the largest social media platforms. It allows users to set up *Facebook page* which is a public profile created for a specific purpose. Facebook pages can be divided into many categories, such as business, news, celebrity, brands, and organization. The amount of public information generated and provided by these pages is enormous and their contents are up-to-date; therefore, if we can extract and analyze *Trend Keywords*, which are appeared globally across multiple public pages and still appear for a duration of time, it will be possible to find global trends, events, or even behavior of the mass.

The solutions for keywords extraction in Thai language still have plenty rooms for improvement. Most of the solutions require external tools, which is word tokenization, or external database, such as training data, Thai word corpus, and stop words list. However, due to the complexity of Thai language, most of the tools are not robust enough.

The most complicate part of Thai word tokenization is sentence segmentation. To begin with, word separation does

not present between words in Thai sentence and the alphabet itself also not having their own meaning, so reliable word tokenization tool is significantly crucial. Moreover, the present official tokenization tools do have limitation to use with social media like Facebook due to occurrence of the newly adapt and slang word out of official dictionary.

For tokenization of Thai word, there is a corpus by NECTEC called BEST2010 [1], which provided data like dictionary, segmented sentences or part of speech of each word in sentences, which is the only one widely available for Thai corpus. However, this corpus is not up-to-date.

For stop words lists, there are only small lists available. The biggest one consists of only 115 words which is not nearly enough for social media information analysis.

From reasons stated above, we decided to develop our own algorithm that require no training data or external tools. The objective of this algorithm is to extract *Trend Keywords* from Thai Facebook pages using Character n-Grams instead of word tokenization method.

To test the algorithm, we decided to collect Facebook posts from several public pages and analyzed them, using our developed algorithm, to find *Trend Keywords* during specific time periods.

II. RELATED WORK

A. Finding Keywords

For keyword extraction, n-Grams and stop words should be stated and clarified before.

n-Grams [2] is an algorithm for slicing a message into small groups, called gram, which has constant length. n-Grams can be used to slice sentences and phrases by word or character called *Word n-Grams* and *Character n-Grams* respectively. If the message is sliced into 1-length gram called unigram. In the same way, we call bigram for 2-lengths gram and trigram for 3-lengths.

Stop words [3] are words which should be filtered out before finding other significant keywords in documents, because these stop words can appear frequently but provide no specific or important meaning. For example, common word such as "the" and "and" are considered as stop words.

Keyword Extraction [4] is described as an automatic task that can identify important terms which best represent the content of a document.

To find keywords, one of the most popular algorithm in Keyword Extraction is TF-IDF [3], TF stands for Term Frequency and IDF stands for Inverse Document Frequency. TF-IDF is TF value multiply by IDF value of the same word, so the word with high frequency and appearing in less

Manuscript received August 29, 2018; revised October 20, 2018.

The authors are with Chulalongkorn University, Thailand (e-mail: 6070188521@student.chula.ac.th, sukree.s@chula.ac.th).

documents is the keyword. On the other hand, the word with low frequency or appearing in almost documents is not the keyword.

TF-IDF with Word n-Grams can be used to find multiple-word keyword. For an example, to find keywords with 1-to-3-length, all unigram, bigram and trigram will be applied with TF-IDF, then grams with high TF-IDF value are keyword. By this method, stop words with low IDF value will be excluded from the result keyword list, but also consumed more computing power and memory. If the stop words database is provided, the calculation process will be reduced to only TF method without finding IDF value. Unfortunately, the stop word is unique and diverse across categories. [5] In some categories, ex. travel, the seems like stop word "from" and "to" will be not excluded from the keyword list according to the meaning of the location, which these words are needed, however not in others. For each specific category, stop word is not easy to come by from the accessible database, and general stop words database is not enough to categorize keyword from off-list stop words.

According from the reason above, stop word extraction task is an important task. One's solution to extract stop word is filtering by high TF or low IDF value. There are plenty room to improve such as R. T. Lo, *et al.* [6] proposed a method to build a stop words list by using Kullback-Leibler divergence on the lexicon file and select L top rank words, where L is a parameter. The result show that the new method provided higher average precision than the conventional method of using TF, term frequencies, on the corpus and perform thresholding to select stop words.

B. Finding Trend Keywords

Trend Keyword has some properties that are different from normal keyword. *Trend Keyword* should be appeared in most of all documents with high frequency like stop word, but it has a specific meaning. From this property, *Trend Keyword* must be separated apart from the extracted stop word list.

There is some similar research about this topic in Thai Language. A. Piyatumrong, *et al.* [7] want to find the keyword that can represent event in social using Twitter data. They used a word tokenization tool, LexToPlus, to tokenize Thai twitter message into a set of unigrams, bigrams with stop words removal and a set of bigrams without stop words removal, then comparing with non-required word tokenization tool algorithm that using hashtag and hashtag5, which have more than 5 characters. From 5 groups, both of only TF and TF-IDF method were applied to extract event keyword. The output result of TF and TF-IDF were similar event keyword without any statistical significant difference, so it was suggested that the IDF value could not classify event keyword from stop word. According to no different results, the only TF method were used for further analysis due to implementation, memory and processing process. At the end, across all method, hashtag5 shown the best F1 score. However, the limitation of hashtag5 was that it can only identified event keywords specified in hashtag and missed other important keywords in the content. In addition, they focused on the extracted event keywords, and founded a number of intersection between event keywords with each method is low, so it means that, the extracted event keyword

cannot be relied on only one specific mentioned method.

C. Word Tokenization

Thai word tokenization tools are developed by NECTEC research organization. At first, they developed a tool named LexTo that is a dictionary-based word tokenization using longest matching, but it is not robust for words that not have in a dictionary, so the precision of this tool is very low in this case. After that, they developed a tool named TLex that is a machine learning-based word tokenization using conditional random fields and use the training data from BEST corpus that officially segmented. The precision of this tool is impressive, but some segmented words should be segmented into a smaller word, so they used dictionary-based word tokenization to help after segmented by TLex and called LearnLexTo [8]. Unfortunately, this tool still has its own limitation in some categories, ex. social media, due to intentional spelling error, usually found in social media, is generating new words and new sentences, which are not in BEST corpus, and LearnLexTo is not trained by these intentional spelling error sentences, so NECTEC decided to develop new tool from LexTo named LexToPlus [9]. With LexToPlus, user can access to add any new words to dictionary, and the method itselfs can be applied with insertion type of intention spelling error, so it will be practically used, if the up-to-date social media dictionary are provided.

D. Finding Keywords without Word Tokenization

A research of C. Haruechaiyasak, *et al.* [10] proposed an algorithm to extract keyword from categorized documents by not using word tokenization. The concept of algorithm is adding character to string and checking TF and IDF value to classify a keyword. Begin with finding TF value of all 1-character length string, then add one more character that TF value pass the threshold, the rest will be rejected. Before adding a character, each string will be check whether it is keyword or not by thresholding IDF value. The keyword string will be collected, then all of the string will be sent for the next TF value calculating. These process goes on until none of the string pass through TF value thresholding. Finally, all of the keyword list will be collected.

However, by using a data structure named suffix array to optimize the calculation process for each string contain in the documents, but the optimization is not sufficient. At the end, the process loop is terminated before completion, and getting the partially keyword, so the combination of keyword on the list is required. Moreover, it is suggested that, combining between the partial keyword under the condition that both of keyword are overlapped with the same exact TF value. Although the result is quite impress, some keywords are still lost and some in the result list are wrong.

III. METHODOLOGY

In Thai language, words are not separated by space, instead, the space is used to separate sentences. However, in social media platform, such as Facebook, the format is unrestricted, as shown in Fig. 1. It is also possible to incorporate two or more type of character, such as Thai, English, emoticon,

number, special character, and hashtag.

Fig. 1. A sample of Thai Facebook post.

A. Preprocessing of Original Posts

For each post collected from Facebook public pages, the post is split by space into smaller separated messages. Special characters, which are not Thai character, English Character or number, at the beginning and the end of each message are then removed by left-right message stripping. English characters are changed to lowercase, hyperlinks are removed, every split message are joined back, and finally, remove all space. The result is shown in Fig. 2.

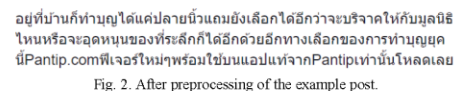

Fig. 2. After preprocessing of the example post.

B. Finding Local Keyword Grams of Each Pages

After preprocessing, posts from a specific page are selected. Each post is tokenized into multiple grams of 5 character then grouped by date of original post. In each group, we count the number of time that each gram appears on that specific date and increment by the number of time it appeared on the day before and the day after. We give an example of Gram counting in Fig. 3.

	Post	Grams of 5 Characters	After Increment
Previous Day:	สวัสดี	(สวัส: 1, วิสดี: 1)	
Today:	สวัสดี	(สวัส: 1, วิสดี: 1)	(สวัส: 1, วิสดี: 2)
Next Day:	สวัสดี	(สวัส: 2)	

Fig. 3. Gram counting

After the process described in the above paragraph, we then have the number of frequency for each gram in a specific date. We used K-Means Clustering [11] to cluster the counted grams into k cluster, where k is the optimal number of cluster determined by Elbow Method [12] using maximum point-to-line distance function [13] as shown in Fig. 4.

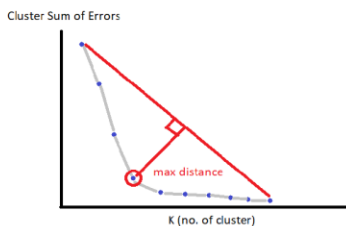

Fig. 4. Elbow Method using maximum point-to-line distance function.

Rank of each cluster is determined by mean of that cluster.

The highest rank cluster is the cluster with the highest mean and the lowest rank cluster is the cluster with the lowest mean. The lowest rank cluster is discarded. The remaining clusters are kept because they have the probability to contain both keywords and stop words. We defined the remaining clusters as Local Keyword Grams of page.

C. Finding Global Keyword Grams

In each date, we put together the Local Keyword Grams from every pages and summing the frequency of the same gram. We then use again K-Means Clustering. The rank of each cluster determines by mean. We kept only the highest rank cluster and define it as Global Keyword Grams. The rest of the clusters are discarded as they are more likely to represent local keywords.

D. Finding Global Keywords in Each Post

To find Global Keywords that appear in a post, first, we need to obtain Global Keyword Character by evaluating every character in the post. For each character in each position, there are 5 grams which contain that character, except for the first four and the last four character of the post. Considering the set of 5 grams for a character, if there are one or more grams that match with Global Keyword Grams, we consider that character to be a Global Keyword Character. An example of Global Keyword Character is given in Fig. 5.

Global Keyword Grams	{('ส', 'วิ', 'ล', 'ร', 'วิ')}
Message	5 Character Grams
	('ส', 'วิ', 'ล', 'ร', 'วิ')
	('วิ', 'ล', 'ร', 'วิ', 'ส')
	('ล', 'ร', 'วิ', 'ส', 'ล')
	('ร', 'วิ', 'ส', 'ล', 'ร')
สวัสดีครับผม	('ส', 'ล', 'ร', 'วิ', 'ส')
	('ล', 'ร', 'วิ', 'ส', 'ล')
	('ร', 'วิ', 'ส', 'ล', 'ร')
	('วิ', 'ล', 'ร', 'วิ', 'ส')
	('ล', 'ร', 'วิ', 'ส', 'ล')
	('ร', 'วิ', 'ส', 'ล', 'ร')

Fig. 5. Example of Global Keyword Character.

After that, we replace non-Global Keyword Character with space and split the whole post by space, so we can obtain Global Keywords for this post as shown in Fig. 6.

Message	น้องนักศึกษาที่ขำในมหาวิทยาลัย
Keyword	นักศึกษา มหาวิทยาลัย

Fig. 6. Extraction of Global Keywords after identification of Global Keyword Characters.

Unfortunately, due to the nature of stop words that tend to appear in high frequency, the obtained Global Keywords is still containing stop words which need to be removed.

E. Building a Stop Words List from Global Keywords

After we obtain Global Keywords from every day of interest, it is possible to retrieve Trend Keywords and stop words. Trend Keywords appear during a specific period of days during the event, but stop words are appearing all the time. Therefore, we can set up a condition to distinguish Trend Keywords from stop words. Considering each Global Keyword, if the keyword appears during the period of 35-55

days prior to the day of interest, there's a high probability that it is a stop word. We retrieve all keywords that met with this condition and use them to build a stop words list. We can also use this process to retrieve stop words from each day and add them together.

F. Finding Trend Keywords

After we have the stop words list, we can determine if a *Global Keyword* is a *Trend Keyword*. Considering each remaining *Global Keywords* that is not stop words, if the keyword appears on 1-10 days prior to the day of interest, we can consider it as a *Trend Keyword*. The remaining keyword can be considered as a *Global Keyword* of that specific day.

IV. PARAMETER DISCUSSIONS

A. Number of Character Grams

To choose the number of character in a gram, we must consider the number of character in Thai word. From the work of A. Piyatumrong which we discussed in related work, the average length of Thai word is 5 characters. Therefore, we decided to use 5-character n-grams in our algorithm. It is important to note that the character length of gram can be changed and is considered as a tradeoff. For example, 3 characters gram gives a high detection sensitivity of both keywords and stop words, on the contrary, 7 characters gram can only detect long words (7 characters or more) which are more likely to be keywords than stop words.

B. Range of Day Used to Weight Local Keyword Grams

For weighting of *Local Keyword Grams* in a specific day, we must consider the nature of trends and events that normally appear on social media for only a certain period. Therefore, we decided to weight each *Local Keyword Grams*, by summing the appearing time on that day, the day prior, and the day after. If we use bigger range, stop words which appear nearly all the time will gain more weight than the actual keywords.

C. Clustering Method

To cluster keywords by appearing frequency, we decided to use K-Means Clustering method which is computationally inexpensive and sufficient. To choose the optimal number of clustering (K), we used elbow method with point to line distance function to select K. With this method, we can obtain the number of clustering which is suitable for removing non-keyword grams. If the number of cluster is more than K, *Local Keyword Grams* will be further divided and this result in the vagueness between keyword grams and non-keyword grams.

D. Ranking of Global Keyword Grams

We rank each cluster by its mean. Cluster with the highest mean has the highest rank, and cluster with the lowest mean has the lowest rank. We chose keywords gram in the highest rank cluster as *Global Keyword Grams*, due to the high frequency of appearance which indicate trends and events.

E. Range of Day Used to Identify Stop Words

In our work, we chose the period of 35-55 days prior to the day of interest as a range for stop words identification. It is

possible that there is a specific trend that occur on the same date of every month, so we chose the period back of more than 1-month but not reaching 2-months. The range is flexible, and it is possible that there are better range than the one we use.

F. Range of Day Used to Identify Trend Keywords

Some *Trend Keywords* appear for only a short duration of time, so we chose to consider each *Global Keywords* in the range of 1-10 days prior to the day of interest. If the *Global Keywords* appear in that range, it can be considered as *Trend Keywords*. Again, this range is flexible.

G. Number of Sample Pages

The number of chosen pages is very important because we must consider both the amount of post per page and the diversity of pages.

Concerning the amount of pages and posts per page, if we have a higher volume of sample, the keywords are easier to retrieve but the process of n-grams splitting, and counting will take a long time.

Moreover, the sampled pages must be diverse enough to make sure that the retrieved *Trend Keyword* is not keyword specific to a category of page.

In this work, we selected 10 sample pages from different categories which are news, brand, business, and organization.

V. BASELINE METHODOLOGY

In social media platform such as Facebook, hashtag is a way to represent the subject of each post. Therefore, we chose hashtag as the baseline for keyword finding method

A. Finding Hashtags from Each Facebook Page

On the day of interest, hashtags of each post of the page are retrieved. These extracted hashtags are the equivalent of page *Local Keywords* of our algorithm.

B. Finding Global Keyword from Hashtags

The *Local Keywords* retrieved from hashtags can be considered as *Global Keywords* if they appeared on 2 or more pages.

C. Finding Trend Keyword from Global Keyword

We use same methodology, the *Global Keywords* that same appeared in range of 1-10 days ago are *Trend Keywords*.

VI. RESULT DISCUSSIONS

In the experiment, we sampled 10 Facebooks pages, namely Checkbait, Brandbuffet, Investertest, Kapookdotcom, Longtunman, Pantipdotcom, Thairath, Thematterco, Themomentumco, and Underbedstar. Posts are collected from 2018/01/01 to 2018/07/07. We focus on the event and keyword trend of Thailand Cave Rescue event from 2018/06/28 to 2018/07/02.

We use human to classify the obtained result into different categories of true *Trend Keywords*, true stop words, and ambiguous words which cannot be clearly classified.

A. Stop Words

From our algorithm, we built a stop words list using posts

B. Getting Keyword Grams

In our work, we used K-Means Clustering as the main method to identify *Keyword Grams*, however there is still room for improvement.

The difficult point is that the frequency of keyword appearing is vary in each page, so the conventional thresholding method to determine keyword is not suitable. New solution is needed.

C. Validation Method

The problem of validation method in this work is the insufficiency of robustness, since we use human validation to classify the output of the algorithm because we cannot find a standard testing set to evaluate our algorithm.

VIII. CONCLUSION

In this work, we propose an algorithm which use Character n-Grams to extract keywords and stop words without using word tokenization or other training data set and corpus. However, the limitation of the proposed algorithm is the noise which is mistakenly identified as keyword. Moreover, the precision of the result depends heavily on generated stop words list, which mean if we can improve the stop words list, the precision of the algorithm can also be improved.

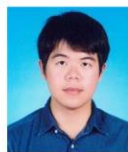
ACKNOWLEDGMENT

Nattapong Ousirimaneechai, author, would like to thank Tanawat Chansophonkul, Kidthiphutn Tejakumput for reviewing and editing the content of this paper, and Napat Simsomboonphol for support.

This research is supported by the 90th Anniversary of Chulalongkorn University, Rachadapisek Sompote Fund.

REFERENCES

- [1] NECTEC. (December 2009). BEST2010. *NECTEC*. [Online] Available: <http://thailang.nectec.or.th/downloadcenter/>
- [2] W. B. Cavnar and J. M. Trenkle, "N-gram-based text categorization," *Ann Arbor Mi*, vol. 48113, no. 2, pp. 161-175, 1994.
- [3] A. Rajaraman, and J. D. Ullman, *Mining of Massive Datasets*, Stanford University, California, Cambridge University Press, 2011, ch. 1, pp. 1-17.
- [4] S. Beliga, A. Meštrović, and S. Martinčić-Ipsić, "An Overview of Graph-Based Keyword Extraction Methods and Approaches," *Journal of Information and Organizational Sciences*, vol. 39, no. 1, pp. 1-20, 2015.
- [5] P. Daowadung and Y. H. Chen, "Stop word in readability assessment of Thai text," in *Proc. 2012 IEEE 12th International Conference on Advanced Learning Technologies*, July 2012, pp. 497-499.
- [6] R. T. W. Lo, B. He, and I. Ounis, "Automatically building a stopword list for an information retrieval system," *Journal on Digital Information Management: Special Issue on the 5th Dutch-Belgian Information Retrieval Workshop (DIR)*, vol. 5, pp. 17-24, 2005.
- [7] A. Piyatunrong, C. Sangkeetrakam, C. Haruechaiyasak, and A. Kongthon, "Finding Key Terms Representing Events from Thai Twitter," in *Proc. International Symposium on Natural Language Processing*, February 2016, pp. 73-87.
- [8] C. Haruechaiyasak, S. Kongyoung, and C. Damrongrat, "LearnLexTo: a machine-learning based word segmentation for indexing Thai texts," in *Proc. the 2nd ACM workshop on Improving non English Web Searching*, 2008, pp. 85-88.
- [9] C. Haruechaiyasak, and A. Kongthon, "LexToPlus: a Thai lexeme tokenization and normalization tool," in *Proc. the 4th Workshop on South and Southeast Asian Natural Language Processing*, 2013, pp. 9-16.
- [10] C. Haruechaiyasak, P. Srichaivattana, S. Kongyoung, and C. Damrongrat, *Automatic Thai Keyword Extraction from Categorized Text Corpus*, 2008.
- [11] J. A. Hartigan, and M. A. Wong, "Algorithm AS 136: A k-means clustering algorithm," *Journal of the Royal Statistical Society. Series C (Applied Statistics)*, vol. 28, no. 1, pp. 100-108, 1979.
- [12] T. M. Kodinariya, and P. R. Makwana, "Review on determining number of cluster in K-Means clustering," *International Journal of Advance Research in Computer Science and Management Studies*, vol. 1, no. 6, pp. 90-95, 2013.
- [13] A. Perera. (October 2017). Finding the optimal number of clusters for K-Means through Elbow method using a mathematical approach compared to graphical approach. *LinkedIn*. [Online]. Available: <https://www.linkedin.com/pulse/finding-optimal-number-clusters-k-means-through-elbow-asanka-perera/>

Nattapong Ousirimaneechai was born in 1995 in Bangkok, Thailand. He received his bachelor's degree in computer engineering from Chulalongkorn University in 2017. Now he is a master student in Chulalongkorn University. His research interests are information retrieval, natural language processing, machine learning, social network analysis and social network mining

Sukree Sinthupinyo was born in 1975 in Bangkok, Thailand. He received his bachelor's, master's, and doctoral degree from the Department of Computer Engineering, Chulalongkorn University. Now he is working as a lecturer at the same department. His research interests are artificial intelligence, machine learning, innovation, social network analysis and social network mining.

บรรณานุกรม

1. Clark, E. and K. Araki, *Text normalization in social media: progress, problems and applications for a pre-processing system of casual English*. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2011. **27**: p. 2-11.
2. Sornlertlamvanich, V., *Word segmentation for Thai in machine translation system*. 1993.
3. Khoo, C.S., Y. Dai, and T. Ee Loh, *Using statistical and contextual information to identify two-and three-character words in Chinese text*. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 2002. **53**(5): p. 365-377.
4. Kudo, T., K. Yamamoto, and Y. Matsumoto. *Applying conditional random fields to Japanese morphological analysis*. in *Proceedings of the 2004 conference on empirical methods in natural language processing*. 2004.
5. Peng, F., F. Feng, and A. McCallum. *Chinese segmentation and new word detection using conditional random fields*. in *Proceedings of the 20th international conference on Computational Linguistics*. 2004. Association for Computational Linguistics.
6. Haruechaiyasak, C., S. Kongyoung, and M. Dailey. *A comparative study on thai word segmentation approaches*. in *2008 5th International Conference on Electrical Engineering/Electronics, Computer, Telecommunications and Information Technology*. 2008. IEEE.
7. Poowarawan, Y. *Dictionary-based thai syllable separation*. in *Proc. Ninth Electronics Engineering Conference (EECON-86), Thailand*. 1986.
8. Haruechaiyasak, C., et al. *A collaborative framework for collecting thai unknown words from the web*. in *Proceedings of the COLING/ACL on Main conference poster sessions*. 2006. Association for Computational Linguistics.
9. Sornlertlamvanich, V., *Word segmentation for Thai in machine translation system*. *Machine Translation, NECTEC*, 1993: p. 556-561.
10. Brent, M.R., *An efficient, probabilistically sound algorithm for segmentation and*

- word discovery*. Machine Learning, 1999. **34**(1-3): p. 71-105.
11. McCallum, A. and K. Nigam. *A comparison of event models for naive bayes text classification*. in *AAAI-98 workshop on learning for text categorization*. 1998. Citeseer.
 12. Beeferman, D., A. Berger, and J. Lafferty, *Statistical models for text segmentation*. Machine learning, 1999. **34**(1-3): p. 177-210.
 13. Joachims, T. *Text categorization with support vector machines: Learning with many relevant features*. in *European conference on machine learning*. 1998. Springer.
 14. Lafferty, J., A. McCallum, and F.C. Pereira, *Conditional random fields: Probabilistic models for segmenting and labeling sequence data*. 2001.
 15. Zhang, X., J. Zhao, and Y. LeCun. *Character-level convolutional networks for text classification*. in *Advances in neural information processing systems*. 2015.
 16. Dos Santos, C. and M. Gatti. *Deep convolutional neural networks for sentiment analysis of short texts*. in *Proceedings of COLING 2014, the 25th International Conference on Computational Linguistics: Technical Papers*. 2014.
 17. Beliga, S., A. Meštrović, and S. Martinčić-Ipšić, *An overview of graph-based keyword extraction methods and approaches*. Journal of information and organizational sciences, 2015. **39**(1): p. 1-20.
 18. Cavnar, W.B. and J.M. Trenkle, *N-gram-based text categorization*. Ann arbor mi, 1994. **48113**(2): p. 161-175.
 19. Leskovec, J., A. Rajaraman, and J.D. Ullman, *Mining of massive datasets*. 2014: Cambridge university press.
 20. Alpaydin, E., *Introduction to machine learning*. 2009: MIT press.
 21. Yuan, G.-X., C.-H. Ho, and C.-J. Lin, *Recent advances of large-scale linear classification*. Proceedings of the IEEE, 2012. **100**(9): p. 2584-2603.
 22. Cortes, C. and V. Vapnik, *Support-vector networks*. Machine learning, 1995. **20**(3): p. 273-297.
 23. Altman, N.S., *An introduction to kernel and nearest-neighbor nonparametric regression*. The American Statistician, 1992. **46**(3): p. 175-185.
 24. Zhou, Z.-H., *Ensemble methods: foundations and algorithms*. 2012: Chapman

and Hal/CRC.

25. Rokach, L. and O.Z. Maimon, *Data mining with decision trees: theory and applications*. Vol. 69. 2008: World scientific.
26. Ho, T.K. *Random decision forests*. in *Proceedings of 3rd international conference on document analysis and recognition*. 1995. IEEE.
27. Friedman, J., T. Hastie, and R. Tibshirani, *The elements of statistical learning*. Vol. 1. 2001: Springer series in statistics New York.
28. Schmidhuber, J., *Deep learning in neural networks: An overview*. Neural networks, 2015. **61**: p. 85-117.
29. Hinton, G.E., T.J. Sejnowski, and T.A. Poggio, *Unsupervised learning: foundations of neural computation*. 1999: MIT press.
30. Estivill-Castro, V., *Why so many clustering algorithms: a position paper*. SIGKDD explorations, 2002. **4**(1): p. 65-75.
31. Rokach, L. and O. Maimon, *Clustering methods*, in *Data mining and knowledge discovery handbook*. 2005, Springer. p. 321-352.
32. Hartigan, J.A. and M.A. Wong, *Algorithm AS 136: A k-means clustering algorithm*. Journal of the Royal Statistical Society. Series C (Applied Statistics), 1979. **28**(1): p. 100-108.
33. Kodinariya, T.M. and P.R. Makwana, *Review on determining number of Cluster in K-Means Clustering*. International Journal, 2013. **1**(6): p. 90-95.
34. Kohonen, T., *Self-organized formation of topologically correct feature maps*. Biological cybernetics, 1982. **43**(1): p. 59-69.
35. Grossberg, S., *Competitive learning: From interactive activation to adaptive resonance*. Cognitive science, 1987. **11**(1): p. 23-63.
36. Haruechaiyasak, C., S. Kongyoung, and C. Damrongrat. *LearnLexTo: a machine-learning based word segmentation for indexing Thai texts*. in *Proceedings of the 2nd ACM workshop on Improving non english web searching*. 2008. ACM.
37. Haruechaiyasak, C. and A. Kongthon. *LexToPlus: A thai lexeme tokenization and normalization tool*. in *Proceedings of the 4th Workshop on South and Southeast Asian Natural Language Processing*. 2013.
38. Lapjaturapit, T., K. Viriyayudhakom, and T. Theeramunkong. *Multi-Candidate*

- Word Segmentation using Bi-directional LSTM Neural Networks*. in 2018 *International Conference on Embedded Systems and Intelligent Technology & International Conference on Information and Communication Technology for Embedded Systems (ICESIT-ICICTES)*. 2018. IEEE.
39. Kosawat, K., et al. *BEST 2009: Thai word segmentation software contest*. in 2009 *Eighth International Symposium on Natural Language Processing*. 2009. IEEE.
 40. Kim, Y., *Convolutional neural networks for sentence classification*. arXiv preprint arXiv:1408.5882, 2014.
 41. Kalchbrenner, N., E. Grefenstette, and P. Blunsom, *A convolutional neural network for modelling sentences*. arXiv preprint arXiv:1404.2188, 2014.
 42. Koomsubha, T. and P. Vateekul. *A character-level convolutional neural network with dynamic input length for Thai text categorization*. in 2017 *9th International Conference on Knowledge and Smart Technology (KST)*. 2017. IEEE.
 43. Daowadung, P. and Y.-H. Chen. *Stop Word in Readability Assessment of Thai Text*. in *Advanced Learning Technologies (ICALT), 2012 IEEE 12th International Conference on*. 2012. IEEE.
 44. Lo, R.T.-W., B. He, and I. Ounis. *Automatically building a stopword list for an information retrieval system*. in *Journal on Digital Information Management: Special Issue on the 5th Dutch-Belgian Information Retrieval Workshop (DIR)*. 2005.
 45. Netisopakul, P. and G. Wohlgenannt, *A Survey of Thai Knowledge Extraction for the Semantic Web Research and Tools*. *IEICE TRANSACTIONS on Information and Systems*, 2018. **101**(4): p. 986-1002.
 46. Haruechaiyasak, C., et al., *Automatic thai keyword extraction from categorized text corpus*. 2008.
 47. Piyatumrong, A., et al. *Finding Key Terms Representing Events from Thai Twitter*. in *International Symposium on Natural Language Processing*. 2016. Springer.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายณัฐพงษ์ อุ์สิริมณีชัย
วัน เดือน ปี เกิด	23 พฤษภาคม 2538
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	73/126 หมู่ 1 ถนนจอมทอง แขวงจอมทอง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร 10150
ผลงานตีพิมพ์	Extraction of Trend Keywords and Stop Words from Thai Facebook Pages using Character n-Grams

